

ДОКЛАД

Оценка за степента на въздействие

на:

ИНВЕСТИЦИОННО ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА

**„ИЗГРАЖДАНЕ НА ЕДНОЕТАЖНА СЕЛСКОСТОПАНСКА ПОСТРОЙКА ЗА
СЪХРАНЕНИЕ НА СЕЛСКОСТОПАНСКА ПРОДУКЦИЯ И ИНВЕНТАР“**

**В М. КАЧАКОВ ЧАРК, ЗЕМЛИЩЕ НА ГР. РАКИТОВО, ОБЩ. РАКИТОВО, ОБЛ.
ПАЗАРДЖИК**

върху

защитена зона

BG0001030 „Родопи-Западни“

Април, 2025 година

ДОСВ на ИП за „Изграждане на едноетажна селскостопанска постройка за съхранение на селскостопанска продукция и инвентар“ в м. Качаков чарк по КККР на гр. Ракитово върху 33 BG0001030 „Родопи-Западни“

ВЪЗЛОЖИТЕЛ:

Борислав Димитров

**ИНВЕСТИЦИОННО
НАМЕРЕНИЕ:**

„Изграждане на едноетажна селскостопанска постройка за съхранение на селскостопанска продукция и инвентар, и помещение за обитаване“ в м. Качаков чарк по КККР на гр. Ракитово, общ. Ракитово, обл. Благоевград

Доклад

**за съвместимостта и оценка на степента на въздействие на планове,
програми и проекти/инвестиционни предложения
върху защитени зони**

(Съгласно Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони в сила от 11.09.2007 г., Приета с ПМС № 201 от 31.08.2007 г., ДВ бр.73 от 11.09.2007 г., посл. изм. и доп. ДВ. бр.106 от 15 Декември 2021 г.)

ИГОТВИЛИ:

Михаил Антонов Михайлов

(пр. местообитания, жив. видове и ГИС обработка),
Магистър Еколог, експерт Натура 2000 с принос
за изготвяне на европейските планове за действие
за местообитания 6210 и 4030

НАСТОЯЩИЯТ ДОКЛАД Е РАЗРАБОТЕН ЗА ПОЛЗВАНЕ В РАМКИТЕ НА ОТКРИТА ЗА ОБЩЕСТВЕН ДОСТЪП ПРОЦЕДУРА И МОЖЕ ДА БЪДЕ КОПИРАН ИЛИ ЦИТИРАН БЕЗ ЗНАНИЕТО НА АВТОРА. ПРИ ЦИТИРАНЕ Е ЗАДЪЛЖИТЕЛНО ПОСОЧВАНЕ НА ИЗТОЧНИКА НА ИНФОРМАЦИЯТА.

СЪДЪРЖАНИЕ

1	АНОТАЦИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ.....	5
1.1	ОСНОВАНИЕ ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ОЦЕНКАТА НА СТЕПЕНТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ.	5
1.2	ИНФОРМАЦИЯ ЗА ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ.....	6
1.3	ОБЩИ ДАННИ ЗА ИП. МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ.	6
1.4	ХАРАКТЕРИСТИКА НА ПРОЕКТА.	9
1.4.1	ОСНОВНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ИДЕЙНИЯ ПРОЕКТ. НЕОБХОДИМИ ПЛОЩИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЯТА НА ИП.	9
1.4.2	ЕТАПИ НА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ В ИП, ОСНОВНИ ПРОЦЕСИ.....	11
1.4.3	НЕОБХОДИМОСТ ОТ ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФРАСТРУКТУРА.	12
1.4.4	ВИД И КОЛИЧЕСТВО НА НЕОБХОДИМИТЕ ПРИРОДНИ РЕСУРСИ, СУРОВИНИ И МАТЕРИАЛИ.	13
1.4.5	ВИД И КОЛИЧЕСТВА НА ОЧАКВАНИТЕ ОТПАДЪЦИ И ЕМИСИИ (ЗАМЪРСЯВАНЕ НА ВЪЗДУХ, ВОДИ И ПОЧВИ, ШУМ, ВИБРАЦИИ, ЛЪЧЕНИЯ-СВЕТЛИННИ, ТОПЛИННИ, РАДИАЦИЯ И ДР.) ПРИ РЕАЛИЗАЦИЯ НА ИП. НАЧИН НА ТРЕТИРАНЕ.	13
2	ОПИСАНИЕ НА ХАРАКТЕРИСТИКИТЕ НА ДРУГИ ИП/ППП, СЪЩЕСТВУВАЩИ И/ИЛИ В ПРОЦЕС НА РАЗРАБОТВАНЕ ИЛИ ОДОБРЯВАНЕ, КОИТО В СЪЧЕТАНИЕ С ОЦЕНЯВАНТО ИНВЕСТИЦИОННО ПРЕДЛОЖЕНИЕ МОГАТ ДА ОКАЖАТ НЕБЛАГОПРИЯТНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА.	14
3	ОПИСАНИЕ НА ЕЛЕМЕНТИТЕ НА ИП, КОИТО САМОСТОЯТЕЛНО ИЛИ В КОМБИНАЦИЯ С ДРУГИ ИП/ППП БИХА МОГЛИ ДА ОКАЖАТ ЗНАЧИТЕЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА ИЛИ НЕЙНИТЕ ЕЛЕМЕНТИ.	15
4	ОПИСАНИЕ НА ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА, МЕСТООБИТАНИЯТА, ВИДОВЕТЕ И ЦЕЛИТЕ НА УПРАВЛЕНИЕ НА НАЦИОНАЛНО И МЕЖДУНАРОДНО НИВО И ТЯХНОТО ОТЧИТАНЕ ПРИ ИЗГОТВЯНЕТО НА ПЛАН, ПРОГРАМА И ПРОЕКТ/ИНВЕСТИЦИОННО ПРЕДЛОЖЕНИЕ.	18
4.1	ИДЕНТИФИКАЦИЯ И МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ НА ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА.....	18
4.2	ЕКОЛОГИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА.....	19
4.3	ЦЕЛИ НА ОПАЗВАНЕ.	19
4.4	ПРЕДМЕТ НА ОПАЗВАНЕ.	20
4.5	ЗАБРАНИТЕЛЕН И ОГРАНИЧИТЕЛЕН РЕЖИМ В ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА.	22
4.6	ОПИСАНИЕ НА РАЙОНА И ТЕРИТОРИЯТА НА ИП - ФЛОРИСТИЧНИ И ФАУНИСТИЧНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ПРИРОДНАТА СРЕДА.	24
4.6.1	ГЕОБОТАНИЧЕСКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ТЕРИТОРИЯТА НА НАМЕРЕНИЕТО И НА РЕГИСТРИРАНИТЕ РАСТИТЕЛНИ СЪОБЩЕСТВА В ОБХВАТА МУ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ, ОПРЕДЕЛЯНЕ НА НАЛИЧИЕТО ИЛИ ОТСЪСТВИЕТО НА ТИПОВЕ ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ ОТ Прил. I на Дир. 92/43/ЕИО В ПЕРИМЕТЪРА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ.	24
4.6.1.1	ХАРАКТЕРИСТИКА ПО ЛИТЕРАТУРНИ ДАННИ.....	24

4.6.1.2	ХАРАКТЕРИСТИКА НА БАЗА ДРУГИ НАЛИЧНИ ДАННИ – „ГИС СЛОЕВЕ“ ПО ПРОЕКТ „КАРТИРАНЕ И ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ И ВИДОВЕ - ФАЗА I” (2013), ТАКСАЦИОННИ ХАРАКТЕРИСТИКИ И ДР..	25
4.6.1.3	ХАРАКТЕРИСТИКА НА БАЗА ТЕРЕННО ПРОУЧВАНЕ ЗА ЦЕЛИТЕ НА НАСТОЯЩАТА РАЗРАБОТКА.....	26
4.6.2	ФАУНА. КРАТКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ТЕРИТОРИЯТА НА НАМЕРЕНИЕТО И НА ЗООГЕОГРАФСКИЯ РАЙОН. ПРЕДВАРИТЕЛНО ИДЕНТИФИЦИРАНЕ НА ПОТЕНЦИАЛНО ЗАСЕГНАТИТЕ ВИДОВЕ ОТ ПРИЛ. II НА ДИР. 92/43/ЕИО.	27
5	ОПИСАНИЕ И АНАЛИЗ НА ВЕРОЯТНОСТТА И СТЕПЕНТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ЕЛЕМЕНТИТЕ НА ИП ВЪРХУ ПРЕДМЕТА И ЦЕЛИТЕ НА ОПАЗВАНЕ НА ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА.....	28
5.1	ОПИСАНИЕ И АНАЛИЗ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА НАМЕРЕНИЕТО ВЪРХУ ТИПОВЕТЕ ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ И ВИДОВЕТЕ, ПРЕДМЕТ НА ОПАЗВАНЕ В ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА, СТЕПЕН НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ.....	29
5.1.1	ОЧАКВАНИ ВЛИЯНИЯ И СТЕПЕН НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ МЕСТООБИТАНИЯТА ПРЕДМЕТ НА ОПАЗВАНЕ В 33 „РОДОПИ-ЗАПАДНИ”.	29
5.1.2	ОЧАКВАНИ ВЛИЯНИЯ И СТЕПЕН НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ВИДОВЕТЕ ПРЕДМЕТ НА ОПАЗВАНЕ В 33 „РОДОПИ-ЗАПАДНИ“	36
5.1.2.1	ОЧАКВАНИ ВЛИЯНИЯ И СТЕПЕН НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ БЕЗГРЪБНАЧНИТЕ ЖИВОТНИ ПРЕДМЕТ НА ОПАЗВАНЕ В 33 „РОДОПИ-ЗАПАДНИ”.	36
5.1.2.2	ОЧАКВАНИ ВЛИЯНИЯ И СТЕПЕН НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ИХТИОФАУНАТА ПРЕДМЕТ НА ОПАЗВАНЕ В 33 „РОДОПИ-ЗАПАДНИ”.	43
5.1.2.3	ОЧАКВАНИ ВЛИЯНИЯ И СТЕПЕН НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ХЕРПЕТОФАУНАТА ПРЕДМЕТ НА ОПАЗВАНЕ В 33 „РОДОПИ-ЗАПАДНИ”.	44
5.1.2.4	ОЧАКВАНИ ВЛИЯНИЯ И СТЕПЕН НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ НАЗЕМНИТЕ БОЗАЙНИЦИТЕ ПРЕДМЕТ НА ОПАЗВАНЕ В 33 „РОДОПИ-ЗАПАДНИ”.	47
5.1.2.5	ОЧАКВАНИ ВЛИЯНИЯ И СТЕПЕН НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ПРИЛЕПНАТА ФАУНА ПРЕДМЕТ НА ОПАЗВАНЕ В 33 „РОДОПИ-ЗАПАДНИ”.	52
5.1.2.6	ОЧАКВАНИ ВЛИЯНИЯ И СТЕПЕН НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ РАСТИТЕЛНИТЕ ВИДОВЕ ПРЕДМЕТ НА ОПАЗВАНЕ В 33 „РОДОПИ-ЗАПАДНИ”.	59
5.2	ОПИСАНИЕ И АНАЛИЗ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ИП ВЪРХУ ЦЕЛОСТТА НА ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА С ОГЛЕД НА НЕЙНАТА СТРУКТУРА, ФУНКЦИИ И ПРИРОДОЗАЩИТНИ ЦЕЛИ (ЗАГУБА НА МЕСТООБИТАНИЯ, ФРАГМЕНТАЦИЯ, ОБЕЗПОКОЯВАНЕ НА ВИДОВЕ, НАРУШАВАНЕ НА ВИДОВИЯ СЪСТАВ, ХИМИЧЕСКИ, ХИДРОЛОЖКИ И ГЕОЛОЖКИ ПРОМЕНИ И ДР.), КАКТО ПО ВРЕМЕ НА РЕАЛИЗАЦИЯТА, ТАКА И ПРИ ЕКСПЛОАТАЦИЯТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ.	61
5.2.1.1	ПРЕКИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ. УНИЩОЖАВАНЕ (ЗАГУБА) И ФРАГМЕНТАЦИЯ НА МЕСТООБИТАНИЯ. РИСК ЗА СМЪРТНОСТ НА ИНДИВИДИ (УНИЩОЖАВАНЕ НА ЦЕЛЕВИ ВИДОВЕ). БЕЗПОКОЙСТВО НА ЖИВОТИНСКИ ВИДОВЕ - ПРОГОНВАНЕ НА ИНДИВИДИ ОТ 33. ПРОМЯНА НА ВИДОВИЯ СЪСТАВ.	61
5.2.1.2	НЕПРЕКИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ. ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ КАЧЕСТВОТО НА МЕСТООБИТАНИЯ В 33 ВСЛЕДСТВИЕ ХИМИЧЕСКИ, ГЕОЛОЖКИ, ХИДРОЛОЖКИ И ХИДРОГЕОЛОЖКИ ПРОМЕНИ, ЗАМЪРСЯВАНЕ НА ВОДИ. ГЕНЕРИРАНЕ НА ОТПАДЪЦИ. ПОВИШЕНА ОПАСНОСТ ОТ ПОЖАРИ.	63

5.3	ОБОБЩЕНИЕ НА ОЧАКВАНИТЕ НЕБЛАГОПРИЯТНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ 33 „Родопи-Западни“ С ОГЛЕД ПРЕДМЕТА И ЦЕЛИТЕ НА ОПАЗВАНЕ НА ЗОНАТА.	64
6	ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА СМЕКЧАВАЩИ МЕРКИ, ПРЕДВИДЕНИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ, НАМАЛЯВАНЕ И ВЪЗМОЖНО ОТСТРАНЯВАНЕ НА НЕБЛАГОПРИЯТНИТЕ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ОТ ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ИП ВЪРХУ ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА И ОПРЕДЕЛЯНЕ НА СТЕПЕНТА ИМ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ПРЕДМЕТА НА ОПАЗВАНЕ НА ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА В РЕЗУЛТАТ НА ПРИЛАГАНЕТО НА ПРЕДЛОЖЕНИТЕ СМЕКЧАВАЩИ МЕРКИ.	64
7	РАЗГЛЕЖДАНЕ НА АЛТЕРНАТИВНИ РЕШЕНИЯ И ОЦЕНКА НА ТЯХНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА, ВКЛЮЧИТЕЛНО НУЛЕВА АЛТЕРНАТИВА.	66
7.1	НЕОБХОДИМОСТ ОТ АЛТЕРНАТИВНИ РЕШЕНИЯ.	66
7.2	НУЛЕВА АЛТЕРНАТИВА.	66
8	КАРТЕН МАТЕРИАЛ С МЕСТОПОЛОЖЕНИЕТО НА ВСИЧКИ ЕЛЕМЕНТИ НА ИП СПРЯМО ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА И НЕЙНИТЕ ЕЛЕМЕНТИ.	66
9	ЗАКЛЮЧЕНИЕ ЗА ВИДА И СТЕПЕНТА НА ОТРИЦАТЕЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ СЪОБРАЗНО КРИТЕРИИТЕ ПО ЧЛ. 22.	67
10	НАЛИЧИЕ НА ОБСТОЯТЕЛСТВА ПО ЧЛ. 33 ЗБР, ВКЛЮЧИТЕЛНО ДОКАЗАТЕЛСТВА ЗА ТОВА И ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА КОНКРЕТНИ КОМПЕНСИРАЩИ МЕРКИ ПО ЧЛ. 34 ЗБР - КОГАТО ЗАКЛЮЧЕНИЕТО ПО Т. 9 Е, ЧЕ ПРЕДМЕТЪТ НА ОПАЗВАНЕ НА СЪОТВЕТНАТА ЗАЩИТЕНА ЗОНА ЩЕ БЪДЕ ЗНАЧИТЕЛНО УВРЕДЕН ОТ РЕАЛИЗИРАНЕТО НА ПЛАНА, ПРОГРАМАТА И ПРОЕКТА ИЛИ ОТ РЕАЛИЗИРАНЕТО И ЕКСПЛОАТАЦИЯТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ, И ЧЕ НЕ Е НАЛИЦЕ ДРУГО АЛТЕРНАТИВНО РЕШЕНИЕ.	68
11	ИНФОРМАЦИЯ ЗА ИЗПОЛЗВАНИТЕ МЕТОДИ НА ИЗСЛЕДВАНЕ, ВКЛЮЧИТЕЛНО ВРЕМЕТРАЕНЕ И ПЕРИОД НА ПОЛЕВИ ПРОУЧВАНИЯ, МЕТОДИ ЗА ПРОГНОЗА И ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО, ИЗТОЧНИЦИ НА ИНФОРМАЦИЯ, ТРУДНОСТИ ПРИ СЪБИРАНЕ НА НЕОБХОДИМАТА ИНФОРМАЦИЯ.	68
11.1	ИЗПОЛЗВАНИ НОРМАТИВНИ АКТОВЕ, ЛИТЕРАТУРА И ИЗТОЧНИЦИ НА ИНФОРМАЦИЯ.	68
11.2	ИЗПОЛЗВАНИ МЕТОДИКИ, РЪКОВОДСТВА И МЕТОДИ НА ИЗСЛЕДВАНЕ.	70
12	ДОКУМЕНТИ ПО ЧЛ. 9, АЛ. 2 И 3.	71
13	ПРИЛОЖЕНИЯ.	71

1 АНОТАЦИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ.

1.1 ОСНОВАНИЕ ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ОЦЕНКАТА НА СТЕПЕНТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ.

Оценката за степента на въздействие върху 33 BG0001030 „Родопи-Западни“ от реализацията на ИП за „Изграждане на едноетажна селскостопанска постройка за съхранение на селскостопанска продукция и инвентар, и помещение за обитаване“, разположено в имот с идентификатор 62004.12.873 в м. Качаков чарк по КККР на гр. Ракитово, общ. Ракитово, обл. Пазарджик, е изготвена на основание Решение № 02-ОС/2025 г. на РИОСВ - Пазарджик (Приложение № 1.1 към доклада) и в съответствие с изискванията на:

- Закон за опазване на околната среда (Обн. ДВ. бр.91/2002г., посл. изм. изм. ДВ. бр.102/2023 г., доп. ДВ. бр.70/2024 г.);
- Закона за биологичното разнообразие (Обн. ДВ. бр.77/2002 г., посл. изм. ДВ. бр.102/2023 г., доп. ДВ. бр.70/2024г.);
- Изискванията на Директива 2009/147/ЕО (за опазване на дивите птици) и Директива 92/43/ЕИО (за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна);
- Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони, приета с ПМС № 201 от 31.08.2007 г., посл. изм. и доп. ДВ. бр.106 от 15 Декември 2021 г. **наричана по-долу Наредба за ОС.**
- Оценка на планове и проекти във връзка със защитени зони по „Натура 2000“ – методическо ръководство на ЕК за прилагане на член 6, параграфи 3 и 4 от Директива 92/43/ЕИО за местообитанията, Брюксел, 28.9.2021 г.; C(2021) 6913 final.

Отчетена е връзката между чл. 6 (3) на Директива 92/43/ЕИО изискващ оценка на последствията за целостта и целите на всяка една зона и мрежата, като цяло от една страна и чл. 2 (2) на Директивата посочващ, че мерките предприети по тази директива следва да водят до опазване или възстановяване на благоприятният природозащитен статус на видовете и местообитанията. При оценка на въздействията, по отношение на количествените параметри - площ на местообитания (природни местообитания или местообитания на видове) и популация на видове за референтни стойности са взети предвид стойностите при научното описание на зоните и данните в актуалните стандартни формуляри с данни (СФД), но не и преди ратифициране на договора за присъединяване към ЕС (м. Април 2005).

При оценката на възможностите за възстановяване се оценява реалистичността на това изискване. Това означава, че където в миналото е имало трайно унищожаване на площи на местообитания, дори съгласно параметрите за благоприятен статус да се изисква възстановяване, такива трайно увредени площи без реални възможности за такова не се включват в референтните стойности за площ и популация. Такива случаи са например вече изградени и експлоатирани инфраструктури, дългогодишно обработвани селскостопански площи и т.н.

1.2 ИНФОРМАЦИЯ ЗА ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ.

- **Наименование:** Борислав Иванов Димитров
- **Адрес:** 9000 гр. Варна, С.О. „Ваялар“ 723 590, ет. 3, ап. 16.
- **Контакти:** тел. +359 888 975339 ; **E-mail:** bd180912@gmail.com;

1.3 ОБЩИ ДАННИ ЗА ИП. МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ.

Намерението на Възложителя е за изграждане на едноетажна селскостопанска постройка с цел съхраняване най-вече на пчеларски инвентар, както и на суровини и продукция свързани с ползването му по предназначение.

В сградата се предвижда и едно помещение за битови нужди – почивка, подслон и временен престой през активния сезон и и периода на събиране на продукцията. В тази връзка се предвижда обекта да бъде изпълнен по чл. 2, ал.1, т.1 от Наредба № 19 от 25 октомври 2012 г. за строителство в земеделските земи без промяна на предназначението им (Обн. ДВ. бр.85/2012 г.). Заложено е електрифициране чрез прокарване на нова въздушна и подземна кабелна линия ниско напрежение.

Площта на поземления имот с ид. 62004.12.873, в който е предвидена реализацията на ИП, възлиза на 2010 кв. м. Възложителя е собственик и на други поземлени имоти разположени в землището на гр. Ракитово, както следва: ид. 62004.12.808 с площ 1496 м²; ид. 62004.8.892 с площ 502 м²; ид. 62004.8.504 с площ 449 м²; ид. 62004.8.275 с площ 450 м²; ид. 62004.1.289 с площ 890 м²;

Общата площ на всички 6 имота възлиза на 5 716 кв. м. В съответствие с това, допустимата максимална площ подлежаща на отреждане за застрояване съгласно чл. 7, ал. 1 от горната Наредба № 19/25.10.2012 г. е кръгло 570 кв. м (макс. 571,6 м²). Тя се обособява в определен с подробен устройствен план имот- дворно място. За новообразувания имот се дава идентификатор по реда на чл. 26, ал. 3 от Закон за кадастъра и имотния регистър (ЗКИР). Съгласно чл.7, ал.2 на наредбата при застрояване на дворното място се спазват следните норми:

1. плътност на застрояване - до 20 % - в случая до 114 м²;
2. интензивност на застрояване - до 0.4;

За нуждите на настоящата разработка като подлежаща на трайно усвояване е взета предвид проектната застроена площ (ЗП) със селскостопанската постройка възлизаща на 103 кв. м (при макс. 114 м²), а като потенциално засегната при строителството е взета цялата площ на дворното място от 570 кв. м. Останалите 1440 кв. м от общата площ на поземления имот с ид. 62004.12.873 не подлежат на устройствено планиране, като в тази част е предвидено единствено трасе за подземен електропровод.

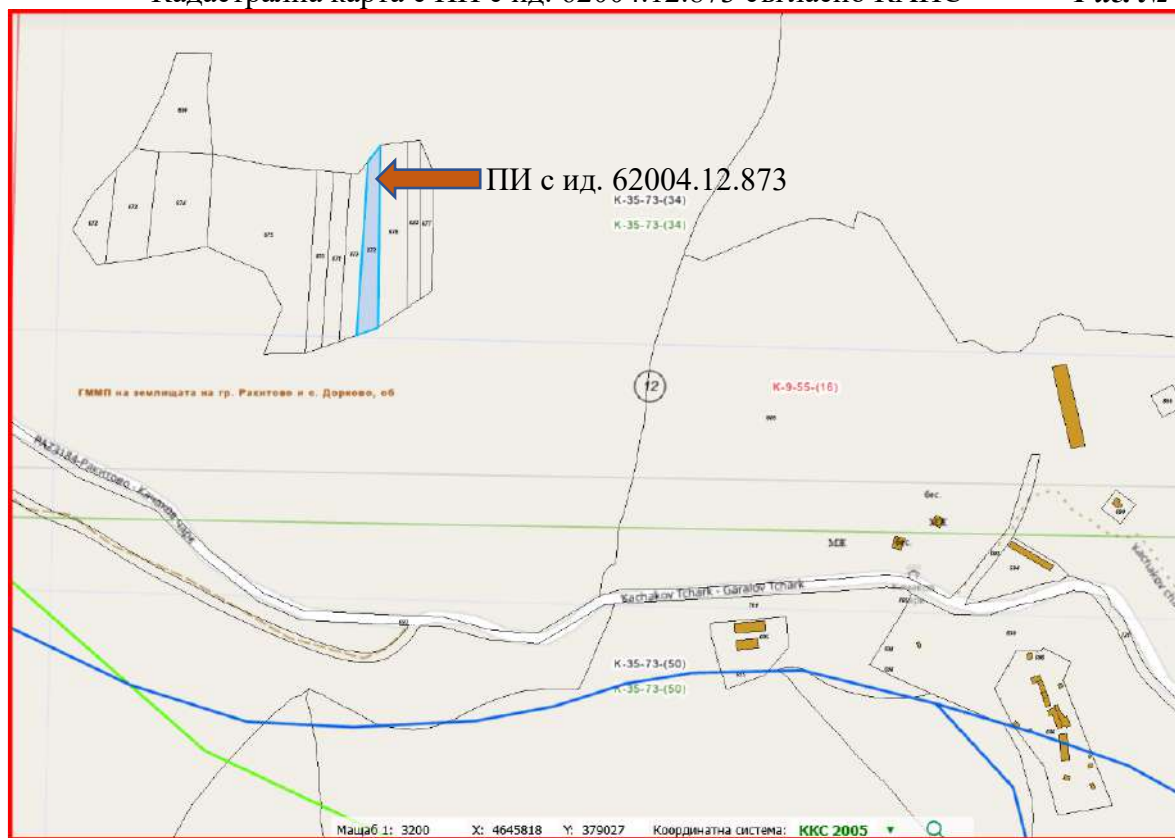
ПИ е разположен в м. Качаков чарк по КККР на гр. Ракитово и представлява земеделска земя от десета категория с начин на трайно ползване „Ливада“. Достъпът е по съществуващ горски и черен път преминаващ през имота. На долните две фигури е представено местоположението му върху кадастрална карта и ортофотоснимка от 2022 г. Информацията е от портала за електронни услуги КАИС.

ДОСВ на ИП за „Изграждане на едноетажна селскостопанска постройка за съхранение на селскостопанска продукция и инвентар“ в м. Качаков чарк по КККР на гр. Ракитово върху 33 BG0001030 „Родопи-Западни“

Кадастрална карта с ПИ с ид. 62004.12.873 съгласно КАИС

Фиг. № 1

[MM1][MM2]

Местоположение на ИП с ид. 62004.12.873 съгласно КАИС

Фиг. № 2

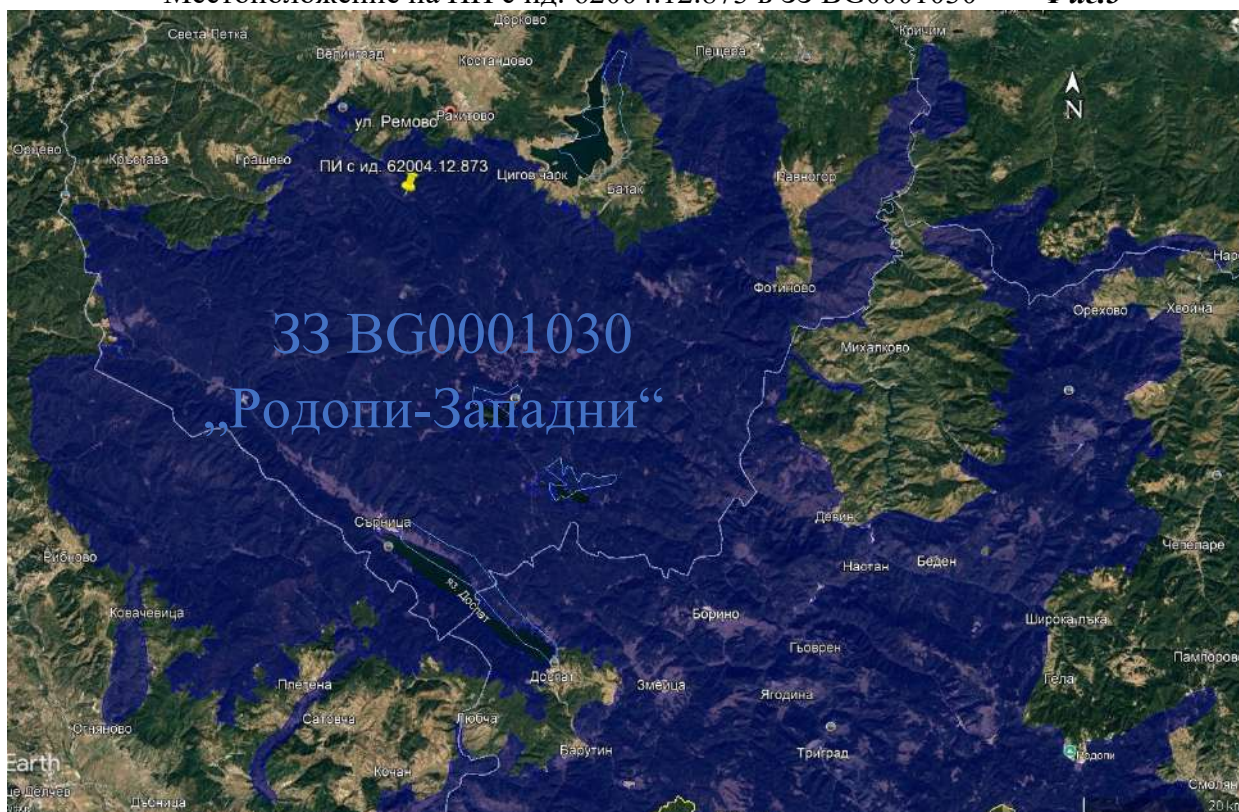

Като цяло местността Качаков чарк е гориста, като само на места има по-значими просветлени участъци заети от поляни и мери. ПИ с обекта попада в обхвата на едно от тези места, както е видно от горната фигура. В района на другото по значимо са разположени почивна станция и вили на ДГС-Ракитово. Разстоянието между тези две територии е от около 0,5 км по права линия.

Най-прекия достъп е по тесен местен асфалтов път, който започва от гр. Велинград и след достигане до местност с няколко стопански постройки (коорд. 41°57'44.10"С, 23°59'29.32"И) преминава в макадамов и впоследствие в черен, като общата дължина на пътя от Велинград до мястото е около 10 км. Недалече по трасето на този път се намира пещерата Лепница – 2,8 км по права въздушна линия от разглеждания имот. До последния може да се стигне и по по-добре поддържан третокласен асфалтов път от гр. Ракитово (PAZ3184-Ракитово-Качаков чарк), който малко след м. Ремово преминава в макадамов. И в двата случая достъпа до мястото в последните няколко стотин метра е по добре обособен черен път, на места с остатъци от асфалтово покритие. С изключение на базата на ДГС-Ракитово, районът като цяло не е урбанизиран, като поземления имот попада изцяло в обхвата на 33 BG0001030 „Родопи-Западни“ по Директива 92/43/ЕИО (за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна. Разполага се в южната част на зоната, като местоположението му спрямо нея е представено на долната фигура № 3.

Местоположение на ИП с ид. 62004.12.873 в 33 BG0001030 **Фиг.3**

Както е посочено в Решение № 02-ОС/2025 г. на РИОСВ – Пазарджик, територията предмет на инвестиционното предложение не попада в границите на защитени територии

по смисъла на Закона за защитените територии (ЗЗТ). Най-близката в това отношение също е достатъчно отдалечена – Природна забележителност „Пещерата Лепница“ (Код в регистъра на ЗЗ и ЗТ: 38) отстои на 2,35 км северозападно по права въздушна линия от имота.

1.4 ХАРАКТЕРИСТИКА НА ПРОЕКТА.

1.4.1 ОСНОВНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ИДЕЙНИЯ ПРОЕКТ. НЕОБХОДИМИ ПЛОЩИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЯТА НА ИП.

Идейния проект за ИП е съобразен с чл.2, ал.1, т.1 от Наредба № 19/25.10.2012 г. за строителство в земеделски земи без промяна на предназначението им, за определяне на максимално допустимата площ за застрояване, поради инвестиционно намерение на Борислав Иванов Димитров за изграждане на едноетажна селскостопанска постройка. Инвеститорът желае застрояване в ПИ с идентификатор 62004.12.873, местност „Качаков чарк“, землище на гр. Ракитово, който е с площ 2010 м² и начин на трайно ползване - „Ливада“. Проекта предвижда застрояване на едноетажна дървена постройка с цел съхраняване най-вече на пчеларски инвентар, както и на суровини и продукция свързани с ползването му по предназначение. Проектната ЗП на постройката възлиза на 103.17 м², в обхвата на която се предвижда обособяване на складово помещение с площ 55,39 м², стая за обитаване с площ 7,00 м², мокро помещение с площ 3,35 м² и тераса с площ 22,00 м². Останалата площ от 15.43 м² до достигане до ЗП 103.17 м² представляват неизползваеми скосени пространства под алпийския покрив достигащ до терена. Конструкцията на сградата ще бъде изцяло дървена, поставена на дървени пилони и двускатен покрив - тип алпийски с голям наклон поради голямата надморска височина в района и големите количества сняг. По този начин се осигурява свличането на снежната покривка към земната повърхност, което е свързано и с намаляване на тежестта върху дървената конструкция. Както е обосновано по-горе в подточка 1.3, допустимата максимална площ за обособяване на дворно място за застрояване в ПИ съгласно допусканията на чл.7, ал. 1 от Наредба № 19/25.10.2012 г. е макс. 571,6 м². В съответствие с това, залаганите устройствени показатели в проектната документация са:

- Дворно място за строителство – 570 м²;
- Застроена площ (ЗП) на постройката – 103,17 м² (макс. 114);
- Кинт. – 0,18 (макс. 0,4);

Координатен регистър на чупките на дворното място с площ от 570 м² в частта от ПИ 62004.12.873 е представен в долната таблица.

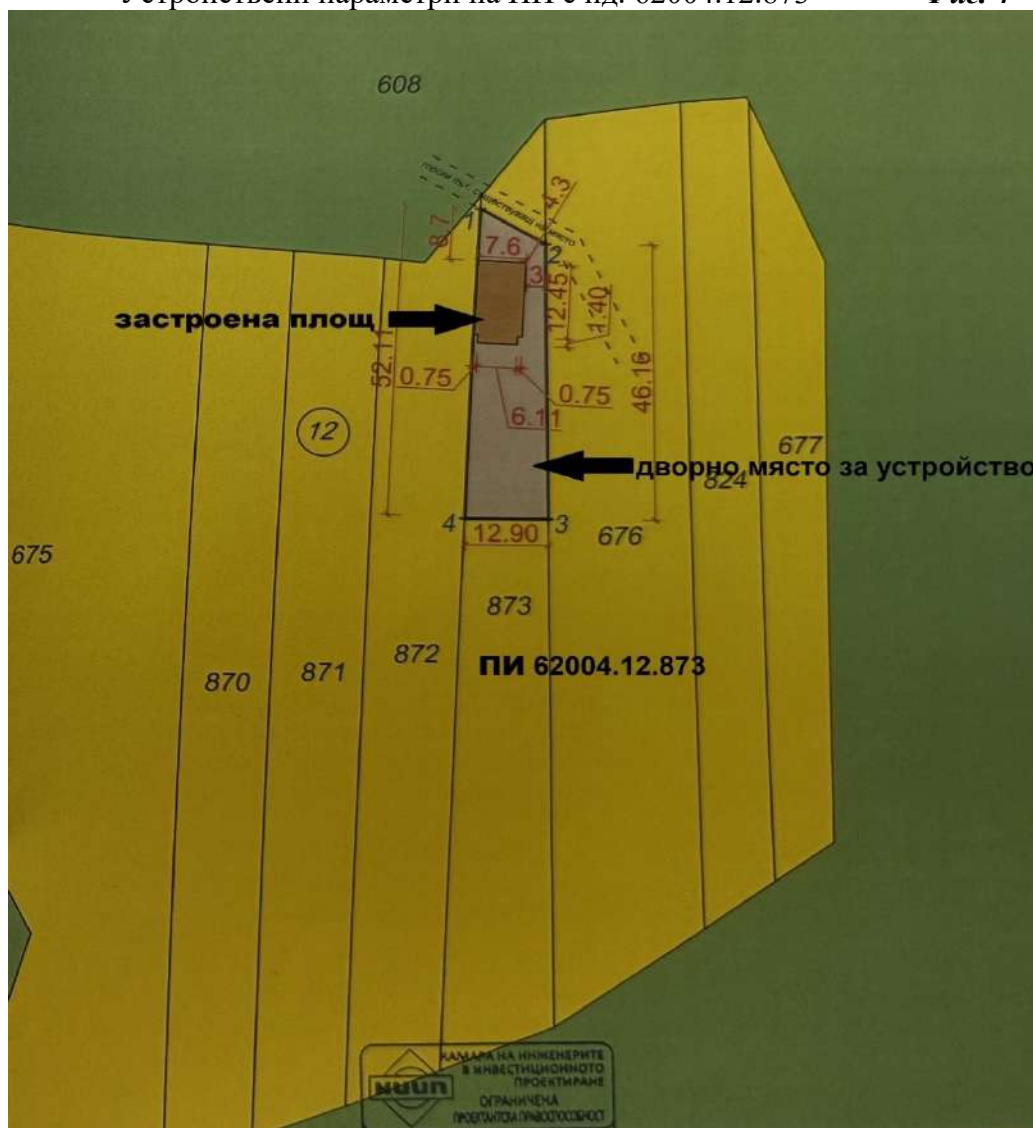
Таблица № 1.1

№	Коорд. с-ма ККС 2005		Коорд. с-ма WGS84	
	Х (м)	У (м)	Г. ширина (°N)	Г. дължина (°E)
1.	4646002.659	378793.052	41.939811	24.038367
2.	4645996.638	378803.121	41.939758	24.038490
3.	4645950.482	378802.446	41.939343	24.038491
4.	4645950.671	378789.549	41.939343	24.038336

На долната фигура № 4 е представена схема с проектното местоположение на дворното място предвидено за застрояване в ПИ с ид. 62004.12.873, както и на площта за постройката в него.

Устройствени параметри на ПИ с ид. 62004.12.873

Фиг. 4

В Приложение № 1.2 към доклада е представена и скица, в която е отразено местоположението на проектната постройка.

На следващата фигура местоположението на новообразуваното място с площта подлежаща на застрояване в него е представено и върху сателитно изображение в Google Earth от 2024 г. На Приложение № 1.3 точното местоположение е нанесено и на геореферирана в QGIS снимка на терена, направена от въздуха. В Приложение № 4 е представен и снимков материал.

Фиг. 5

1.4.2 ЕТАПИ НА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ В ИП, ОСНОВНИ ПРОЦЕСИ.

Съгласно ЗУТ обекта е от пета категория, като попада в обхвата на чл. 137, ал.1, т.5, буква а) – „жилищни и смесени сгради с ниско застрояване, вилни сгради, сгради и съоръжения за обществено обслужване с разгъната застроена площ до 1000 кв.м или с капацитет до 100 места за посетители“;

Като цяло предвижданото застрояване може да се определи по-скоро като леко, предвид че се залага изграждането на едноетажна дървена постройка със застроена площ от около 100 кв. м. Не се планират строителни работи свързани със солидно фундиране, изливане на стоманобетонови плочи и изграждане на масивни колони, което предопределя и липсата от необходимост от дълбоки изкопи. Съответно не се предполагат значителни нарушения на земната повърхност. Предвижда се конструкцията на сградата да се позиционира на дървени пилони прикрепени към бетонни постаменти, изкопите за които могат да се изработят и ръчно. Това предопределя и необходимостта от сравнително къс период за строителство в рамките на няколко месеца, при което условно могат да се разграничат няколко основни етапа. Това са:

- i. Първи етап: подготовка на площадката. Включва разчистване на прорасналите дървета и храсти, както и на тревната покривка в обхвата на предвидената за застрояване площ от 103 кв. м и в непосредствена близост (макс. до 150 кв. м общо);
- ii. Втори етап: изкопни работи. Включва оформяне на плитки изкопи в земята с цел изграждане на стабилни бетонови постаменти, върху които ще се закрепят дървените носещи пилони на сградата. Ще се извършат ръчно с лопата или с моторен свредел за пробиване на дупки, при належаща нужда ще се ползва и мини багер (бобкат).
- iii. Трети етап: груб строеж до покрив. Включва доставка и сглобяване на носещата дървена конструкция, което е свързано и с рязане на място при необходимост на дървени греди, дъски и други .
- iv. Четвърти етап: изпълнение на покрива (изолация, водоотвеждане и покриване). Покривната конструкция също ще е дървена, която ще е покрита с метални плоскости, битумни листове или друг вид съвременни материали;
- v. Пети етап: оформяне на фасадата. Включва изграждането на преградни стени с дървена конструкция;
- vi. Шести етап: изпълнение на ел. инсталацията. Включва монтаж на електромерно табло, захранването му с кабел НН и вътрешно окабеляване;
- vii. Седми етап: дограми и вътрешни довършителни работи;

1.4.3 НЕОБХОДИМОСТ ОТ ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФРАСТРУКТУРА.

Достъпът до обекта ще се осъществява по съществуващия горски и впоследствие черен път преминаващ през поземления имот, който ясно се вижда на фигура № 2. ИП не е свързано с изграждане на друга свързваща пътна инфраструктура, в т.ч. подобряване на такава.

В района липсва изградена ВиК мрежа. Поради складовото предназначение на постройката не е предвидено водоснабдяване чрез водопровод или сондаж, в т.ч. изграждане на вътрешна водопроводна инсталация, но се налага електрификация.

Свързването с електропреносната мрежа се планира да се осъществи чрез прокарване на кабелна линия от трафопост на територията на базата на ДГС-Ракитово. 275 л.м от линията ще се изпълни с УИП AL/R 3x70+70 мм чрез въздушно окачване на обтегачи, монтирани на височина Н=6м на стоманотръбни стълбове по пътя за базата на горското стопанство (ПИ 62004.12.693). Останалите 490 л.м ще се изпълнят от стълб в ПИ 62004.12.693 със силов кабел НН тип САВТ 4x70 мм в изкоп 0,4/0,8 м в обхвата на съществуващия горски път покрай лявата му граница, който достига до поляните с имота, след което ще се трасира по границата между ПИ с ид. 62004.12.873 и ПИ с ид. 62004.12.676 до постройката съгласно фигура № 5. Горският път е ясно видим на фигура № 2.

Изкопът за вкопаната част на електропровода ще се извърши механизирено с помощта на мини багер в рамките на няколко работни дни, като изкопаната пръст ще се съхранява до него и след полагането на кабела ще се използва за обратно засипване.

В Приложение 1.4 към доклада е представена извадка от одобрения ЛУП за периода 2020-2029 г. на ДГС-Ракитово върху ортофотоснимка от 2022 г., на която е видим горският път за трасето на електропровода. Съгласно КАИС пътят съвпада с подотдел 4

на отдел 272 по лесоустройствения проект, като подотдела е със статут на „автомобилен път IV категория“.

1.4.4 Вид и количество на необходимите природни ресурси, суровини и материали.

При строителството ще се използва основно обработен дървен материал – греди за носещата дървена конструкция и покрива, както и дъски за стените. Също пирони и други метални свързващи елементи. Дървеният материал ще се закупи в готов за употреба вид от някой от дърводелските цехове в гр. Ракитово.

Вода за питейни нужди за работния персонал зает със строителството ще се осигурява в бутилиран вид.

По време на експлоатацията, за лични битови нужди вода ще се доставя с бидон или преносим резервоар до 220 л тип „Куб“.

1.4.5 Вид и количества на очакваните отпадъци и емисии (замърсяване на въздух, води и почви, шум, вибрации, лъчения-светлинни, топлинни, радиация и др.) при реализация на ИП. Начин на третиране.

Характерът и мащабът на обекта предполагат генериране на минимални количества отпадъци и емисии най-вече в строителния етап. Те не са в състояние да предизвикат някакви съществени трайни или временни промени в състоянието на компонентите на околната среда в района.

Оформянето на плитки изкопи в земята за бетоновите постаменти на дървените носещи пилони на сградата са свързани с генериране на до няколко кубика почвени материали. Те ще се използват за повторно запълване и уплътняване на останалите свободни пространства след изграждането на постаментите, както и за подравняване на места на терена, в т.ч. запълване на дупки от изкоренена храстова растителност и други подобни. Ако е необходимо, излишните ще се извозват от строителната фирма до предназначения за това общински депа. Допълнителното разкрояване на доставения на място дървен материал е свързан с образуване на стърготини и изрезки, като последните ще се събират за повторно използване. Останалите строителни отпадъци от довършителните и други работи ще се извозват от строителната фирма до предназначения за събирането им места в общината. Това се отнася и за битовите от дейността на работния персонал.

За санитарни нужди на място следва да се осигури преносима химическа тоалетна за работниците, която периодично да се обслужва.

По отношение на атмосферния въздух, при транспортните дейности на строителните материали по черните пътища и изпълнението на вкопаната част от трасето за електропровода, при ниска влажност на почвените материали ще се генерират основно неорганизиран прахови емисии. Те ще са с локален (в непосредствена близост), епизодичен и краткотраен характер и ефект, предвид честотата и продължителността на тези мероприятия. Като цяло не може да се очаква значим ефект върху растителната покривка в района, предвид че не съществува риск за превишаване на самопречистващия капацитет на засегнатата среда.

При изграждането на обекта няма да се използва тежка строителна механизация, тъй като не се предвиждат масивни конструкции и солидно фундиране. Поради това не се очаква излъчване на значителни по сила и продължителност шумови емисии в околната среда. Основните източници на шум ще бъдат транспортните дейности, прокопаването на вкопаната част от трасето за електропровода с мини багер, работата с ръчни електрически инструменти (бормашины, циркуляри и др.), както и използването на бензинов генератор за ток. Излъчваният шум ще бъде временен и ограничен до дневните часове, като строителният процес се очаква да продължи до няколко месеца. Прогнозното средно шумово натоварване в района на обекта ще варира между 70 и 85 dB(A), в зависимост от интензивността на дейностите и времевото разпределение на работата с инструментите. За сравнение, естественият фонов шум в тихи зони извън урбанизираните територии (горски местности, ливади и отдалечени райони) е в границите на 35-40 dB(A) (съгласно Наредба № 6/2006 за показателите на шум в околната среда). Тези стойности са сравнително ниски и близки до прага на човешкото възприятие за тишина. Съгласно закона на обратните квадрати, звуковото налягане от даден източник намалява с 6 dB при удвояване на разстоянието, когато липсват препятствия и отражения. Въз основа на това се очаква звуковият комфорт да бъде нарушаван периодично през светлата част на денонощието, като най-съществено въздействие ще има в радиус от 100-150 метра около строителния обект. За полагане на кабелната линия ще бъдат необходими няколко работни дни.

За отпадъчните води от измиване по време на експлоатацията ще се осигури водооплътна изгребна яма до постройката. Очакваните количества са минимални – около 1 м³ месечно в активния сезон, когато постройката се използва по предназначение.

2 ОПИСАНИЕ НА ХАРАКТЕРИСТИКИТЕ НА ДРУГИ ИП/ППП, СЪЩЕСТВУВАЩИ И/ИЛИ В ПРОЦЕС НА РАЗРАБОТВАНЕ ИЛИ ОДОБРЯВАНЕ, КОИТО В СЪЧЕТАНИЕ С ОЦЕНЯВАНТО ИНВЕСТИЦИОННО ПРЕДЛОЖЕНИЕ МОГАТ ДА ОКАЖАТ НЕБЛАГОПРИЯТНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА.

Съгласно Наредбата за ОС, „Кумулативни въздействия“ са въздействия върху околната среда, които са резултат от увеличаване ефекта на оценявания план, програма и проект/инвестиционно предложение, когато към него се прибави ефектът от други минали, настоящи и/или очаквани бъдещи такива, независимо от кого са осъществявани. Кумулативните въздействия могат да са резултат от отделни планове, програми и проекти/инвестиционни предложения с незначителен ефект, разглеждани сами по себе си, но със значителен ефект, разглеждани в съвкупност, и реализирани, нееднократно в рамките на определен период от време.

Съгласно Методическо ръководство за прилагане на разпоредбите на член 6, параграфи 3 и 4 от Директива 92/43/ЕИО за местообитанията, „кумулятивните въздействия могат да бъдат резултат от последователни, натрупващи се и/или комбинирани влияния от благоустройствени работи (план, проект), когато си взаимодействат с други съществуващи, планирани и/или разумно очаквани благоустройствени работи.“

Разглежданото ИП е с несъществена площ спрямо тази на зоната - 0,0000038 % от предвижданото застрояване и 0,000021% от подлежащото на обособяване дворно място

в ПИ с ид. 62004.12.873, в м. Качаков чарк по КККР на гр. Ракитово. И в двата случая ИП ще има нищожен и несъществен принос по отношение на кумулативния ефект свързан с реализацията на други подобни ИП, планове, програми и проекти включващи трайно усвояване и промяна на предназначението на площи в защитената зона. Този ефект е в рамките на закръгляването на десетичните дробни. За сведение, за да не се натоварва текста в доклада в *Приложения с № 2.1 и 2.2* към него е представен и техен списък за периода 2008-2025 г., като не са включени ОУП на съответните общини, тъй като отделните ИП и ППП в техния обхват в последствие се подлагат на самостоятелни процедури по ОС във връзка с изискванията на чл. 31 на ЗБР и чл. 2, ал.1 от Наредбата за ОС. При това една част от тези в списъка са обхванати и от общинските планове и вече се процедиран с съответните решения, а не всички от останалите неизпълнени впоследствие може да бъдат заявени за реализация, в т.ч. тези за които в мерките към ЕО на съответния ОУП е заложено задължително изготвяне на ДОСВ. Така по площ всички процедиран намерения съгласно глава шеста на ЗООС и ЗБР, които имат отношение към настоящото ИП и кумулативния ефект свързан с него са 6 134,9464 дка (кръгло 6 135 дка) в 33 BG0001030 „Родопи Западни“, което представлява 0,224845% или кръгло 0,225% от териториалния обхват на зоната (т.е. под 1%, над който вече може да се приеме наличие на по-значим кум.ефект). Дори когато се прибави цялото ново дворното място с ИП към незакръгления процент се получават 0,224866%, което отново представлява кръгло 0,225%. В допълнение е необходимо да се вземе предвид, че в близост до намерението няма други сгради и строителни обекти, както и бъдещи предвиждания за подобни, т.е. на локално ниво не се очаква какъвто и да било кумулативен ефект. Отделно конкретната площ от 103,17 кв. м предвидена за застрояване и респективно трайно усвояване към момента е загубила ливадните си функции, тъй като в нея е навлязла дървесна и храстова растителност, също орлова папрат, което донякъде е вдино от фигура 5 и *Приложение № 1.4*, като видовия състав е представен в подточка 4.6.1.3.

3 ОПИСАНИЕ НА ЕЛЕМЕНТИТЕ НА ИП, КОИТО САМОСТОЯТЕЛНО ИЛИ В КОМБИНАЦИЯ С ДРУГИ ИП/ППП БИХА МОГЛИ ДА ОКАЖАТ ЗНАЧИТЕЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА ИЛИ НЕЙНИТЕ ЕЛЕМЕНТИ.

В точка 1 е направена подробна характеристика на ИП - на неговия обхват и основни параметри, етапи за реализация, необходими дейности. На базата на това могат да бъдат изведени основните постановки имащи отношение към потенциалните въздействия върху местообитанията на флората и фауната в района.

Намерението за „Изграждане на едноетажна селскостопанска постройка за съхранение на селскостопанска продукция и инвентар, и помещение за обитаване“ в м. Качаков чарк по КККР на гр. Ракитово е съставено от няколко основни елемента, чийто обхват предварително трябва да бъде идентифициран и прецизиран, за да бъде оценено до каква степен могат да окажат значително въздействие върху съответната защитената зона и нейните компоненти. Това са:

1) Площ на засяганата територия в обхвата на СКЗ BG0001030 „Родопи-Западни“
– за изясняване на степента на потенциалното пряко въздействие върху хабитати и местообитания на видове, предмет на опазване.

Както вече е посочено в подточка 1.3, допустимата максимална площ подлежаща на отреждане за застрояване в ПИ с ид. 62004.12.873 се определя съгласно чл. 7, ал. 1 от горната Наредба № 19/25.10.2012 г. (Обн. ДВ. бр.85/2012 г.). Тя се обособява в определен с подробен устройствен план имот- дворно място. За новообразувания имот се дава идентификатор по реда на чл. 26, ал. 3 от Закон за кадастъра и имотния регистър (ЗКИР). Проектната му площ в случая е кръгло 570 кв. м (макс. 571,6 м²). Съгласно чл.7, ал.2 на същата наредба при застрояване на дворното място се спазват следните норми: плътност на застрояване - до 20 % (т.е до 114 м²); интензивност на застрояване - до 0.4. В случая съгласно предоставената проектна документация предвидената ЗП на селскостопанската постройка е 103 кв. м.

За нуждите на настоящата разработка като потенциално засегната по време на строителството е взета предвид цялата площ на проектното дворно място от 570 кв. м, като реално за преки строителни нужди ще бъдат необходими около 20% от него – 103 кв. м ще бъдат трайно усвоени. Принципно останалите незастроени пространства в мястото ще се използват за поставяне на пчеларски инвентар, което не би следвало да се разглежда като свързано със съществени въздействия върху терена и тревната покривка, която така или иначе редовно е подлагана на интензивна паша и утъпкване от добитък. Въпреки това могат да се очакват допълнителни негативни ефекти при строителството, свързани със съхранение на строителни материали, подравняване на терена в съседство с площта за застрояване и др., поради което площта на цялото дворно място следва да се вземе предвид като потенциално засегната. Впоследствие при необходимост могат да бъдат предписани смекчаващи мерки за опазване на определени части.

1440 кв. м от общата площ на ПИ с ид. 62004.12.873 не подлежат на устройствено планиране. Те ще бъдат запазени изцяло към сегашното си състояние, като единствено по източната граница на имота ще се прокара подземен електрически кабел. Подземната му част ще бъде с обща дължина от 490 м, като ще започва от въздушна линия по пътя за базата на ДГС-Ракитово. Основната му част ще се вкопае в обхвата (покрай лявата граница) на съществуващ горски и черен път („автомобилен път IV категория“ по ЛУП), който се отклонява от пътя с въздушната линия и достига до откритата местност с ПИ. Останалата част ще се прокара по източната граница на имота. Изкопа ще бъде широк 0,4 м и дълбок 0,8 м. След полагането на електропровода ще се засипе обратно. Въздействието може да се приеме като временно и изцяло обратимо.

2) Използвани методи на строителство.

Залага се изграждането на едноетажна дървена постройка със застроена площ от около 100 кв. м. Не се планират строителни работи свързани със солидно фундиране, изливане на стоманобетонови плочи и изграждане на масивни СТБ колони. Предвижда се конструкцията на сградата да се позиционира на дървени пилони прикрепени към бетонни постаменти, изкопите за които могат да се изработят и ръчно. Няма

необходимост от дълбоки изкопи и използване на тежка верижна и колесна строителна механизация. Строителни материали ще се доставят на няколко пъти с лекотоварни МПС. Необходимия период за строителство е относителен към, като условно може да се раздели на няколко етапа, които са разгледани в подточка 1.4.2. Основните дейности ще се изпълнят от няколко работника с помощта на ръчни електрически инструменти.

3) Вид, продължителност и периодичност на въздействията по време на строителството.

В подточка 1.4.5 е направена характеристика на очакваните отпадъци и емисии от реализацията на ИП, които реално ще се генерират основно при строителството на обекта. При отчитане на потенциалните въздействия и определяне на тяхната степен от значение са и данните за времетраенето, периодичността на настъпване и проявата спрямо фазата на денонощието. Това зависи най-вече от проектния режим на работа, който се предвижда да бъде съобразно възприетото стандартно трудово нормиране в страната, както следва:

- Продължителност на строителния период: макс. до три месеца (до завършване на покрива);
- Работни дни – 65 дни;
- Петдневна работна седмица;
- Работно време на ден - 8 часа в светлата част на денонощието;

4) Обхват и степен на възстановяване на средата след приключването на строителството.

Предвид мащаба на обекта и проектния начин на позиционирането му над земната повърхност, при строителството не се очаква да настъпят съществени нарушения на терена. В обособеното дворно място не са предвидени рекултивационни работи или допълнителни озеленителни мероприятия. Тревната покривка в утъпканите площи около строителната площадка ще се остави да се възстанови по естествен начин.

5) Експлоатацията – вид, продължителност и периодичност на въздействията.

Експлоатация на обекта не е свързана с негативни въздействия върху компонентите на околната среда в района. Селскостопанската постройка е предвидена за съхраняване най-вече на пчеларски инвентар, както и на суровини и продукция свързани с използването му. Временно ще се обитава и от собственика при събиране на продукцията. При ползване по предназначение може да се очаква даже известен положителен ефект за флората в района, тъй като пчелите са едни от най-ефективните опрашители и играят важна роля за растителното разнообразие.

Предвид гореизложеното, елементите на ИП, които самостоятелно или в комбинация с други планове, програми и проекти/инвестиционни предложения биха могли да окажат въздействие върху елементи на защитена зона 33 BG0001030 са представени в долната Таблица № 3.1.

Таблица № 3.1

№	Елемент на ИП	Характер на потенциалното въздействие
1.	Зачистване на строителната площадка от растителност	Пряко унищожаване и нарушаване на структурата на местообитания, вследствие премахване на вкоренената растителност в почвата. Загуба на хранителна база за животински видове.
2.	Извършване на изкопни работи (в т.ч. за трасе на подземен кабел) и обратно засипване с почвена покривка	Нарушаване на местообитания на животински видове - главно почвени безгръбначни. Неорганизиран емисии от прах при сухо и ветровито време.
3.	Движение на хора и МПС	Безпокойство на животински видове.
4.	Експлоатация на обекта – разработване на пчелин	Принос за опрашването на цветните растения в района и за поддържане на растителното разнообразие

4 ОПИСАНИЕ НА ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА, МЕСТООБИТАНИЯТА, ВИДОВЕТЕ И ЦЕЛИТЕ НА УПРАВЛЕНИЕ НА НАЦИОНАЛНО И МЕЖДУНАРОДНО НИВО И ТЯХНОТО ОТЧИТАНЕ ПРИ ИЗГОТВЯНЕТО НА ПЛАН, ПРОГРАМА И ПРОЕКТ/ИНВЕСТИЦИОННО ПРЕДЛОЖЕНИЕ.

ИП за „Изграждане на едноетажна селскостопанска постройка за съхранение на селскостопанска продукция и инвентар“ в м. Качаков чарк по КККР на гр. Ракитово попада в южната част на защитена зона „Родопи-Западни“ по Директива 92/43/ЕИО за местообитанията. Местоположението на поземления имот с намерението в зоната е представено на фигура № 3 в подточка 1.3.

4.1 ИДЕНТИФИКАЦИЯ И МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ НА ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА.

Защитена зона BG BG0001030 „Родопи-Западни“ е приета по Директива 92/43/ЕИО за опазване на местообитанията и дивата флора и фауна с Решение на МС № 661/16.10.2007 г. (ДВ, бр.85 от 2007) изменено с Решение на МС № 811/16.11.2010 (ДВ, бр. 96/2010). Зоната е одобрена от Министъра на околната среда и водите със **Заповед № РД-278/31.03.2021 г.** на основание чл.12 и във връзка с чл.6 от ЗБР.

Съгласно заповедта за обявяване и актуалния стандартен формуляр с данни (СФД) зоната обхваща площ от **272 854.3356 ха**. Тя попада в четири района на планиране - Югозападен (BG41) и Южен (BG42) в **административните граници на област Благоевград, област Пазарджик, област Пловдив и област Смолян**. Пълен опис на координатите на точките на зоната е даден в приложението на заповедта достъпна на адрес:

https://natura2000.egov.bg/EsriBg.Natura.Public.Web.App/PublicDownloads/Auto/PS_SCI/BG0001032/BG0001032_PS_11.pdf

4.2 ЕКОЛОГИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА.

Защитената зона включва обширни иглолистни и смесени гори. Територията ѝ е слабо населена. Към зоната са включени и някои долини със средиземноморско климатично влияние (континентално мезо-средиземноморски климат по Rivas-Martinez): реките Въча, Канина, Бистрица, Доспатска. Това е най-голямата предложена защитена зона в България и едновременно с това ключово място за опазване на кафявата мечка – без опазване на тази зона срещу фрагментация и засилване на човешкото влияние, бъдещото на цялата Рило-Родопска популация, включително и гръцката ѝ част, би било несигурно. Опазва значителни проценти от националното покритие (оценки А или В) на голям брой местообитания и видове и в това отношение е уникална.

Съгласно данните в СФД в 33 са представени следните класове земно покритие, основни типове местообитания съгласно EUNIS (European Nature Information System):

Таблица № 4.1

Клас хабитат	Класове земно покритие по EUNIS	% покритие
N15	Други обработваеми земи	12.0
N20	Изкуствени горски монокултури (напр. насаждения от тополи или екзотични дървета)	12.0
N17	Иглолистни гори	20.0
N16	Широколистни листопадни гори	15.0
N09	Суши ливади, степи	4.0
N11	Алпийски и субалпийски тревни площи	8.0
N06	Вътрешни водни тела (застояла вода, течаща вода)	6.0
N22	Вътрешни скали, сипеи, пясъци, постоянен сняг и лед	4.0
N23	Други земи (включително градове, села, пътища, места за отпадъци, мини, индустриални обекти)	7.0
N19	Смесени гори	5.0
N12	Обширни зърнени култури	7.0
Общо покритие		100

4.3 ЦЕЛИ НА ОПАЗВАНЕ.

Основни цели за опазването на зоната съгласно заповедта за обявяване са:

- опазване и поддържане на природните местообитания предмет на опазване в 33 BG0001030, както и местообитанията на видовете предмет на опазване в нея, техните популации и разпространение в границите на зоната за постигане и поддържане на благоприятното им природозащитно състояние в съответните биогеографски региони;
- увеличаване на приноса на защитената зона по отношение на площта на природни местообитания с кодове 6230* и 7140 в частта от зоната, попадаща в Алпийския биогеографски регион;
- подобряване на структурата и функциите на природно местообитание с код 9560*;
- подобряване на структурата и функциите на природни местообитания с кодове 3160, 6230*, 62A0, 6410, 9180*, 91CA, 91D0*, 91E0*, 91H0*, 91M0, 91W0, 91Z0, 9270, 92C0, 9410, 9530*, и 95A0 в частта от защитената зона, попадаща в Алпийския биогеографски регион;

- подобряване на местообитанията на видовете средиземноморски подковонос (*Rhinolophus blasii*), обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), блатно петльово перо (*Gladiolus palustris*) и *Hamatocaulis vernicosus* в частта от защитената зона, попадаща в Алпийския биогеографски регион;
- при необходимост подобряване на състоянието или възстановяване на типове природни местообитания предмет на опазване, местообитанията на видовете предмет на опазване и техните популации;
- поддържане на свързаността на местообитанията на приоритетните за опазване видове *кафява мечка (*Ursus arctos*) и *европейски вълк (*Canis lupus*), както и на вида дива коза (*Rupicapra rupicapra balcanica*);

Към момента на изготвяне на настоящата разработка за защитена зона BG0001030 няма публикувана документация с одобрени „Специфични и подробни цели на опазване“ (СПЦО) от Министъра на ОСВ. Такива следва да бъдат изготвени в съответствие с указанията на ЕК, които са интерпретирани в „Концепцията за разработване на специфични и подробни природозащитни цели на ниво защитена зона за зони от екологичната мрежа Натура 2000“, одобрена от Министъра на ОСВ през м. юли, 2021 г.

Съгласно тълкуванията на ЕК, природозащитните цели са предназначени за възможно най-точно определяне на желаното състояние или степен на опазване, която трябва да се постигне в конкретна защитена зона. Следва да се определят цели за всеки от съответните типове местообитания и видове, предмет на опазване в 33. Посочват се примери за количествени цели (напр. поддържане на популацията на даден вид до определен брой екземпляри, подобряване на степента на опазване на даден тип местообитание от кат. С в В в рамките на 10 години и т.н.). Следователно информацията в стандартните формуляри с данни за съответната зона осигурява началната точка за определяне на целите на опазването. Предвид, че за 33 „Родопи-Западни“ към момента не са приети и одобрени СПЦО, настоящата оценка е съобразена само с целите включени в заповедта за обявяване на зоната, данните в актуалния СФД за нея и установеното фактическо състояние в района на обекта в резултат на направеното посещение на място.

4.4 ПРЕДМЕТ НА ОПАЗВАНЕ.

Съгласно заповедта за обявяване, предмет на опазване в 33 BG0001030 „Родопи Западни“ са 43 природни типа местообитания, както следва:

- 3150-Естествени еутрофни езера с растителност от типа *Magnopotamion* или *Hydrocharition*;
- 3160-Естествени дистрофни езера;
- 3260-Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Callitricho- Batrachion*;
- 4060-Алпийски и бореални ерикоидни съ- общества;
- 4090-Ендемични оро-средиземноморски съ- общества от ниски бодливи храстчета;
- 40B0-Родопски съобщества на *Potentilla fruticosa*;
- 5130-Съобщества на *Juniperus communis* върху варовик;
- 5210-Храсталаци с *Juniperus spp.*;
- 6110*-Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alyso-Sedion albi*;
- 6210-Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco-Brometalia*) (*важни местообитания на орхидеи);

- 6230*-Богати на видове картълови съобщества върху силикатен терен в планините;
- 62A0-Източно субсредиземноморски сухи тревни съобщества;
- 62D0-Оро-мизийски ацидофилни тревни съобщества;
- 6410-Ливади с *Molinia* на карбонатни, торфени или глинести почви (*Molinion caeruleae*);
- 6430-Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс;
- 6510-Низинни сенокосни ливади;
- 6520-Планински сенокосни ливади;
- 7140-Преходни блата и плаващи подвижни торфища;
- 7220*-Извори с твърда вода с туфести формации (*Cratoneurion*);
- 8210-Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове;
- 8220-Хазмофитна растителност по силикатни скални склонове;
- 8230-Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите *Sedo-Scleranthion* или *Sedo albi-Veronicion dillenii*;
- 8310-Неблагоустроени пещери;
- 9110-Букови гори от типа *Luzulo-Fagetum*;
- 9130-Букови гори от типа *Asperulo-Fagetum*;
- 9150-Термофилни букови гори (*Cephalanthero-Fagion*);
- 9170-Дъбово-габъррови гори от типа *Galio-Carpinetum*;
- 9180*-Смесени гори от съюза *Tilio-Acerion* върху сипеи и стръмни склонове;
- 91AA*-Източни гори от космат дъб;
- 91BA-Мизийски гори от обикновена ела;
- 91CA-Рило-Родопски и Старопланински бялборови гори;
- 91D0*-Мочурни гори;
- 91E0*-Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion, Alnion incanae, Salicion albae*);
- 91H0*-Панонски гори с *Quercus pubescens*;
- 91M0-Балкано-панонски церово-горунови гори;
- 91W0-Мизийски букови гори;
- 91Z0-Мизийски гори от сребролистна липа;
- 9270-Гръцки букови гори с *Abies borisii-regis*;
- 92C0-Гори от *Platanus orientalis*;
- 9410-Ацидофилни гори от *Picea* в планинския до алпийския пояс (*Vaccinio-Piceetea*);
- 9530*-Субсредиземноморски борови гори с ендемични подвидове черен бор;
- 9560*-Ендемични гори от *Juniperus spp.*;
- 95A0-Гори от бяла и черна муря;

Предмет на опазване са и 4 растителни вида: блатно петльово перо (*Gladiolus palustris*), червено усойниче (*Echium russicum*), *Buxbaumia viridis*, *Hamatocaulis vernicosus*.

Безгръбначните предмет на опазване са 14 вида: *ручечен рак (*Austro-potamobius torrentium*), бръмбар рогац (*Lucanus cervus*), обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*), буков сечко (*Morimus funereus*), *алпийска розалия (*Rosalia alpina*), *осмодерма (*Osmoderma eremita*), *Cucujus cinnaberinus*, обикновен паракалоптенус (*Paracaloptenus caloptenoides*), *Четириточкова меча пеперуда (*Euplagia (Callimorpha) quadripunctaria*), полиоматус (*Polyommatus eroides*), еуфидриас (*Euphydryas aurinia*), торбогнездница (*Eriogaster*

catax), кордулегастер (Балканско воденичарче) (*Cordulegaster heros*), бисерна мида (*Unio crassus*);

Целевите риби са 2 вида: обикновен щипок (*Cobitis taenia*) и маришка мряна (*Barbus cyclolepis*)

Земноводните и влечугите са 5 вида - жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*), голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*), шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*);

Наземните бозайници са 5 вида: л. 6, ал. 1, т. 2 от ЗБР: *кафява мечка (*Ursus arctos*), *европейски вълк (*Canis lupus*), пъстър пор (*Vormela peregusna*), видра (*Lutra lutra*), дива коза (*Rupicapra balcanica*);

Целевата прилепна фауна включва 11 вида: голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*), южен подковонос (*Rhinolophus euryale*), средиземноморски подковонос (*Rhinolophus blasii*), дългопръст нощник (*Myotis capaccinii*), голям нощник (*Myotis myotis*), дългоух нощник (*Myotis bechsteinii*), остроух нощник (*Myotis blythii*), трицветен нощник (*Myotis emarginatus*), дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersii*), широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*);

Природните местообитания и видове обозначени с * са приоритетни за опазване съгласно разпоредбите на Дир. 92/43/ЕИО за местообитанията.

Към доклада е приложен и стандартния формуляр с данни (СФД) за зоната, в който са представени данни за площите на съответните местообитания, популационните параметри на целевите видове, както и оценките за значението на зоната за съответното местообитание или вид (Приложение № 2.3).

4.5 ЗАБРАНИТЕЛЕН И ОГРАНИЧИТЕЛЕН РЕЖИМ В ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА.

С наложения със заповедта за обявяване на защитената зона режим в границите на защитената зона се забранява:

- провеждане на състезания с моторни превозни средства извън съществуващите пътища и регламентирани за това места;
- движение на мотоциклети, ATV, UTV и бързите извън съществуващите пътища в неурбанизирани територии; забраната не се прилага за определени на основание на нормативен акт трасета за движение на изброените моторни превозни средства, както и при бедствия, извънредни ситуации и за провеждане на противопожарни, аварийни, контролни и спасителни дейности;
- промяна на начина на трайно ползване, разораване, залесяване и превръщане в трайни насаждения на ливади, пасища и мери при ползването на земеделските земи като такива;
- разораване и залесяване на поляни, голини и други незалесени горски територии в границите на негорските природни местообитания предмет на опазване в зоната, освен в случаите на доказана необходимост от защита срещу ерозия и порои, както и в случаите на реализиране на допустими планове, програми, проекти или инвестиционни предложения, одобрени по реда на екологичното законодателство;
- премахване на характеристики на ландшафта (синори, жизнени единични и групи дървета, традиционни ивици, заети с храстово-дървесна растителност сред обработваеми земи, защитни горски пояси, каменни огради и живи плетове) при

ползването на земеделските земи като такива освен в случаите на премахване на инвазивни чужди видове дървета и храсти;

- употреба на торове, подобрители на почвата, биологичноактивни вещества, хранителни субстрати и продукти за растителна защита, които не отговарят на изискванията на Закона за защита на растенията;
- употреба на минерални торове в ливади, пасища, мери и изоставени орни земи, както и на продукти за растителна защита и биоциди от професионална категория на употреба в тези територии, освен при каламитет, епифитотия, епизоотия, епидемия или при прилагане на селективни методи за борба с инвазивни чужди видове;
- използване на органични утайки от промишлени и други води и битови отпадъци за внасяне в земеделските земи без разрешение от специализираните органи на Министерството на земеделието, храните и горите и когато концентрацията на тежки метали, металоиди и устойчиви органични замърсители в утайките превишава фоновите концентрации съгласно приложение № 1 от Наредба № 3 от 2008 г. за нормите за допустимо съдържание на вредни вещества в почвите (ДВ, бр. 71 от 2008 г.);
- използване на води за напояване, които съдържат вредни вещества и отпадъци над допустимите норми;
- палене на стърнища, слокове, крайпътни ивици и площи със суха и влаголюбива растителност;
- палене на огън, благоустрояване, електрифициране, извършване на стопанска и спортна дейност в неблагоустроените пещери и на входовете им, както и чупене, повреждане, събиране или преместване на скални и пещерни образувания, преграждане на входовете или на отделни техни галерии по начин, възпрепятстващ преминаването на прилепите предмет на опазване в 33;
- провеждане на спелеоложки проучвания през размножителния период на прилепите - от 1 март до 30 юни;
- добив на дървесина и биомаса в горите във фаза на старост освен в случаи на увреждане на повече от 50 % от площта на съответната гора във фаза на старост вследствие на природни бедствия и каламитети; в горите във фаза на старост, през които преминават съществуващи горски пътища и други инфраструктурни обекти, при доказана необходимост се допуска сеч на единични сухи, повредени, застрашаващи или пречещи на безопасното движение на хора и пътни превозни средства или на нормалното функциониране на инфраструктурните обекти дървета;
- паша на домашни животни в горските територии, които са обособени за гори във фаза на старост.

Разглежданото инвестиционно намерение не е свързано с реализацията на дейности, които противоречат или нарушават някой от по-горе изброените режими.

4.6 ОПИСАНИЕ НА РАЙОНА И ТЕРИТОРИЯТА НА ИП - ФЛОРИСТИЧНИ И ФАУНИСТИЧНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ПРИРОДНАТА СРЕДА.

4.6.1 ГЕОБОТАНИЧЕСКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ТЕРИТОРИЯТА НА НАМЕРЕНИЕТО И НА РЕГИСТРИРАНИТЕ РАСТИТЕЛНИ СЪОБЩЕСТВА В ОБХВАТА МУ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ, ОПРЕДЕЛЯНЕ НА НАЛИЧИЕТО ИЛИ ОТСЪСТВИЕТО НА ТИПОВЕ ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ ОТ ПРИЛ. I на Дир. 92/43/ЕИО В ПЕРИМЕТЪРА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ.

4.6.1.1 ХАРАКТЕРИСТИКА ПО ЛИТЕРАТУРНИ ДАННИ.

Съгласно геоботаническото райониране на страната (Бондев, 1997), ПИ с ид. 62004.12.873 попада в Илирийската (Балканска) област, Родопски окръг, Баташки район.

Родопският окръг включва западната и средната част на Родопите. Характеризира се със силното доминиране на иглолистната растителност от смърч и бял бор. Широколистните горски екосистеми са разположени по-ниско. Като цяло окръгът представлява рефугиум за около 90 вида балкански ендемити, от които 58 са илирийски, а 32 – македоно-тракийски флорни елементи. Един от най-разпространените балкански ендемити тук е силиврякът (*Haberlea rhodopensis*), който е палеоендемит. Родопите са единственото място у нас, където са се съхранили храстовидното прозорче (*Potentilla fruticosa*) и алпийското сграбиче (*Astragalus alopecurus*). Освен тях, в района се срещат и множество български ендемити, сред които планинската дива ръж (*Secale montanum* ssp. *rhodopaeum*), родопският крем (*Lilium rhodopaeum*), българската мишовка (*Minuartia bulgarica*), родопската песъчарка (*Arenaria rhodopaea*) и веленовското плюскавиче (*Silene velenovskyana*). Също така тук растат грудковата (*Sedum tuberiferum*), костовата (*Sedum kostovii*) и стефчовата тлъстига (*Sedum stefco*), родопското омайниче (*Geum rhodopaeum*), балканската (*Viola balcanica*) и родопската теменуга (*Viola rhodopaea*), балканската камбанка (*Campanula moesiaca*), българското вятърче (*Jasione bulgarica*), родопското лале (*Tulipa rhodopaea*), българската шипка (*Rosa bulgarica*), фривалдскиевият зановец (*Chamaecytisus frivaldszkyanus*), родопската люцерна (*Medicago rhodopaea*), родопският порезник (*Trachelium rumelianum*) и други.

В по-тесен план Баташкият район заема пространството между р. Доспат и р. Въча, обхващайки Баташката планина (вр. Голяма Сюткя, 2186 м) – на 5 км южно по права линия от ИП, Алабак (1839 м), и Къркария (1975 м). Растителната покривка е разнообразна. По-голямата част от района е покрита с бял борови гори (*Pinus silvestris*), на второ място по площ са смърчовите гори (*Picea abies*) и в по-ниските части, в северната част на района доста обширни пространства са покрити с горунови гори (*Quercus petraea*). На места по южните склонове са формирани ксеротермни ценози от благун (*Quercus frainetto*) и цер (*Quercus cerris*).

Имотът с обекта се разполага на 1220 м надморска височина (съгласно G.Earth). Попада в пояса на горите от обикновен бук (от 900-1000 до 1300-1500 м н.в.) и малко под долната граница на разпространение на пояса на иглолистните гори (от 1300-1500 до 2000-2100 м н.в.), като независимо от това, териториите около ПИ са заети именно с такива – бялборови и от обикновена ела.

4.6.1.2 ХАРАКТЕРИСТИКА НА БАЗА ДРУГИ НАЛИЧНИ ДАННИ – „ГИС СЛОЕВЕ“ ПО ПРОЕКТ „КАРТИРАНЕ И ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ И ВИДОВЕ - ФАЗА I” (2013), ТАКСАЦИОННИ ХАРАКТЕРИСТИКИ И ДР.

Като цяло ПИ с ид. 62004.12.873 (с подлежащото на обособяване ново дворно място в него) в съответствие със скицата по трайно предназначение представлява земеделска земя от десета категория и е с НТП „Ливада“. Съгласно наличните ГИС слоеве от картирането на местообитанията през 2013 г. (достъпни на <https://natura2000.egov.bg/arcgis/apps/sites/?locale=en-gb#/natura2000-open-data>), предвиденото за обособяване дворно място попада в картиран полигон на природно местообитание с код 6520 – Планински сенокосни ливади, като от площта на мястото възлизаща на 570 кв. м трябва да бъдат изключени 25 кв. м в най-северната му част, които остават извън този полигон. Изчисленията са направени с QGIS 3.34.2. Реално в картирания хабитат попадат 545 кв. м от предвиденото за обособяване дворно място. Временно са необходими и около 45 кв. м (110 м/0,4 м) за изкопа за свързващия подземен електропровод, който е предвиден покрай източната границата на ПИ с ид. 62004.12.873 и ПИ от горския път съгласно картата на *Приложение № 3.1*.

В съседство със северната част на дворното място (изцяло извън него) е картиран и края на полигон на природно местообитание с код 91СА-Рило-Родопски и Старопланински бялборови гори. Недалече, на около 70-80 м северно в съседство с м. 6520 е представено и местообитание с код 91ВА - Мизийски гори от обикновена ела. Тези данни съответстват и на ЛУП 2020-2029 на ДГС-Ракитово. Според плана северно от имота, както и на около 50 м източно и на 70 м южно се разполагат подотдели 272(в), 272(а) и 272 (д) заети с иглолистни площи доминирани изцяло от бял бор (участие 10) със семенен произход, които съответстват на изискванията за местообитание с код 91СА. Съответно южно на 70-80 м се разполага и подотдел 272 (г) зает със смесена семенна гора на обикновена ела (участие 6, 110 год. в първия етаж и уч. 8 във втория, 40 год.) и бял бор (уч. 4 в първия етаж), която следва да се отнесе към м. 91ВА. Съответствие с това е установено и при посещението на място.

Карта с местоположението на основните елементи на ИП спрямо подотделите от горския фонд по одобрения ЛУП 2020-2029 на ДГС-Ракитово е представена на *Приложение с № 3.1*, на която са представени и горските пътища заложи в лесоустройството. Трасето на електропровода от трафопоста на територията на базата на ДГС е предвидено покрай лявата граница на горския път навлизащ и в ливадното съобщество в района и преминаващ между полигоните с местообитания 91СА и 91ВА. Обособяването на трасето не е свързано с премахване на значима дървесна растителност (с изключение на подраст).

От останалите картирани в зоната, най-близо се разполага пр. местообитание с код 9130-Букови гори от типа *Asperulo-Fagetum* – на 400 м северно от другата страна на основния път, следвано от 9530, 9150, 62А0, 62D0 и 9410, които са отдалечени много над 0,5 км, поради което нямат отношение към ИП.

4.6.1.3 ХАРАКТЕРИСТИКА НА БАЗА ТЕРЕННО ПРОУЧВАНЕ ЗА ЦЕЛИТЕ НА НАСТОЯЩАТА РАЗРАБОТКА.

За целите на настоящата разработка района с ИП е посетен на 26 март, малко след края на снеготопенето, в самото начало на вегетационния период на тревната растителност. Поради това и по-голямата част от установените тревни видове са или сравнително запазени сухи индивиди останали от предходния вегетационен сезон или растения в начален стадий на развитие, в т.ч. на ранно цъфтящи пролетни видове.

Предвиденото за обособяване дворно място от 570 кв. м условно може да се раздели на две части – горна (около 290 кв. м) с дървесно-храстова растителност, в която изцяло попада и площта предвидена за застрояване и долна, която е част от пасище.

Около половината от горната част (150 кв. м) е заета от съобщество на бял бор (*Pinus sylvestris*) и синя хвойна (*Juniperus communis*), а останалата половина е завзета от орлова папрат (*Pteridium aquilinum*), наредко откъм горската част са представени шипки и глог. Установени са и някои видове като риган (*Origanum vulgare*) и лечебен ранилист (*Stachys officinalis*), които са по-характерни елементи за природно местообитание с код 6210. Като цяло тази част няма ливаден характер и е в сравнително ранен сукцесионен стадий на развитие на бялборов дървесна растителност, навлязла от съседните горски площи. Предвиденото застрояване е свързано с разчистване на тази растителност.

Долната част на дворното място е в обхвата на пасищно съобщество с признаци за наличие на интензивна паша и свързаното с нея преизпасване. Основният вид определящ структурата на съобществото е обикновения сеноклас (*Cynosurus cristatus*), като е установено участие също на пасищен райграс (*Lolium perenne*) и кучешка полевица (*Agrostis canina*). В разнотретието в различна степен са застъпени обикновено глухарче (*Taraxacum officinale*), киселец (*Rumex acetosa*), среден живовлек (*Plantago media*), влакнеста теменуга (*Viola hirta*), ланцетолистен живовлек (*Plantago lanceolata*), сребристолистен очиболец (*Potentilla argentea*), ниско великденче (*Veronica chamaedrys*), планински минзухар (*Crocus veluchensis*), трицветна теменуга (*Viola tricolor*), кръглозъбчесто шапиче (*Alchemilla subcrenata*), лъскаво еньовче (*Galium lucidum*), обикновен бял равнец (*Achillea millefolium*), лепкав кръстец (*Cruciata pedemontana*), хмелна люцерна (*Medicago lupulina*). Откъм западната граница е представено по-плътено обрастване (15-20 кв. м) с прекрасен лопен (*Verbascum speciosum*). На места или единично са установени още лечебна иглика (*Primula veris*), червено подъбиче (*Teucrium chamaedrys*), ливадна детелина (*Trifolium pratense*), котешка стъпка (*Clinopodium vulgare*), дребна динка (*Sanguisorba minor*), лечебен камшик (*Agrimonia eupatoria*), сукнена лугачка (*Dipsacus fullonum*), езичестолистна паламида (*Cirsium ligulare*) и дори татул (*Datura stramonium*) покрай черния път.

В останалта територия от ПИ с ид. 62004.12.873, извън предвиденото за обособяване дворно място, по трасето на ел. провода, освен част от изброените видове са установени и туфеста плъстица (*Deschampsia cespitosa*), ливадна острица (*Carex caryophyllaea*), четинолистен равнец (*Achillea setacea*), метличина (*Centaurea sp.*), ливадно орехче (*Filipendula vulgaris*), рунянка (*Hieracium sp.*), обикновена маргаритка (*Leucanthemum vulgare*), обикновена незабравка (*Myosotis nemorosa*), обикновено лютиче (*Ranunculus acris*), полско великденче (*Veronica arvensis*), планица (*Fragaria viridis*) и някои други. Наблюдават се и площи с навлизане на бял бор и обраствания с шипки, вероятно поради

липсата на редовно косене в последните години. Установени са и доста места, които са изровени от диви прасета, в т.ч. по част от предвиденото трасе за електропровода.

Извод: Като цяло тревното съобщество в ПИ с ид. 62004.12.873, извън по-плътното заетите площи с бял бор, може да се отнесе към природно местообитание с код 6520 – Планински сенокосни ливади, предвид изразеното участие на доста типични видове (*C. cristatus*, *D. caespitosa*, *R. acetosa*, *T. officinale*, *P. media*, *P. lanceolata*, *V. chamaedrys*, *V. tricolor*, *C. veluchensis* и други). Съобществото в района е в лошо състояние поради:

- преизпасване в североизточната част (в т.ч. там където е представено в проектното дворно място);
- постепенно навлизане на дървесна растителност от съседните горски площи, вероятно поради липсата на редовно косене - част от имотите със статут на ливади в западната част на картирания полигон са почти изцяло превзети от такава в напреднал стадий на сукцесия, поради което е най-целесъобразно при определяне на специфичните и подробни цели на опазване за зоната да се изключат от полигона;
- зараждане на процес на навлизане на орлова папрат откъм границата с горските площи – засега представена и в най-северната открита площ на дворното място. Видът има инвазивен аспект и представлява опасен плевел за планинските ливади и пасища, като се среща най-често в изоставени такива;
- на много места увредени площи в резултат на изравяне от диви свине (в т.ч. в южната част на ПИ с ид. 62004.12.873);
- наличие на черни пътища и допълнително увредени площи в резултат на горскостопански дейности;

4.6.2 ФАУНА. КРАТКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ТЕРИТОРИЯТА НА НАМЕРЕНИЕТО И НА ЗООГЕОГРАФСКИЯ РАЙОН. ПРЕДВАРИТЕЛНО ИДЕНТИФИЦИРАНЕ НА ПОТЕНЦИАЛНО ЗАСЕГНАТИТЕ ВИДОВЕ ОТ ПРИЛ. II на Дир. 92/43/ЕИО.

Територията на България е разположена между две зоогеографски подобласти-Евросибирска и Средиземноморска. Разнообразния релеф и климат са причина за формиране на богата и многообразна фауна, която има характерни особености. Според Георгиев (1982) в България се разграничават седем зоогеографски района, четири от които се отнасят към Средиземноморската подобласт и три към Евросибирската подобласт. В случая района на ИП попада в Рило-Родопския район на последната. В него се включват планините Рила, Западни Родопи, Източни Родопи. Тук евросибирските и европейските видове преобладават значително над средиземноморските. Обширната територия, голямата залесеност и разнообразието на релефа и климатичните условия създават предпоставки за голямото видово богатство на животните в Западните Родопи, като за настоящата разработка от интерес за видовете предмет на опазване в едноименната защитена зона.

В 33 BG BG0001030 съгласно заповедта за обявяване се опазват 14 вида безгръбначни, 2 вида риби, 5 вида земноводни и влечуги, 5 вида наземни бозайници и 11 вида целеви прилепи. От тях за видовете, които в различна степен са свързани с наличието на водна среда, района с ИП е непригоден или слабо пригоден, тъй като се разполага в имот със

статут на „Ливада“, на изток и запад също граничи с такива, а ливадната растителност като цяло е заобиколена с иглолистни гори. Последните вече са завзели част от останалите имоти заведени в кадастъра като ливади (ПИ 62004.12.656, ПИ 62004.12.672, ПИ 62004.12.673, ПИ 62004.12.674). Тези видове са: при целевите безгръбначни ручейния рак (*Austro-potamobius torrentium*), бисерната мида (*Unio crassus*) и кордулегастера (Балканско воденичарче) (*Cordulegaster heros*); целевите риби; земноводните - жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*) и голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*); при целевите влечуги обикновената блатна костенурка (*Emys orbicularis*); при бозайниците – видрата (*Lutra lutra*).

По отношение на останалите целеви видове, съгласно наличните ГИС слоеве от картирането на природните местообитания и местообитанията на видовете през 2013 г. (достъпни на <https://natura2000.egov.bg/arcgis/apps/sites/?locale=en-gb#/natura2000-open-data>) ПИ с ид. 62004.12.873 попада в картирани полигони с различна степен на пригодност на еуфидриас (*Euphydryas aurinia*), полиоматус (*Polyommatus eroides*), обикновен паракалоптенус (*Paracaloptenus caloptenoides*), *Cucujus cinnaberinus*, *европейски вълк (*Canis lupus*), *кафява мечка (*Ursus arctos*), както и в потенциални ловни местообитания на част от целева прилепна фауна - голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*), голям нощник (*Myotis myotis*), остроух нощник (*Myotis blythii*) и дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersii*). ИП не в близост до убежища на прилепна фауна – от пещерите в посока Велинград най-близостоящата е Лепница на 2,8 км югозападно по права въздушна линия.

5 ОПИСАНИЕ И АНАЛИЗ НА ВЕРОЯТНОСТТА И СТЕПЕНТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ЕЛЕМЕНТИТЕ НА ИП ВЪРХУ ПРЕДМЕТА И ЦЕЛИТЕ НА ОПАЗВАНЕ НА ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА.

За оценка на степента на въздействие на елементите на ИП върху местообитанията и видовете предмет на опазване в BG0001030 „Родопи-Западни“ е използвана 10-степенна матрична скала, която позволява да се отчетат различните параметри на значимостта на едно въздействие, спрямо стандартните показатели (площ, структура и функции, бъдещи перспективи) в специфичните доклади за зоната. Степените на използваната скала на оценка са представени по – долу в Таблица № 5.1 и Таблица № 5.2.

Таблица № 5.1

МАТРИЦА ЗА ОЦЕНКА СТЕПЕНТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ	
Степен	К р и т е р и
0	Дейността не оказва въздействие.
1	Дейността има несъществено, незначително до пренебрежимо слабо отрицателно въздействие независимо от неговата честота на проява и продължителност във времето.
2	Дейността може да предизвика временни отрицателни въздействия.
3	Дейността може да предизвика краткосрочни отрицателни въздействия.
4	Дейността може да предизвика вторични отрицателни въздействия.

5	Дейността може да предизвика кумулативни отрицателни въздействия.
6	Дейността може да предизвика синергични въздействия.
7	Дейността може да предизвика вторични, кумулативни, синергични отрицателни въздействия. Въздействието може да бъде премахнато чрез смекчаващи/компенсаторни мерки.
8	Дейността може да предизвика значителни вторични, кумулативни, синергични отрицателни въздействия. Въздействието може да бъде премахнато чрез смекчаващи/компенсаторни мерки.
9	Дейността предизвиква значителни, средносрочни или дългосрочни/постоянни отрицателни въздействия. Въздействието може да бъде премахнато чрез смекчаващи/компенсаторни мерки.
10	Дейността предизвиква значително и постоянно/необратимо отрицателно въздействие. Въздействието не може да бъде премахнато чрез смекчаващи/компенсаторни мерки.

При прилагането на изнесената по – горе матрицата могат да бъдат диференцирани 5 типа обхват на въздействие:

Таблица № 5.2

Степен	критерии
0	Дейността не оказва въздействие.
От 1 до 3	Слабо въздействие, което може да бъде избегнато без прилагане на специални мерки освен спазване на нормативните изисквания и най-добрите практики при строителството и експлоатация.
От 4 до 6	Средно по степен въздействие, което е необходимо да се отчете в комбинация с други фактори и да се препоръчат допълнителни мерки за намаляване, ограничаване или премахване.
От 7 до 9	Значително въздействие, което е необходимо да бъде премахнато чрез избор на алтернативи или прилагане на смекчаващи и компенсаторни мерки, в т.ч. чрез редуциране на ИП.
10	Дейността предизвиква значително и постоянно/необратимо отрицателно въздействие, което не може да бъде премахнато или сведено до допустимо чрез смекчаващи/компенсаторни мерки. При тази степен на въздействие се прилага нулевата алтернатива.

5.1 ОПИСАНИЕ И АНАЛИЗ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА НАМЕРЕНИЕТО ВЪРХУ ТИПОВЕТЕ ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ И ВИДОВЕТЕ, ПРЕДМЕТ НА ОПАЗВАНЕ В ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА, СТЕПЕН НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ.

5.1.1 ОЧАКВАНИ ВЛИЯНИЯ И СТЕПЕН НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ МЕСТООБИТАНИЯТА ПРЕДМЕТ НА ОПАЗВАНЕ В 33 „РОДОПИ-ЗАПАДНИ“.

Оценката на степента на въздействие върху природните местообитания (по Дир. 92/43/ЕИО) в 33 BG 0001030 “Родопи-Западни” от намерението за изграждане на едноетажна дървена селскостопанска постройка в м. Качаков чарк по КККР на гр.

Ракитово се гради на влиянието върху всеки от критериите за Благоприятен природозащитен (консервационен) статус:

- площ на местообитанията в съответната зона – *критерий 1* (където има специфични по-малки по площ, но важни местообитания се отчитат отделно);
- качество на местообитанията (структурни и функционални параметри) – *критерий 2*;
- бъдещи перспективи (заплахи и влияния) – *критерий 3*
- цели на опазване в заповедта за обявяване – *критерий 4*;
- отделно се отчитат и други структурни и функционални параметри, като общата функционална роля на съответната зона за свързаността на мрежата – географска свързаност.

Съгласно дефиницията за „Благоприятен консервационен статус“ определена с Член 1(д) на Директивата за хабитатите (92/43/ЕИО), консервационния статус на едно природно местообитание се счита за „благоприятен“, ако:

- неговото естествено разпространение (ареал), както и площите, които то покрива в границите на това разпространение, са постоянни или се разширяват, и
- съществуват необходимите структура и функции за дългосрочното му поддържане и е вероятно да продължат да съществуват в обозримо бъдеще, и
- природозащитното състояние на характерните за него видове е благоприятно, в съответствие с определението за природозащитното състояние на вид.

На базата на предварителния анализ за очакваните влияния в т.3, характеристиката на разпространените растителни съобщества в района на ПИ с ид. 62004.12.873 в землището на гр. Ракитово и предвид местоположението на подземното трасе на проектния електропровод до мястото, в резултат от цялостната реализация на ИП се очаква да настъпят преки увреждания (нарушаване и др.) по отношения на пр. местообитание с код 6520, както и предимно несъществени краткотрайни временни въздействия върху местообитания с кодове 91BA и 91CA, предмет на опазване в границите на 33 BG 0001030 “Родопи-Западни”.

Очакваната степен на въздействие върху основните параметри на целевите местообитанията е, както следва:

• 6520-Планински сенокосни ливади

Природното местообитание е представено от вторични по произход мезофилни тревни съобщества от планинския пояс, обикновено доминирани от житните треви обикновена полевица (*Agrostis capillaris*), червеена власатка (*Festuca rubra*), ливадна власатка (*F.pratensis*), черна власатка (*F. nigrescens*), обикновен сеноклас (*Cynosurus cristatus*) и развиващи се при сравнително постоянна почвена и въздушна влажност. Други характерни видове са *Nardus stricta*, *Phleum pratense*, *Alopecurus pratensis*, *Holcus lanatus*, *Agrostis canina*, *Briza media*, *Trifolium repens*, *T. pratense*, *Rhinanthus angustifolius*, *Rh. rumelicus*, *Pastinaca hirsuta*, *Astrantia major*, *Bistorta major* (syn.: *Polygonum bistorta*), *Silene dioica*, *S. vulgaris*, *S. roemerii*, *Campanula glomerata*, *Salvia pratensis*, *Anthoxanthum odoratum*, *Lerchenfeldia flexuosa*, *Deschampsia caespitosa*, *Crocus veluchensis*, *Trisetum flavescens*, *Geranium phaeum*, *G. sylvaticum*, *Muscari botryoides*, *Viola tricolor*, *Primula elatior*, *Chaerophyllum hirsutum*, *Alchemilla spp.* и други.

Разпространено е в планинските райони, обикновено над 900-1000 м н.в., като горната му граница обикновено е докъм 1800 м н.в. Местообитанието е вторично по произход, развива се на места на унищожени в миналото мезофилни широколистни или иглолистни гори. Съобществата са затворени и общото проективно покритие често е около 100%. В синтаксономично отношение, растителността се отнася към клас *Molinio-Arrhenatheretea*, разред *Arrhenatheretalia* и съюз *Cynosurion cristati*. При по-малка надморска височина, планинските сенокосни ливади (6520) имат и някои общи видове с низинните сенокосни ливади (6510), каквито са *Alopecurus pratensis*, *Poa palustris*, *P. sylvicola*, *Festuca pratensis* и др. От съществено значение за формирането и поддържането на тревната растителност на планинските сенокосни ливади е регулярния сенокосен режим. Липсата на коситба води до естествени сукцесионни процеси на охрястване, настъпление на горска растителност и орлова папрат (*Pteridium aquilinum*). Такива процеси са застъпени и в поляните с ИП, като имотите в района с ид. 62004.12.656, 62004.12.673 и 62004.12.674, в които местообитанието е картирано, вече почти изцяло или до голяма степен са заети от горска растителност, което следва да бъде отчетено при изготвяне на специфичните цели за опазване на хабитата в тази зона. На места се наблюдава и начален стадий на навлизане на орлова папрат откъм границата с горските площи, в т.ч. откъм най-северната част на предвиденото за обособяване дворно място за постройката.

Дървесно-храстова растителност е започнала да настъпва и в разглеждания имот с ид. 62004.12.873, който съгласно картирането от 2013 г. също попада в обхвата на това местообитание (с изключение на 25 кв. м в най-северната му част). При посещението на място беше установено (вж. подточка 4.6.1.3), че на практика местообитанието е представено само в южната половина на предвиденото за обособяване дворно място (около 280 кв.м), докато северната му половина (около 290 кв. м) с площадката предвидена за постройката е обрасла с дървета (*Pinus sylvestris*), храсти (*Juniperus communis*, шипки откъм гората), орлова папрат (*Pteridium aquilinum*) и в момента не представлява разглеждания хабитат. Това донякъде е видно и от сателитните изображения в G.Earth, както и от приложения снимков материал, поради което следва да се отчете в оценката, като застроента площ на постройката реално не следва да се взема предвид като пряка загуба на площ от местообитанието. От картираната площ на последното следва да бъде изключена цялата северна половина на дворното място, т.е. около 265 м² (без 25 м², които са извън картирания полигон). За местообитанието в останалата половина съществува риск най-вече от допълнително влошаване на структурата и функциите му при временно съхраняване тук на строителни материали, строителни отпадъци, престой на МПС и др. подобни. Тези въздействия не са свързани с трайно усвояване на площи и до голяма степен са с обратим характер след разчистването на терена. Това се отнася и за изкопа на електропровода, който след полагането на съоръжението ще бъде засипан обратно. Необходимата площ за последния е от порядъка на 45 кв. м (110 м/0,4 м).

Референтната обща площ на местообитанието в зоната съгласно СФД възлиза на 2784,83 ха като след приспадне от тях на северната половина от дворното място остават 2784,80 ха. Съответно общата потенциално макс. засегната площ от останалия картиран полигон по време на строителството (с вкл. трасето на електропровода) възлиза на 325 кв. м (0,0325 ха) или кръгло 0,0012% от редуцираната площ на м. 6520 в 33 BG0001030. Този процент може да се определи като статистически пренебрежим тъй като е с две нули след десетичната запетая.

След приключване на строителството въздействията могат да се определят до голяма степен като обратими, тъй като: 1. трасето на електропровода ще бъде обратно зарито, като след време и типичната тревна покривка до голяма степен ще се възстанови в резултат на навлизане на характерните видове от прилежащите терени; 2. Процесите на утъпкване в незастроената част от дворното място с местообитанието ще бъдат сведени да минимум само при обслужване на пчелините, като във връзка с това и тревната покривка ще се подлага на периодично косене. Дейността е свързана и с отстраняване на дървесно-храстовата растителност в дворното място като цяло, което има известна вероятност да допринесе и за частично възстановяване на хабитата в част от този терен.

Предвид горните обстоятелства може да се допусне, че рално ИП не е свързано с трайно усвояване и респективно загуба на площи от местообитанието, а само с временно и краткотрайно увреждане на такива по време на строителството. Това може да допринесе за допълнително влошаване по параметър „Структура и функции“, като ефекта се очаква да бъде мн. слабо изразен, предвид че състоянието на хабитата като цяло в района е лошо, което е обосновано в подточка 4.6.1.3. След приключване на строителството въздействията са до голяма степен обратими, като във връзка с експлоатацията се очаква допълнително разчистване на остатъчната дървесно-храстова растителност, редовна коситба в имота като цяло, донякъде намаляване на пасищното натоварване в конкретното дворно място. Поради това по параметър „Бъдещи перспективи“ не следва да се очакват осезаеми отрицателни въздействия. Съответно очакваната степен на въздействие върху отделните параметри съгласно матрицата в Таблица № 5.1, е както следва:

Таблица № 5.1

Оценка на степента на въздействие на ИП върху местообитание 6520			
Въздействие (степен)	Параметри		
	<i>Обща площ</i>	<i>Качество (структура и ф-ии)</i>	<i>Б.перспективи</i>
Нулева алтернатива	0	0	0
ИП	0	1	0

Необходимо е също да се отчете, че при експлоатация на мястото по предназначение (отглеждане на пчели) може да се очаква даже известен положителен ефект за м. 6520, тъй като пчелите са едни от най-ефективните опрашители на цветните растения и играят важна роля за размножаването им.

• **91BA-Мизийски гори от обикновена ела**

Природното местообитание представлява гори, доминирани от обикновена ела (*Abies alba* subsp. *alba*), с най-малко 4 десети участие на вида в състава на първия дървесен етаж. Горите от обикновена ела (*Abies alba* subsp. *alba*) имат ограничено разпространение в планините на България. Вертикалната им амплитуда е повече от 1500 м (450-2000 м нв.), като оптимумът им на развитие е между 1000 и 1700 м н.в. Заемат най-често долните части на склонове със северно изложение в падини и дълбоки долове, където овлажнението на почвите и въздуха е относително високо. По-широко разпространение имат смесените гори, като най-често в тях освен обикновена ела участват още обикновен смърч (*Picea abies*) и обикновен бук (*Fagus sylvatica*). Съотношението между трите вида се мени в различни етапи от тяхната синдинамика. Освен смърч и бук, съедификатори на елата значително по-рядко са белият (*Pinus sylvestris*) и черният бор (*Pinus nigra* subsp. *pallasiana*), бялата (*Pinus peuce*) и черната мура (*Pinus heldreichii*), обикновеният явор (*Acer pseudoplatanus*) и др.

Както беше посочено, местообитанието е картирано, в т.ч. и реално представено на около 70-80 м южно от предвиденото за обособяване дворно място за постройката, поради което е извън обхвата на каквито и да било вероятни въздействия при строителството и експлоатацията. През част от хабитата преминава горския път (подотдел 272/4 по ЛУП – път IV кат. по КАИС), в който се предвижда да се вкопае трасето на ел.провода, поради което не се очаква допълнително пряко увреждане на площи в местообитанието. Могат да се очакват само някои непреки въздействия по време на строителството свързани със запрашване (при сухо време), отстраняване на места на храстова растителност покрай пътя (къпини, подраст) и др., които са с несъществено значение за качеството на хабитата поради временния и краткотрайния им характер. Съответно очакваната степен на въздействия върху отделните параметри на м. 91BA съгласно матрицата в Таблица № 5.1, е както следва:

Таблица № 5.2

Оценка на степента на въздействие на ИП върху местообитание 91BA			
Въздействие (степен)	Параметри		
	<i>Обща площ</i>	<i>Качество (структура и ф-ии)</i>	<i>Б.перспективи</i>
Нулева алтернатива	0	0	0
ИП	0	0-1	0

• **91CA-Рило-Родопски и Старопланински бялборови гори**

Природното местообитание представлява гори, доминирани от бял бор (*Pinus sylvestris*), с най-малко 5 десети участие на вида в състава на първия дървесен етаж. Горите от бял бор заемат предимно склонове със слънчеви изложения, върху кафяви горски почви (*Cambisols*) и основни скали с кисела реакция. Коренни съобщества (или фрагменти от такива) се срещат предимно по южните склонове на Родопите, Рила, Пирин, Осогово и по-ограничено в Плана, Витоша, Лозенска планина, Славянка, Стара планина и Огражден. Широко разпространение в България имат и силно антропогенизирани и вторични бялборови съобщества. Част от тях са възникнали на

мястото на гори от обикновен смърч (*Picea abies*), обикновена ела (*Abies alba*), бяла мура (*Pirns pence*), а в по-ниските части на планините и на мястото на гори от обикновен бук (*Fagns sylvatica*) и обикновен горун (*Qnercns dalechampii*), в които белият бор е имал единично участие. Най-големи площи те заемат в Рило-Родопския масив и най-вече в Централните и Западни Родопи.

Местообитанието е картирано, в т.ч. и реално представено в непосредствена близост, северно от предвиденото за обособяване дворно място за постройката. Предвид мащабите, характера и предназначението на обекта е извън обхвата на вероятни преки въздействия при строителството и експлоатацията – самата сграда е предвидена на около 10 м от картирания полигон. В дворното място ще бъде отстранена дървесната растителност навлязла от гората. Последната е започнала постепенно да навлиза в пр. местообитание с код 6250 в района, като в част от картирания полигон на последното на практика е започнала подмяна с х. 91СА. Това се наблюдава и в най-северната част на имота с ИП, но към момента предвид статута му, който е на „Ливада“, младата възраст на дървостоя и фрагментния му характер, не може да се отнесе категорично към 91СА. През част от картираното местообитание преминава и горския път (подотдел 272/4 по ЛУП – път IV кат. по КАИС), в който се предвижда да се вкопае трасето на ел.провода, поради което не се очаква допълнително пряко увреждане на площи в хабитата. Могат да се очакват само някои непреки въздействия по време на строителството свързани със запрашаване, отстраняване на храстова растителност (къпини, подраст) покрай пътя и др., които са с несъществено значение за качеството на съобществото поради временния и краткотрайния им характер. Съответно очакваната степен на въздействия съгласно матрицата в Таблица № 5.1, е както следва:

Таблица № 5.3

Оценка на степента на въздействие на ИП върху местообитание 91СА			
Въздействие (степен)	Параметри		
	<i>Обща площ</i>	<i>Качество (структура и ф-ии)</i>	<i>Б.перспективи</i>
Нулева алтернатива	0	0	0
ИП	0	0-1	0

• Други

От останалите природни местообитания разпространени в 33 BG0001330, най-близо се разполага 9130-Букови гори от типа *Asperulo-Fagetum* – на 400 м северно от другата страна на основния път, следвано от 9530 (0,8 км), 9150 (1,3 км), 62A0 (1,4 км), 62D0 (2,1 км), 9410 (2,5 км) и т.н., които нямат отношение към ИП. Съответно и очакваната степен на въздействие върху другите местообитания предмет на опазване в 33 BG0001030 е:

Таблица № 5.4

Оценка на степента на въздействие на ИП върху местообитания с кодове 3160, 3260, 4060, 4090, 40B0, 5130, 5210, 6110*, 6210, 6230*, 62A0, 62D0, 6410, 6430, 6510, 7140, 7220*, 8210, 8220, 8230, 8310, 9110, 9130, 9150, 9170, 9180*, 91AA*, 91D0*, 91E0*, 91H0*, 91M0, 91W0, 91Z0, 9270, 92C0, 9410, 9530*, 9560*, 95A0	
Местообитание	Оценка за степента на въздействие
3160 - Естествени дистрофни езера	0
3260 - Равнинни или планински реки с растителност от <i>Ranunculion fluitantis</i> и <i>Callitricho-Batrachion</i>	0
4060 - Алпийски и бореални ерикоидни съобщества	0
4090 - Ендемични оро-средиземноморски съобщества от ниски бодливи храстчета	0
40B0 - Родопски съобщества на <i>Potentilla fruticosa</i>	0
5130 - Съобщества на <i>Juniperus communis</i> върху варовик	0
5210 - Храсталаци с <i>Juniperus spp.</i>	0
6110* - Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от <i>Alyso-Sedion albi</i>	0
6210 - Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (<i>Festuco-Brometalia</i>) (*важни местообитания на орхидеи)	0
6230* - Богати на видове картълови съобщества върху силикатен терен в планините	0
62A0 - Източно субсредиземноморски сухи тревни съобщества	0
62D0 - Оро-мизийски ацидофилни тревни съобщества	0
6410 - Ливади с <i>Molinia</i> на карбонатни, торфени или глинести почви (<i>Molinion caeruleae</i>)	0
6430 - Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс	0
6510 - Низинни сенокосни ливади	0
7140 - Преходни блата и плаващи подвижни торфища	0
7220* - Извори с твърда вода с туфести формации (<i>Cratoneurion</i>)	0
8210 - Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове	0
8220 - Хазмофитна растителност по силикатни скални склонове	0
8230 - Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите <i>Sedo-Scleranthion</i> или <i>Sedo albi-Veronicion dillenii</i>	0

Оценка на степента на въздействие на ИП върху местообитания с кодове 3160, 3260, 4060, 4090, 40B0, 5130, 5210, 6110*, 6210, 6230*, 62A0, 62D0, 6410, 6430, 6510, 7140, 7220*, 8210, 8220, 8230, 8310, 9110, 9130, 9150, 9170, 9180*, 91AA*, 91D0*, 91E0*, 91H0*, 91M0, 91W0, 91Z0, 9270, 92C0, 9410, 9530*, 9560*, 95A0	
Местообитание	Оценка за степента на въздействие
8310 - Неблагоустроени пещери	0
9110 - Букови гори от типа <i>Luzulo-Fagetum</i>	0
9130 - Букови гори от типа <i>Asperulo-Fagetum</i>	0
9150 - Термофилни букови гори (<i>Cephalanthero-Fagion</i>)	0
9170 - Дъбово-габъррови гори от типа <i>Galio-Carpinetum</i>	0
9180* - Смесени гори от съюза <i>Tilio-Acerion</i> върху сипеи и стръмни склонове	0
91AA* - Източни гори от космат дъб	0
91D0* - Мочурни гори	0
91E0* - Алувиални гори с <i>Alnus glutinosa</i> и <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alno-Pandion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)	0
91H0* - Панонски гори с <i>Quercus pubescens</i>	0
91M0 - Балкано-панонски церово-горунови гори	0
91W0 - Мизийски букови гори	0
91Z0 - Мизийски гори от сребролистна липа	0
9270 - Гръцки букови гори с <i>Abies borisii-regis</i>	0
92C0 - Гори от <i>Platanus orientalis</i>	0
9410 - Ацидофилни гори от <i>Picea</i> в планинския до алпийския пояс (<i>Vaccinio-Piceetea</i>)	0
9530* - Субсредиземноморски борови гори с ендемични подвидове черен бор	0
9560* - Ендемични гори от <i>Juniperus spp.</i>	0
95A0 - Гори от бяла и черна мура	0

5.1.2 ОЧАКВАНИ ВЛИЯНИЯ И СТЕПЕН НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ВИДОВЕТЕ ПРЕДМЕТ НА ОПАЗВАНЕ В 33 „РОДОПИ-ЗАПАДНИ“.

5.1.2.1 ОЧАКВАНИ ВЛИЯНИЯ И СТЕПЕН НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ БЕЗГРЪБНАЧНИТЕ ЖИВОТНИ ПРЕДМЕТ НА ОПАЗВАНЕ В 33 „РОДОПИ-ЗАПАДНИ“.

Както вече беше посочено в подточка 4.6.2, в обхвата на имота с ИП и в прилежащите му терени отсъстват водни обекти и съответно каквито и да било условия за ручейния рак (*Austro-potamobius torrentium*) и бисерната мида (*Unio crassus*), поради което и

очакваната степен на въздействие върху тях в 33 BG0001030 е, както следва:

Таблица № 5.4

Оценка на степента на въздействие на ИП върху видовете с кодове 1093 и 1032	
Местообитание	Оценка за степента на въздействие
1093 - *Ручеен рак (<i>Austro- potamobius torrentium</i>)	0
1032 - Бисерна мида (<i>Unio crassus</i>)	0

По отношение на останалите безгръбначни се очакват следните въздействия:

4053. Обикновен паракалоптенус (*Paracaloptenus caloptenoides*):

Биология на вида: Средноголям (около 2 см за мъжките) до едър (2.5-3.5 cm за женските) кафяво-черен късокрил късопипален скакалец от подсемейство Calliptaminae (Orthoptera: Caelifera: Acridoidea: Acrididae). Видът има едно поколение годишно, излюпва се от май (низините) до юли (високите планини), а възрастни се срещат от юли до август, съответно в планините - до октомври (Чобанов 2009). Широко разпространен у нас, като присъства с две екологични форми - западна (в планините и предпланините на западна и централна България) и източна (в низините и предпланините на източна България). Западната форма обитава отворени каменисти, основно карбонатни, терени над 700-800 м надморска височина, а източната се среща в сухи тревисти, тревисто-храстови и разредени горски местообитания до 700 м надморска височина. В западната част на страната (от Западна Стара планина на юг и югоизток до Средни Родопи включително) видът обитава хълмистия и планински пояс, където е характерен за открити слънчеви каменисти терени, обрасли с рядка тревиста и тревисто-храстова растителност в пояса на планинския или полупланинския климат. Почти всички популации са установени в карстови райони, с изключение на популацията на Беласица, където основата не е варовик, но е възможна повърхностната му поява като примес.

Състояние на популацията в 33: По данни от проекта „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I” до края на 2013 г. са установени 7 находища. Общата площ на ефективно заетите местообитания е изчислена на 507.50 ха. Общата площ на потенциалните местообитания е 23 529.83 ха, а на оптималните 5 964.28 ха. Поради наличието на увредени местообитания над 1 % общото природозащитно състояние на вида е оценено на „неблагоприятно-незадоволително”.

Оценка на въздействието: В случая 435 кв. м от новообразуваното дв. място и 80 л.м (32 кв. м) за изкопа на електропровода попадат в картирано оптимално местообитание на вида. Това представлява приблизително 0,00079 % от референтната обща площ от този тип местообитания на вида в зоната, което е нищожен обхват, като допълнително следва да се има предвид, че една част от него към момента реално няма оптимален характер, поради навлизане на дървесна растителност. Освен това до голяма степен въздействията са обратими след приключване на строителството. Останалата част от дворното място и от кабелното трасе (180 кв. м) попадат в потенциални местообитания, като засегнатия процент е несъизмеримо малък, като по отношение на мястото е зает с изцяло дървесно-

хростова растителност. За сведение, картен материал с разположението на местообитанията спрямо елементите на ИП е представен на *Приложение № 3.2*. Въпреки че ливадите тук са картирани като местообитания на вида, те нямат характерни качества в съответствие с типичните му екологични изисквания – не представляват открит слънчев каменист терен обрасъл с рядка тревиста растителност. С ИП не се засягат идентифицираните при картирането находища на вида. Предвид активния период на *P. caloptenoides*, последния логично не е регистриран при посещенията.

С оглед на горните обстоятелства, очакваната степен на въздействие върху параметрите му са представени в долната таблица:

Таблица № 5.5

Оценка на очакваната степен на въздействие от ИП върху <i>P. caloptenoides</i>				
Въздействие (степен)	Параметри			
	<i>Обща площ на местооб.</i>	<i>Структура и функции</i>	<i>Численост на поп.</i>	<i>Б.перспективи</i>
Нулева алтернатива	0	0	0	0
ИП	0-1	0	0	0

4046. Кордулегастер (Балканско воденичарче) (*Cordulegaster heros*):

Биология на вида: Най-едротото водно конче в Европа, известен с единични екземпляри от различни части на страната. Всички съобщения са от планински райони с надморска височина над 400 м. Ларвите на вида са обитатели на реки. Срещат се по каменистите дъна с органични остатъци между тях. При водата мъжките облитат с бърз полет слънчеви и сенчести участъци, като се придържат в близост до брега.

Състояние на популацията в 33: Видът е изключително рядък в зоната, като до 2012 г. са установени само две находища. Общата площ на потенциалните местообитания е 15718,59 ха по данни от крайния индуктивен модел на вида за зоната (5,76 % от общата площ на зоната). Видът е в благоприятно природозащитно състояние.

Оценка на въздействието: ИП не засягат речни участъци и е на достатъчно разстояние от бреговете на реки, което гарантира **отсъствие на въздействие** върху индивиди или потенциално местообитание (**степен 0 по всички параметри**).

1074. Торбогнездица (*Eriogaster catax*):

Биология на вида: Тази нощна пеперуда в България се среща от най-ниските и топли части на страната до към 1000 м н.в. в планините, най-често по топли припечени поляни с единични дървета или в покрайнините на просветни дъбови гори. Лети нощем през септември-октомври и се привлича от светлинни източници. У нас е известна от малко находища, разпръснати из цялата страна. Ларвите се хранят с дива круша (*Pyrus*), трънка (*Prunus spinosa*), глог (*Crataegus*), дъб (*Quercus*), топола (*Populus*).

Състояние на популацията в 33: До 2012 г. е установена еднократно само в едно находище. Общата площ на потенциалните местообитания е 2 366.71 ха. Видът е в благоприятно общо природозащитно състояние.

Оценка на въздействието: ИП не засяга картирани потенциални или ефективно заети местообитания на вида. Поземления имот е на 1220 м н.в. (съгласно G.Earth), т.е. с около 200 м над горната му граница на разпространение. В района са застъпени иглолистни гори. **Без въздействие (степен 0 по всички параметри)**.

1065. Еуфидриас (*Euphydryas aurinia*):

Биология на вида: Едра дневна пеперуда. Обитава тревисти ливади и поляни в гори и покрайнините им. Има едно поколение от април до юли според надморската височина. Гъсениците са черни с бели точки между сегментите, грубо окосмени с фини разклонени шипчета и с оранжеви крачета и се хранят с обикновено синьоглавче (*Succisa pratensis*), самогриска (*Scabiosa*), жълта тинтява (*Gentiana lutea*) и орлови нокти (*Lonicera periclymenum*). Зимува гъсеницата, която какавидира през април и често имагинира същия месец.

Състояние на популацията в 33: В информационната система за защитените зони от мрежата Натура 2000 не е качен специфичен доклад за вида, както и карти за разпространението му в 33 BG0001030. Съгласно картата с националното разпространение на *E. aurinia* качена в системата и наличните ГИС слоеве от картирането на природните местообитания и местообитанията на видовете през 2013 г., които са достъпни на адрес <https://natura2000.egov.bg/arcgis/apps/sites/?locale=en-gb#/natura2000-open-data>, ИП засяга само картирани потенциални местообитания, но не и ефективно заети, в които вида е установен. Последните в зоната са отдалечени на повече от 40 км от обекта на оценката.

Оценка на въздействието: За вида в информационната система за Натура 2000 в досието на зоната няма качен специфичен доклад с параметри за състоянието, поради което и не е приложима оценка на степента на въздействието върху такива. Тъй като с ИП не се засягат картирани полигони с ефективно заети местообитания на *E. aurinia* е прието, че в резултат от реализацията на намерението **няма да има въздействие (степен 0)** върху тази пеперуда. Посочените видове, с които гъсениците се хранят, не са идентифицирани в мястото. Предвид активния сезон на пеперудата, логично тя не е установена при посещението.

1078. *Четириточкова меча пеперуда *Euplagia (Callimorpha quadripunctaria)*:

Биология на вида: грацилна нощна пеперуда, разпространена в по-голямата част на Европа (без Скандинавия и останалите най-северни части на континента) и Предна Азия. Размахът на крилата е 42-52 mm. Видът е много широко разпространен у нас, от най-ниските части на страната, включително и Черноморското крайбрежие, до около 1600 m в планините (намиран е и по-високо, но вероятно тези находища се дължат на миграция). Обитава просветлени широколистни гори с развит подлес с участие на основното хранително растение - леска (*Corylus*), както и с къпини (*Rubus* spp.) и коприва (*Urtica* spp.), докато в района около ИП са разпространени само иглолистни гори.

Състояние на популацията в 33: Обилието на вида в 33 е ниско. Площта на териториите с оптимални условия за вида е оценена на 3 342.88 ха. Видът е в благоприятно природозащитно състояние.

Оценка на въздействието: ИП не попада в картирани потенциални или ефективно заети местообитания на вида. В близост (20-30 м) се разполагат само потенциални такива, но не и с оптимални характеристики – както е посочено в район около ИП са представени иглолистни гори, докато вида предпочита просветлени широколистни. **Без въздействие (степен 0 по всички параметри).**

4042. Полиоматус (*Polyommatus eroides*):

Биология на вида: Сравнително дребна (32-35 мм с разперени крила) дневна пеперуда от семейство *Lycaenidae*. Крилата отгоре при мъжките са блестящи, тъмносини с метален оттенък, тънък черен кант и тъмни жилки, навлизащи от дискалната област в канта. В България видът се среща във високите планини, като е по-чест в Западна и Югозападна България, обикновено между 600 и 2400 м н.в., с по-голяма плътност на популацията между 1200 и 2200 м н.в. Обитава мезофитни поляни в горския и над горския пояс, в покрайнини на гори и речни долини (екотон), най-често на варовит терен, обрасли с естествена богата тревиста и тревисто-храстова растителност, с участие на бобови растения от родовете *Chamaecytisus*, *Oxytropis*, *Astragalus*, *Genista*. Площта на храстовите и дървесни видове следва да бъде до 10% от площта на местообитанието на вида.

Състояние на популацията в 33: До 2012 г. е установен едва един екземпляр от вида в 33. Площта на потенциалните му местообитания в нея е оценена на 19 301,77 ха, на оптималните на 5 320,84 ха, а на ефективно заетите на 440,69 ха. Природозащитното му състояние е благоприятно.

Оценка на въздействието: Новообразуваното дворно място (570 кв. м), както и трасето на ел. провода (50 кв. м) попадат в картирано потенциално местообитание на вида в 33. Това представлява нищожен процент от референтната площ на този тип местообитания в зоната - 0,00032%. Същевременно установените оптимални и ефективно местообитания са достатъчно отдалечени – най-близкото оптимално е на малко над 0,5 км от поземления имот. За сведение, картен материал с разположението на местообитанията спрямо елементите на ИП е представен на *Приложение № 3.3*. Растителни видове от родовете, с които гъсениците се хранят, не са идентифицирани в мястото.

С оглед на горните обстоятелства, очакваната степен на въздействие върху параметрите на полиоматуса са представени в долната таблица:

Таблица № 5.5

Оценка на очакваната степен на въздействие от ИП върху <i>P. eroides</i>				
Въздействие (степен)	Параметри			
	<i>Обща площ на опт. местооб.</i>	<i>Структура и функции</i>	<i>Численост на поп.</i>	<i>Б.перспективи</i>
Нулева алтернатива	0	0	0	0
ИП	0-1	0	0	0

1088. Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*):

Биология на вида: В България е известен само в дъбови или смесени гори, в които дъбът е добре представен. Среща се и по единични дъбови дървета. Както ларвата, така и възрастното са свързани с наличието на стари, загниващи, но все още живи дъбови дървета, като предпочитат такива, които са добре огрети от слънцето. В северна България се среща от 0 до 700 м, в южна България - от 0 до 800 м, а в района на Славянка - докъм 900 м надморска височина.

Състояние на популацията в 33: До 2012 г. не е установено нито едно геореферирано находище на вида в 33. Общата площ на подходящите местообитания е оценена на 697,89 ха. Поради наличие на опожарени територии видът е в неблагоприятно-незадоволително състояние.

Оценка на въздействието: ИП не попада в картирани местообитания на вида. Реално в района няма такива поради липсата на дъбови гори, а поземления имот е на 1220 м н.в., т.е. доста над горната граница на разпространение на обикновения сечко, поради което намерението е без въздействие (**степен 0 по всички параметри**) върху него.

1083. Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*):

Биология на вида: Намиран във всички части на страната. В северна България се среща от най-ниските и топли части до към 1000 м, докато в южните райони на страната има данни, че е намиран до 1500 м надморска височина. Обитава най-често покрайнините (екотоните) на просветлени широколистни и смесени гори. Ларвата се развива нормално 5-6 години в гнила дървесина на дънери, пънове и корени на *Quercus*, *Tilia*, *Fagus*, *Salix*, *Populus* и други широколистни видове дървета.

Състояние на популацията в 33: До края на 2012 г. са установени общо 4 геореферирани находища. Общата площ на подходящите местообитания е 719.01 ха. Поради наличие на опожарени територии видът е в неблагоприятно-незадоволително състояние.

Оценка на въздействието: ИП не попада в картирани местообитания на вида. Реално в близост няма такива поради липсата на широколистни гори – около поляните с поземления имот са застъпени само иглолистни, поради което намерението е **без въздействие (степен 0 по всички параметри)** върху бръмбара рогач.

1089. Буков сечко (*Morimus funereus*):

Биология на вида: Големият буков сечко обитава предимно стари гъсти или добре структурирани разредени широколистни и смесени гори със средно или високо количество мъртва дървесина, като в последният случай може да бъде с висока численост. Микрохабитат – върху, във или под гниеща, влажна дървесина (стволове, трупи, дънери, пънове, кори от дървета), лежаща на земната повърхност. Ларвите се развиват под кората на дървета. Възрастното се среща през април-септември. Пикове в числеността му през първата половина на май и втората половина на юни. Според синтеза, направен от Hardersen et al. (2017), видът е полифаг и слабо придиричлив по отношение на хранителното растение и може да се храни с *Abies*, *Acer*, *Alnus*, *Carpinus*, *Castanea*, *Fagus*, *Fraxinus*, *Platanus*, *Juglans*, *Picea*, *Pinus*, *Populus*, *Prunus*, *Quercus*, *Robinia*, *Salix*, *Ulmus*, *Tilia*, но авторите уточняват, че *Fraxinus ornus* и *Picea abies* не са атрактивни за вида, като той най-много се привлича от дървесина на бук, дъб и обикновен габър.

Състояние на популацията в 33: До края на 2012 г. са установени 3 геореферирани находища. Общата площ на подходящите местообитания е 29006.11 ха. Видът е в благоприятно природозащитно състояние.

Оценка на въздействието: ИП не попада в картирани местообитания на вида. Реално в близост няма такива поради липсата на широколистни и смесени гори с участието на бук, дъб и обикновен габър – около поляните с поземления имот са застъпени само иглолистни, поради което намерението е без въздействие (**степен 0 по всички параметри**) върху буковия сечко. Недалече (около 180 м западно) са установени само потенциални местообитания без оптимален характер.

1084. Осмодерма (*Osmoderma eremita*):

Биология на вида: Дендробионтен вид. Обитава хралупи на стари все още живи дървета. Среща се в смесени широколистни гори от 50 до 1200 м надморска височина. При избор на местообитания, предпочита първо *Quercus*, след това *Tillia*, *Salix*, *Fagus*, *Prunus*, *Pyrus*, *Malus* и др. Женските снасят яйцата в гниещата дървесина в хралупи на дървета, където се развиват и ларвите. Развитието на ларвите продължава 2-3 години. Възрастните насекоми се срещат от май до септември, но най-често се наблюдават през юли.

Състояние на популацията в 33: До края на 2012 г. не са установени геореферирани находища. Общата площ на подходящите местообитания е 19035.49 ха. Поради сечи и фрагментация на горите, видът е в неблагоприятно-незадоволително състояние.

Оценка на въздействието: ИП не попада в картирани местообитания на вида. Реално в близост няма такива поради липсата на смесени широколистни гори с участието на дъб, липа, бук и върба – около поляните с поземления имот са застъпени само иглолистни, поради което намерението е без въздействие (степен 0 по всички параметри) върху осмодермата. Недалече (около 220 м западно) са установени само потенциални местообитания без оптимален характер.

1087. Алпийска розалия (*Rosalia alpina*):

Биология на вида: Алпийската розалия обитава предимно буковия пояс (т.е., в Южна Европа предимно в планините), като предпочита стари разредени букови гори и колонизира стари (с мъртви части), умиращи или умрели дървета, обикновено огрени от слънцето. Въпреки това, видът се среща в по-широк диапазон местообитания, от влажни гори в низините до 2000 m н.в. в планините, и може да колонизира множество видове от семействата *Asceae*, *Betulaceae*, *Fagaceae*, *Oleaceae*, *Tiliaceae*, *Ulmaceae* (информацията е обобщена в Campanaro et al. 2017). В страната се среща предимно в планинските райони, по-рядко в низините, като достига докъм 1200-1500 м надморска височина. Местообитанията му имат няколко основни характеристики: стара букова гора (но понякога обитава и гори от планински бряст, обикновен явор), с голямо количество мъртва дървесина (стоящи стволоче с дебелина над 20 cm), с минимален подраст (до 1 m височина), разположена на склонове, така че да е добре огряна от слънцето (Russo & all 2010). Видът намира подходящи местообитания и в открити места с мъртва дървесина, възникнали в резултат от лавини, сечища, пожари и др.

Състояние на популацията в 33: До края на 2012 г. са установени 4 геореферирани находища. Общата площ на подходящите местообитания е 13560,75 хектара. Поради наличие на опожарени територии видът е в неблагоприятно-незадоволително състояние.

Оценка на въздействието: ИП не попада в картирани местообитания на вида. Реално в близост няма такива поради липсата на букови и широколистни гори с участието на подходящи видове – около поляните с поземления имот са застъпени само иглолистни, поради което намерението е без въздействие (степен 0 по всички параметри) върху алпийската розалия.

1086. Кукуюс (*Cuscujus cinnaberinus*):

Биология на вида: Вид бръмбар е с характерен външен вид - сравнително едър (11-15

mm), силно гръбокоремно сплеснат, с ярък червен или червенокафяв цвят на тялото, включително главата, и с черни антени, крака и мандибули. Скритият начин на живот и кратката продължителност на живота на възрастните бръмбари са причина до неотдавна разпространението и екологичните му особености да са били слабо познати. И ларвите и възрастните живеят под кората на мъртви дървесни стволлове. След като изследванията на вида се фокусират върху ларвите, данните за разпространението, екологията и биологията му се увеличават значително (информацията е обобщена в Vrezec et al. 2017). Находките на вида показват, че той не е свързан със стари гори, като масиви от такива, а предпочита стари дървета. Възрастни и ларви живеят заедно във влажни, гниеци кори на стоящи и лежащи дървета, включително *Quercus*, *Fagus*, *Populus*, *Tilia*, *Acer*, *Salix*, *Ulmus*, но също *Abies*, *Picea*, *Pinus*. Въпреки широкият височинен диапазон на срещане на вида (от низините до около 1600 м н.в.), видът е с по-плътни популации в местообитания с малка надморска височина, особено в низинни влажни и заливни гори, като предпочита върби и тополи, но също салкъм (*Robinia pseudoacacia*). Силно предпочитание е отбелязано към мъртви стволлове с дължина над 5 метра. В България се очаква в пояса от низините докъм 1500-1600 м надморска височина. Видът е намиран под кора на мъртви дървета или в мъртва дървесина на смърч (*Picea abies*) и бук (*Fagus sylvatica*). Данни от страната и съседни територии (Bekchiev et al. 2018, Gjorgjievska et al. 2020) показват, че видът е по-често разпространен в планинския пояс. Видът изглежда е зависим от влагата, като по-често е съобщаван от влажни гори (заливни или крайречни).

Състояние на популацията в 33: До края на 2012 г. е установено 1 геореферирано находище. Общата референтна площ на потенциалните местообитания е 38416.06 ха а на оптималните 1571.15 ха. Тъй като на базата само на една находка е било невъзможно да бъде направена коректна оценка за състоянието на вида в зоната, то е оценено на неблагоприятно-незадоволително.

Оценка на въздействието: По-голямата част от новообразуваното дворно място (500 кв. м), както и трасето на ел. провода (60 кв. м) попада в картирани потенциални местообитания на вида, но това е нереалистично, поради ливадния статут на поземления имот и реалното отсъствие в него на мъртви дървесни стволлове с дължина над 5 метра. Навлязлата дървесна растителност от съседните иглолистни гори е представена от младки живи дървета. Така или иначе и засяганата от потенциалните местообитания в зоната е нищожен и пренебрежимо малък – 0,00015%. Същевременно ИП е значително отдалечено от картираните оптимални местообитания – над 18 км източно съгласно *Приложение № 3.4*. Съответно в тези оптимални местообитания попада и единствената известна находка на вида от 33. Поради тези обстоятелства на практика намерението е без въздействие (**степен 0 по всички параметри**) върху кукюса.

5.1.2.2 ОЧАКВАНИ ВЛИЯНИЯ И СТЕПЕН НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ИХТИОФАУНАТА ПРЕДМЕТ НА ОПАЗВАНЕ В 33 „РОДОПИ-ЗАПАДНИ”.

Аналогично като при водните безгръбначни, в обхвата на имота с ИП и в прилежащите му терени отсъстват повърхностни водни обекти, в т.ч. речни течения, които би могло да бъдат местообитания на двата вида риби предмет на опазване в зоната. Поради това и очакваната степен на въздействие върху тях в 33 BG0001030 е, както следва:

Таблица № 5.6

Оценка на степента на въздействие на ИП върху видовете с кодове 5088 и 1032	
Местообитание	Оценка за степента на въздействие
5088 - Маришка мряна (<i>Barbus cyclolepis</i>)	0
1149 - Обикновен щипок (<i>Cobitis taenia</i>)	0

5.1.2.3 ОЧАКВАНИ ВЛИЯНИЯ И СТЕПЕН НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ХЕРПЕТОФАУНАТА ПРЕДМЕТ НА ОПАЗВАНЕ В ЗЗ „РОДОПИ-ЗАПАДНИ“.

КЛАС ЗЕМНОВОДНИ (AMPHIBIA):

Предмет на опазване в защитена зона BG 1030 „Родопи-Западни“ са 2 вида земноводни включени в Приложение 2 на ЗБР и Приложение II на Директива 92/43. Това са:

1193. Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*):

Биология на вида: Жълтокоремната бумка се среща в нискохълмистите и планински райони на България. Отсъства от обширни райони в източните части на страната. По отношение на местообитанията, *Bombina variegata* е изявен опортюнист и може да бъде наблюдавана в и в близост до водоеми от всякакъв тип: потоци, езера, разливи, реки, локви, язовири, коловози по черните пътища, корита на чешми и други (Цанков и др. 2014). Видът е добре адаптиран към малки водни обекти, включително тези, свързани с човешка дейност (Barandun 1990; Barandun & Reyer 1997). Показва пластичност в броя на размножителните събития и в избора на места за размножаване (Canessa et al. 2013). Снася яйца обикновено в плитки води (с дълбочина от 5 до 50 см) с различни размери (0,2 до над 20 m² водна повърхност) - различни водни басейни, коловози на черни пътища, пълни с вода, блата. Те могат да бъдат временни, естествено мътни, с кално и тинесто дъно. (Ellmauer, 2005). Установено е придвижване между водни обекти на до 250 м в горско местообитание (Hartel, 2008), като разстоянието корелира с количеството валежи. Храни се главно с дребни безгръбначни животни. Размножителният период е през април и май.

Състояние на популацията в ЗЗ: По време на теренните изследвания по проекта „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I“ присъствието на целевия вид е регистрирано с точни географски координати, посредством пряко наблюдение на индивиди (възрастни, неполово зрели, яйца) или по звук. В рамките на полевите проучвания в зоната са установени 464 екземпляра, от които 176 възрастни и 288 неполово зрели. Данните за вида са недостатъчни, като той отсъства на повече от 71 % от територията на ЗЗ. Общата оценка на природозащитното състояние на вида по всички критерии е „благоприятно“. Най-много регистрации има по поречието на Широколъшка река, р. Бистрица и др. Общата площ на потенциалните местообитания на вида е 77733,75 ха, разпределени по

следните категории на пригодност: слабо пригодни (клас 1): 56057,11 ха (20,54%); пригодни (клас 2): 17758,40 ха (6,51%); оптимални (клас 3): 3918,24 ха (1,44%).

Оценка на въздействието: Съгласно ГИС слоеве от картирането през 2013 г. ИП попада в слабо пригодни моделни местообитания на вида. В обхвата на поляните с поземления имот и в прилежащите територии до 250 м не са установени подходящи водни обекти за размножаване. На едно място по довеждащия черен път е установена временна плитка локва от снеготопенето без присъствие на земноводни. С реализацията на обекта не се засягат картирани пригодни (клас 2) и оптимални (клас 3) потенциални местообитания, както и ефективно заети. В района няма регистрации. Поради тези обстоятелства намерението е без въздействие (**степен 0 по всички параметри**) върху жълтокоремната бумка.

1171. Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*):

Биология на вида: Активен е обикновено от началото на март до края на октомври. Храни се главно с дребни безгръбначни животни. Размножителният период е през пролетта, след което повечето възрастни напускат водоемите. Зимува както във водата, така и на сушата. Обитава всевъзможни стоящи водоеми със застояла вода (много рядко бавно течащи реки и потоци, най-често такива с неголяма площ и без ихтиофауна) и техните околности (широколистни и смесени гори, храсталаци, ливади и др.). При проучване на други близкородствени видове (*Triturus cristatus* и *T. marmoratus*) Jehle et al. (2000) установяват максимално отдалечаване от водоема на 146 м, като близо половината от изследваните тритони се отдалечават на под 20 м. Според Mullner (2001) *Triturus cristatus* и *T. vulgaris* се отдалечават на между 5 и 50 м от водоема.

Състояние на популацията в 33: Липсват данни за плътността и обилието на вида в 33. По време на теренните проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I“ не е установен нито един екземпляр. Тъй като в зоната няма намерени екземпляри, общото природозащитно състояние на вида е оценено на „неблагоприятно-незадоволително“. Общата площ на потенциалните местообитания на вида е 55710,05 ха, разпределени по следните категории на пригодност: с ниска значимост (клас 1): 36 785,85 ха (13,48%); със средна значимост (клас 2): 9 222,62 ха (3,38%); с висока значимост (клас 3): 9 701,58 ха (3,56%).

Оценка на въздействието: Съгласно ГИС слоеве от картирането през 2013 г. ИП не попада в потенциални моделни местообитания с висока значимост на вида, както и в ефективно заети такива. В обхвата на поляните с поземления имот и в прилежащите територии до 150 м отсъстват подходящи водни обекти. В района няма регистрации. Поради тези обстоятелства намерението е без въздействие (**степен 0 по всички параметри**) върху големия гребенест тритон.

КЛАС ВЛЕЧУГИ (REPTILIA):

Предмет на опазване в защитена зона BG 1030 „Родопи-Западни“ са три вида влечуги включени в Приложение 2 на ЗБР и Приложение II на Директива 92/43. Това са:

1220. Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*):

Биология на вида: Придържа се по бреговете на водоемите и рядко се отдалечава от водата. Храни се с водни безгръбначни животни, по-рядко с риби, жаби и ларвите им, понякога поглъща и растителна храна. Яйцата се снасят обикновено през юни, като за целта женските могат значително да се отдалечат от водоемите. Малките се излюпват през септември. Зимува на дъното на водоемите.

Състояние на популацията в 33: Понастоящем няма данни за плътността и обилието на *E. orbicularis*. Поради факта, че видът не е установен в зоната неговата обща оценка на природозащитното състояние е „неблагоприятно-незадоволително“.

Оценка на въздействието: В обхвата на поляните с поземления имот и в прилежащите територии отсъстват водни обекти, в т.ч. с временен характер. В района няма регистрации. ИП не попада в картирани моделни местообитания и е без въздействие (степен 0 по всички параметри) върху обикновената блатна костенурка.

1219. Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*):

Биология на вида: Среща се от морското равнище до около 600-1000 м н.в., като в планините е установена до около 1300 м н.в. (Огражден, Малешевска планина, Беласица, югозападни склонове на Пирин), но отсъства от много райони на Дунавската равнина, Тракийската низина и високите полета на Западна България. Дневен вид. Активността е най-висока през пролетта. Храни се главно с тревисти растения. От май до юли женските снасят на няколко пъти по 3-7 яйца, които заравят в рохкави почви. Среща се в различни типове местообитания, но предпочита открити терени с тревна и храстова растителност, покрайнини на гори, поляни, разредени широколистни гори (особено дъбови) и др. Най-висока е плътността на популациите в крайнините на широколистни гори, в разредени дъбови гори и в полустепни пространства с рядка храстова растителност. Среща се и по крайбрежни пясъчни дюни в близост до широколистни гори. По време на летните горещини често навлиза в по-гъсти гори и влажни долове (Andon et al., 2006; Бисерков, 2007; Петров и др., 2004). Избягва площи с много слабо или много силно развито тревно покритие. Въпреки изобилието на хранителни ресурси, местообитанията със силно развита тревна покривка са разположени в по-хладни и сенчести райони, със северно изложение, които не са подходящи от гледна точка на температурния режим.

Състояние на популацията в 33: Видът вероятно е много рядък в 33 или отсъства на почти 98 % от площта и. Тъй като видът не е регистриран в зоната неговото общо природозащитно състояние е оценено на „неблагоприятно-незадоволително“.

Оценка на въздействието: В района с ИП и въобще в тази част на зоната не са картирани моделни потенциални местообитания. Горските площи около поляните с ИП са иглолистни, поради което са слабо пригодни за вида. Последния не е установяван тук. Поради тези обстоятелства намерението е без въздействие (степен 0 по всички параметри) върху шипобедрената костенурка.

1217 Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*):

Биология на вида: В България се среща в цялата страна, с изключение на високите затворени полета в Западна България, от морското равнище до около 600-1000 м н. в. Много е рядка на североизток от линията Русе-Балчик. Поради интензивното земеделие днес почти не се среща в Тракийската низина и на места в Северна България. В планините е намирана до около 1450 м н.в. Храни се предимно с тревисти растения, по рядко с опадали плодове. Дневно активен вид. През най-горещите месеци пладнува скрит на сянка в гората или под някой храст, докато през пролетта и есента е активен почти целодневно. От май до юли женските снасят на 2-3 пъти по 4-5 бели яйца, които заравят в изкопани от тях дупки по склонове с южно изложение. Излюпването става след около 55-80 дни инкубация. Обитава хълмисти местности с храсти и нискостъблени гори. Най-висока е плътността на популациите в районите с храсти и разредени гори в нископланинския пояс в Южна България. Както и при шипобедрената костенурка, при избора на местообитание определящ е баланса между наличие на хранителни ресурси и места за терморегулация - наличие на слънчеви и сенчести места). Обитава целогодишно едни и същи райони, вероятно поради запазване на относително постоянни условия в горските и храстови местообитания (Петров и др., 2004).

Състояние на популацията в 33: Видът вероятно е много рядък в 33 или отсъства на почти 97,8 % от площта ѝ. Установеното обилие по време на теренните изследвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I“ е 0,15 екз. на 1000 м. Главно поради наличие на браконьерство, фрагментация на популацията и много ниска плътност, общото природозащитно състояние на вида е оценено на „неблагоприятно-незадоволително“.

Оценка на въздействието: В района с ИП и въобще в тази част на зоната не са картирани моделни потенциални местообитания. Горските площи около поляните с ИП нямат нискостъблен и разреден характер, поради което са слабо пригодни за вида. Последния не е установяван тук. Поради тези обстоятелства намерението е без въздействие (**степен 0 по всички параметри**) върху шипоопашатата костенурка.

5.1.2.4 ОЧАКВАНИ ВЛИЯНИЯ И СТЕПЕН НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ НАЗЕМНИТЕ БОЗАЙНИЦИТЕ ПРЕДМЕТ НА ОПАЗВАНЕ В 33 „РОДОПИ-ЗАПАДНИ“.

Предмет на опазване съгласно заповедта за обявяване на 33 BG1030 „Родопи-Западни“ са 5 вида бозайници включени в Приложение 2 на ЗБР и Приложение II на Директива 92/43. Това са:

1355. Видра (*Lutra lutra*):

Биология на вида: Обитава почти цялата страна с изключение на Добруджа и високопланинските места над 1400 м. Свързана е основно с крайбрежията на реки, езерно-блатни водоеми или язовири и естествени речни течения, затворени водоеми със старици и изобилна крайбрежна растителност – лонгози, елшаки и тръстики. Предимно нощно активен вид. Прави постоянна подводна бърлога и временни убежища в брега и под корените на дърветата. Рибата заема голям дял в хранителния спектър, като се установяват още раци, жаби, гръбначни, мекотели. Видрите са териториални животни, които установяват убежища по речните брегове. Мъжките индивиди обитават територии

до 20 км от дължината на реката, в зависимост от качеството на местообитанието. Те обикновено се припокриват с териториите на една или две женски. По време на ежедневните си придвижвания видрите често посещават всички части на територията си.

Състояние на популацията в 33: Общо 565,98 км от бреговете в 33 са пригодни за видрата с различна степен на пригодност с общо 30-40 възрастни видри и общо 50-60 индивиди от всички възрастови групи (млади, полувъзрастни и възрастни) в определен момент от развитието и състоянието на популацията (раждане на малки, присъствие на миналогодишни малки, скитащи и др.). Главно поради наличие на данни за смъртност в резултат на браконьерство, природозащитното състояние на видрата е оценено на „неблагоприятно-незадоволително“.

Оценка на въздействието: С ИП не се засягат участъци от водни обекти и техни брегове, пригодни за видрата и обитавани от нея. В района като цяло няма реки с достатъчно хранителен запас за този бозайник, който се нуждае от около 1 кг храна на ден. Поземления имот не попада в картирани местообитания от какъвто и да било характер – подходящите са в района на язовирите в зоната. Поради тези обстоятелства намерението е без въздействие (**степен 0 по всички параметри**) върху видрата.

1371. Дива коза (*Rupicapra rupicapra balcanica*):

Биология на вида: Среща се в планините от 1400 до 2600 м.н.в. В Рила популацията е локализирана при н.в. 1500-2700 м. Обитава труднодостъпни скалисти места – зоната на клека и над него. През зимата се спуска по-надолу, като обитава бялмурови и смърчово-елови гори. Размножаването е през последните 2-3 месеца на годината. Храни се предимно с тревни и по-малко с клони на храстова и дървесна растителност. По данни от НСМСБР към ИАОС на територията на Западни Родопи, преобладаващите местообитания са горски територии, смесени със скални местообитания.

Състояние на популацията в 33: В защитена зона „Родопи-Западни“ в рамките на теренните проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I“ са наблюдавани общо 193 диви кози. Освен директно наблюдаваните диви кози, на 270 места са установени следи от тяхното присъствие. В находища с по-добър контрол и превенция на браконьерството са установени и големи стада от 15 и 38 индивида. Всички находища в зоната са по-горната граница на гората и по-голяма част от скалните комплекси са в гората. Оценката на числеността на вида по проекта е 300-380 индивида през пролетта (без ярета). Със среден прираст от 20% - 360 – 450 индивида. Главно поради наличие на данни за смъртност в резултат на браконьерство, фрагментация и безпокойство, природозащитното състояние на дивата коза е оценено на „неблагоприятно-незадоволително“. На територията на Западни Родопи, през есента на 2022 г. при мониторинга в рамките на НСМСБР са регистрирани 275 диви кози.

Оценка на въздействието: ИП не попада в подходящи местообитания на дивата коза, като в прилежащите територии няма скалисти терени. Най-близките картирани моделни потенциални местообитания на вида по проекта от 2021 г. са на 400 м западно от поземления имот, извън обхвата на каквито и да било влияния свързани с безпокойство. Поради тези обстоятелства намерението е без въздействие (**степен 0 по всички параметри**) върху този вид.

1352 Европейски вълк (*Canis lupus*):

Биология на вида: Вълкът се среща в южна централна и северна централна, до североизточна България, в най-разнообразни местообитания, предимно в обширни и отдалечени планински и равнинни гори, територии обрасли с храсталачна растителност и открити пасища. Широкият му ареал на разпространение показва голямата приспособимост на вида към най-разнообразни и екстремни условия на обитание. Вид генералист (обитава и се адаптира към разнообразни условия на средата) и това му позволява да използва за храна ресурс, който е най-достъпен в дадено местообитание. Разпространението му, географският обхват и сезонните вариации зависят от относителното обилие на потенциалната плячка, както и от нейната достъпност и наличност. Качеството на местообитанията трябва да се интерпретира по отношение на човешко безпокойство, плътност на пляката и размера на индивидуалната му територия. Вълците са териториални животни, живеят на малки семейни групи (глутници), обикновено от доминиращи двойка женска и мъжки, заедно с потомството от последните две техни поколения. През зимата глутниците могат да нараснат. Те заемат обширни територии и могат да изминават големи разстояния от 35 км или повече всеки ден в търсене на храна, когато се разселват или ако пляката е оскъдна. Размерът на териториите им варира и зависи от наличната плячка.

Състояние на популацията в 33: Предвид площта на пригодните местообитания и хранителния потенциал в зоната може да се приеме, че плътността на вида тук е близка до референтната, приета за оптималните местообитания – 0,025 инд./км² или 2,5 инд./100 км². На основание на всички по-горе изложени факти, може да се приеме, че зоната се обитава от поне 40-45 индивида в поне 9-10 семейни двойки. Според моделът на потенциално пригодните местообитания за вида в зоната, общата площ на оптималните е 2281,6 км², което е 83,6 % от площта на зоната. Пригодните местообитания в зоната са напълно свързани и позволяват присъствието на териториални семейни двойки, които се нуждаят от обширни територии за заселване. Осигурено е свободното придвижване на вида през зоната и до съседни пригодни местообитания. За тази свързаност допринасят и суб-оптималните местообитания (тук наречени биокоридори) или местообитанията, в които вида не може да се заселва трайно, но през които може свободно да се придвижва. Общото природозащитно състояние на вълка е оценено на „благоприятно“.

Оценка на въздействието: ИП попада в обхвата на картираните при проекта от 2013 г. ефективни заети местообитания на вълка. Те покриват 2276,3 км² или 99,8 % от оптималните, пригодни местообитания в зоната, поради което засегнатата площ представлява изключително малък процент от тях, който на практика е несъотносим към общата им площ, предвид обширните територии обитавани от вида, който може да изминава по 35 км на ден в търсене на храна. Потенциалните влияния върху вида в 33 по-скоро следва да се разглеждат в аспекта на непреки/косвени въздействия предизвикани от безпокойство по време на строителството. Предвид мащаба на ИП, продължителността на строителните дейности ще е краткотрайно до няколко месеца и през светлата част на денонощието, което може да предизвика само временно отбягване на поляните с имота и непосредствено прилежащите терени през деня. Това е свързано и с избягване на района от дивеча. Потенциалният ефект върху популацията в зоната може да се оцени с мн. ниска степен на въздействие, тъй като: в тази част на зоната липсват

регистрации на вълка; не се засягат картирани биокоридори (най-близките са на над 3 км източно); на около 0,5 км източно са разположени почивна станция и вили на ДГС-Ракитово, което малко или много е предпоставка за избягване на района. С оглед на горните обстоятелства и предвид мащаба и характера на обекта, очакваната степен на въздействие върху параметрите на европейския вълк са представени в долната таблица:

Таблица № 5.7

Оценка на очакваната степен на въздействие от ИП върху <i>Canis lupus</i>				
Въздействие (степен)	Параметри			
	<i>Обща площ на еф. местооб.</i>	<i>Структура и функции</i>	<i>Численост на поп.</i>	<i>Б.перспективи</i>
Нулева алтернатива	0	0	0	0
ИП	0	0-1	0	0

1354. Кафява мечка (*Ursus arctos*):

Биология на вида: Българската популация на кафявата мечка (*Ursus arctos*) е една от най-големите в Европа. Кафявата мечка се среща главно в планинските вериги в централна и югозападна България. Основните субпопулации в страната обитават разнообразни планински местообитания, обширни и отдалечени гори в Централен Балкан, Рила, Пирин и Западните Родопи, както и отворени терени с камениста топография, обрасли храсталаци и треви. Подходящи местообитания за мечките са скални комплекси и труднодостъпни райони във високите планини с наклони 30-55%. Видът е зависим от наличието на значителни площи с висок хранителен потенциал и условия за необезпокоявано съществуване и отглеждане на потомство. Широколистните гори са най-предпочитани, следвани от иглолистни във високия и средния горски пояс и масиви от клек в субалпийския пояс, заедно с мозаечни терени от естествени пасища в земеделско-скотовъдни райони. От жизненоважно значение за мечката са горите които предлагат добър хранителен ресурс в комбинация с възможности за естествени подслони и укрития. Видът се характеризира със сезонно използване на хранителната база и като следствие от това - голяма мобилност и сезонна вертикална активност. Кафявите мечки са индивидуалисти. Мъжките и женските обикновено се срещат само по време на брачния период. Те са териториални, с големи индивидуални участъци и могат да изминат големи разстояния - 35 км или повече - в търсене на нови територии. При тези придвижвания те се нуждаят от т.н. биокоридори.

Състояние на популацията в 33: Територията на общите, нефрагментирани потенциални местообитания е 244000 ха. Плътното покритие на внушителната територия на потенциалното местообитание, обхващащо на практика цялата зона (89 % от общата територия), както и масовите данни за присъствие на вида, сочещи, че мечката е намерена почти навсякъде по време на националния мониторинг, показват, че потенциалното местообитание е и ефективно заето местообитание. Съгласно специфичния доклад за вида в зоната, числеността му в нея би трябвало да възлиза на около (поне) 50 възрастни индивиди – най-голямата численост на мечката в една зона, което прави 33 „Родопи-Западни“ най-важната за съхраняване на локална мечка

популация. Популацията има стабилна численост. Главно поради наличие на данни за безпокойство и намаляване на хранителния потенциал в резултат на събирателство, природозащитното състояние на мечката е оценено на „неблагоприятно-незадоволително“. На територията на Западни Родопи през 2022 г. в резултат на мониторинга в рамките на НСМСБР са изчислени общо 191 индивиди.

Оценка на въздействието: ИП попада в обхвата на картираните при проекта от 2013 г. потенциални (ефективно) заети местообитания на кафявата мечка, които покриват 2440 км² или 89 % от цялата територия на 33 BG0001030, поради което засегнатата площ представлява изключително малък процент от тях и на практика е несъотносим към общата им площ, предвид големите индивидуални участъци на вида, който може да изминава по 35 км и повече в търсене на нови територии. Потенциалните влияния върху вида в 33 по-скоро следва да се разглеждат в аспекта на непреки/косвени въздействия предизвикани от безпокойство по време на строителството. Следва да се има предвид и евентуален ефект на привличане на вида в района при експлоатацията, свързана със създаване и разработване на пчелин - мечки в търсене на мед често нападат и унищожават кошерите поставени на подобни отдалечени локации от населени места в планински райони, като това е и зоната в страната с най-много мечки. Предвид мащаба на ИП и продължителността на строителните дейности, фактор безпокойство ще е с продължителност до няколко месеца и през светлата част на денонощието, което може да предизвика само временно отбягване на поляните с имота и непосредствено прилежащите терени през деня, главно от евентуално преминаващи индивиди. Поземления имот не попада в обхвата на картирани местообитания подходящи за бърлоги и укрития на вида, като в него няма и съответстваща хранителна база. В близост липсват регистрации - най-близката по данни от картирането през 2013 г. е малко над 1 км североизточно. Освен това на около 0,5 км източно са разположени почивна станция и вили на ДГС-Ракитово, което малко или много е предпоставка за избягване на района. С оглед на тези обстоятелства и предвид мащаба и предвидения експлоатационен характер на обекта, **степената на въздействие по всички параметри може да се допусне за 0** по отношение на кафявата мечка.

2635. Пъстрър пор (*Vormela peregusna*):

Биология на вида: Среца се главно в североизточната и югоизточната част на страната и във високите равнини на Западна България. Избягва горите и заема основно степни пасища, земеделски площи и открити речни равнини със значителни площи с естествена растителност. Пъстрят пор е индивидуално териториално животно. Индивидуалният му участък е сравнително малък и донякъде се припокрива с този на друг индивид. Пъстрите порове са „номади“ по отношение на индивидуалните си участъци, тъй като променят ловните си територии и убежища на всеки два до три дни. Ежедневните им придвижвания за търсене на храна обикновено са ограничени до 1200 м на нощ, докато при търсене на нови територии те могат лесно да изминат и разстояния до 3 км и повече. Предпочитани са райони обитавани от едри колониални гризачи - лалугерът е един от основните му хранителни компоненти.

Състояние на популацията в 33: Като цяло 33 BG0001030 се характеризира с относително голяма надморска височина и преобладаване на горски хабитати, поради

което се оценява като територия с ниска пригодност за целевия вид. Липсват данни за разпространението му в нея. Главно поради недостатъчна информация, природозащитното състояние на пъстрия пор е оценено на „неблагоприятно-незадоволително“.

Оценка на въздействието: С ИП не се засягат пригодни местообитания на вида поради наличието в околността на обширни горски масиви. В тази част на зоната отсъстват картирани негови потенциални и ефективни местообитания. **Без въздействие (степен 0 по всички параметри).**

5.1.2.5 ОЧАКВАНИ ВЛИЯНИЯ И СТЕПЕН НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ПРИЛЕПНАТА ФАУНА ПРЕДМЕТ НА ОПАЗВАНЕ В 33 „РОДОПИ-ЗАПАДНИ“.

Предмет на опазване съгласно заповедта за обявяване на 33 BG0001030 „Родопи-Западни“ са 11 вида прилепи включени в Приложение 2 на ЗБР и Приложение II на Директива 92/43, от които:

- 9 вида са пещеролюбиви. Такива са *Rhinolophus hipposideros*, *Rhinolophus ferrumequinum*, *Rhinolophus euryale*, *Rhinolophus blasii*, *Myotis myotis*, *Myotis blythii*, *Myotis emarginatus*, *Myotis capaccinii* и *Miniopterus schreibersii*;
- 2 вида са прилепи на горите: Такива са *Myotis bechsteinii* и *Barbastella barbastellus*;

ПЕЩЕРОЛЮБИВИ ПРИЛЕПИ:

Убежищата на тази група прилепна фауна включват най-често естествени пещери, минни галерии и по-рядко човешки постройки. Те използват тези убежища през всички етапи на своя годишен жизнен цикъл, като образуват многобройни колонии (летни размножителни и зимни). Най-близкия значим район за прилепната фауна спрямо поземления имот с ИП е около пещерата Лепница, която се намира на 2,8 км северозападно по права въздушна линия.). Съответно най-ценните ловни територии са включени в обхвата на ПЗ „Пещерата Лепница“ (Код в регистъра на 33 и ЗТ: 38), външната граница на която отстои на 2,35 км.

При ловуване, прилепите разчитат на ехолокация, за да откриват и улавят насекоми в движение. Те издават високочестотни звукови вълни, които се отразяват от обектите, а възвръщащите се сигнали им позволяват да определят размера, формата, посоката и скоростта на плячката. Обекта попада в ловни територии на някои от целевите видове, които използват за лов и придвижване различни височини във въздушното пространство над земната повърхност. Изграждането на малка едноетажна постройка със стопанско предназначение в потенциални ловни местообитания реално не е свързана с отнемане/загуба на площи от тях, тъй като ловното поведение на прилепите не е свързано с повърхността на земята, а със слоевете на въздушното пространство. Поради ниската си височина и сравнително малка площ постройката не представлява и физическа бариера възпрепятстваща преминаването - прилепите могат лесно да маневрират около нея благодарение на високата си летателна пластичност и ехолокационните си способности.

1303. Малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*):

Биология на вида: Обикновен вид в цялата страна, среща се до около 1500 м н.в. Свързан е с карстови райони с богата растителност. Среща се и в населени места. Не се отдалечава на големи разстояния от убежищата. Познати са миграции на индивиди на територията на България до около 100 км.

Състояние на популацията в 33: Установени са общо 36 находища. В известните находища за зимуване в зоната са били установени общо 217 екземпляра. В известните летни находища в зоната са били установени общо 69 екземпляра. Площта на потенциално подходящите ловни местообитания е оценена на 12295,9 ха (4,5% от площта на защитената зона). Общото природозащитно състояние на малкия подковонос е оценено на „благоприятно“.

Оценка на въздействието: ИП не засяга убежища на вида, както и територии в близост до такива. Съгласно ГИС слоеве от картирането през 2013 г. поземления имот попада само в моделни потенциални местообитания със средна пригодност, но не и в такива с висока, както и в ловни територии. Най-близката регистрация е на 2,8 км северозападно в п. Лепница. Предвид тези обстоятелства и останалите данни за очакваните влияния представени в общата характеристика за пещеролюбивите прилепи, реализацията на проекта е **без въздействие (степен 0 по всички параметри)** върху малкия подковонос.

1324. Голям нощник (*Myotis myotis*):

Биология на вида: Формира смесени колонии с остроухия нощник. Данни за хранителната биология на вида у нас засега не са публикувани. В Швейцария е установено, че над 46% от храната му се състои от едри бръмбари-бегачи (сем. Carabidae). По данни от Западна Европа големият нощник най-често ловува в овощни градини и широколистни гори, а по-рядко в смесени гори, лозя, обработваеми полета с малка площ, смърчови гори. Хранителните местообитания най-често се намират в радиус 2-6 км, максимум до 15 км от убежището.

Състояние на популацията в 33: Установени са общо 19 находища. В известните находища за зимуване в зоната са били установени общо 50 екземпляра. В известните летни находища в зоната са били установени общо 33 екземпляра. Площта на потенциалните подходящи ловни местообитания е оценена на 56161 ха (20,6% от площта на защитената зона). Общото природозащитно състояние на големия нощник е оценено на „благоприятно“.

Оценка на въздействието: ИП не засяга убежища на вида, както и територии в близост до такива. Съгласно ГИС слоеве от картирането през 2013 г. поземления имот попада само в моделни ловни територии без да засяга каквито и да било потенциални местообитания. Най-близката регистрация е на 2,4 км северозападно в района на п. Лепница. Предвид тези обстоятелства и останалите данни за очакваните влияния представени в общата характеристика за пещеролюбивите прилепи, реализацията на проекта е **без въздействие (степен 0 по всички параметри)** върху големия нощник.

1304. Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*):

Биология на вида: Обикновен вид на територията на страната без най-високите части на планините. Убежищата са предимно подземни, но се заселва и в сгради. Предпочита

да ловува в открити места с редки храсталаци и гори до водни басейни и скални разкрития. Излиза да се храни 10 - 20 минути след залез. Полетът е бавен на ниска височина. Отдалечава се на около 10-тина км от убежището.

Състояние на популацията в 33: Установени са общо 24 находища. В известните находища за зимуване в зоната са били установени общо 559 екземпляра. В известните летни находища в зоната са били установени общо 49 екземпляра. Площта на потенциално подходящите ловни местообитания е оценена на 9433 ха (3,5% от площта на защитената зона). Площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 5023.4 ха (1.8% от площта на защитената зона). Общото природозащитно състояние на големия подковонос е оценено на „благоприятно“.

Оценка на въздействието: ИП не засяга убежища на вида, както и територии в близост до такива. Съгласно ГИС слоеве от картирането през 2013 г. поземления имат попада само в моделни потенциални местообитания със средна пригодност, но не и в такива с висока, както и в ловни територии. Най-близката регистрация е на 2,8 км северозападно в п. Лепница. Предвид тези обстоятелства и останалите данни за очакваните влияния представени в общата характеристика за пещеролюбивите прилепи, реализацията на проекта е **без въздействие (степен 0 по всички параметри)** върху големия подковонос.

1310. Дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersii*):

Биология на вида: Формира размножителни колонии с численост от 500 до 10 000 екземпляра, често смесени с *Myotis capaccinii*. Максимумът на ражданията е през периода 20 юни - 10 юли. Пещерните дългокрили са добри летци, с бърз и маневрен полет, което е предпоставка за денонощни хранителни (до ок. 20 км) и сезонни миграции между убежищата си от порядъка на 50 до 150 км.

Състояние на популацията в 33: Установени са общо 7 находища. В известните находища за зимуване в зоната са били установени общо 32 878 екземпляра. В известните летни находища в зоната са били установени общо 2662 екземпляра. Площта на потенциалните подходящи ловни местообитания е оценена на 41171 ha (15,1% от площта на защитената зона). Площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 4015 ha (1.5% от площта на защитената зона). Главно поради безпокойство в убежищата, природозащитното състояние на дългокрилия прилеп е оценено на „неблагоприятно-незадоволително“.

Оценка на въздействието: ИП не засяга убежища на вида, както и територии в близост до такива. Съгласно ГИС слоеве от картирането през 2013 г. поземления имат попада само в моделни ловни територии без да засяга каквито и да било потенциални местообитания. Най-близката регистрация е на малко над 5 км северозападно. Предвид тези обстоятелства и останалите данни за очакваните влияния представени в общата характеристика за пещеролюбивите прилепи, реализацията на проекта е **без въздействие (степен 0 по всички параметри)** върху дългокрилия прилеп.

1316. Дългопръст ношник (*Myotis capaccinii*):

Биология на вида: Формира размножителни колонии с численост от няколко десетки до няколко хиляди (50 до 3000, най-често 200-500, винаги смесени с *Miniopterus schreibersii*). Максимумът на ражданията е през периода 20-25 май. Дългопръстите ношници извършват редовни сезонни миграции между убежищата си от порядъка на 50

до 150 км. У нас зимуването започва в края на ноември и продължава до към средата на март. През този период е установен в много пещери, но никъде с численост повече от 3-5 000 екземпляра. Миграцията към местата за размножаване вероятно става след 10-20 април. Ловува често над водни площи.

Състояние на популацията в 33: Установени са общо 4 находища. В известните находища за зимуване в зоната са били установени общо 20 екземпляра. В известните летни находища в зоната са били установени общо 50 екземпляра. Площта на потенциално подходящите ловни местообитания е оценена на 7973 ха (2,9% от площта на защитената зона). Общата оценка на природозащитното състояние на вида по всички критерии е „благоприятно“.

Оценка на въздействието: ИП не засяга убежища на вида, както и територии в близост до такива. Съгласно ГИС слоеве от картирането през 2013 г. в района с поземления имот не са картирани каквито и да било местообитания. В тази част на зоната липсват регистрации. Предвид тези обстоятелства, реализацията на проекта е **без въздействие (степен 0 по всички параметри)** върху дългопръстия нощник.

1307. Остроух нощник (*Myotis blythii*):

Биология на вида: В България се счита като обикновен и често срещан вид. Известен е от около 130 находища на територията на цялата страна, без най-високите части на планините. Повечето находища са между 100 и 800 м н.в. Среща се в почти всички карстови и скалисти райони в страната. Характерен пещерообитаващ вид. Максимумът на ражданията е през периода 20 май - 10 юни. Данни за хранителната биология на вида у нас засега не са публикувани. В Швейцария е установено, че над 60% от храната му се състои от едри дългопипалести скакалци (сем. Tettigoniidae), които лови в открити райони, пасища и често в прясно окосени ливади. У нас извършва редовни сезонни миграции между зимните и летни убежища в рамките на 50 до 80 км.

Състояние на популацията в 33: Установени са общо 24 находища. В известните находища за зимуване в зоната са били установени общо 50 екземпляра. В известните летни находища в зоната са били установени общо 30 екземпляра. Площта на потенциалните подходящи ловни местообитания е оценена на 56161 ха (20,6% от площта на защитената зона). Общата оценка на природозащитното състояние на вида по всички критерии е „благоприятно“.

Оценка на въздействието: ИП не засяга убежища на вида, както и територии в близост до такива. Съгласно ГИС слоеве от картирането през 2013 г. поземления имот попада само в моделни ловни територии без да засяга каквито и да било потенциални местообитания. Най-близките регистрации са на 1,5 и 2,4 км недалече от п. Лепница. Предвид тези обстоятелства и останалите данни за очакваните влияния представени в общата характеристика за пещеролюбивите прилепи, реализацията на проекта е **без въздействие (степен 0 по всички параметри)** върху остроухия нощник.

1306. Средиземноморски подковонос (*Rhinolophus blasii*):

Биология на вида: Среща се в ниските части на страната, предимно в Южна България. Предпочита гористи карстови и скалисти терени. Пещерообитаващ вид. Формира смесени колонии с други видове подковоноси прилепи. Ловува предимно в

горски територии. Стационарен вид, не са регистрирани миграции. Ражда по едно малко в края на юни – началото на юли (Попов & Седефчев, 2003).

Състояние на популацията в 33: В зоната не са установени находища на вида. Площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 929.7 ха (0.3% от площта на защитената зона). Площта на потенциално подходящите ловни местообитания е оценена на 9 314 ха (3,4% от площта на защитената зона). Главно поради недостатъчно информация общата оценка на природозащитното състояние на вида е „неблагоприятно-незадоволително“.

Оценка на въздействието: ИП не засяга убежища на вида, както и територии в близост до такива. Съгласно ГИС слоеве от картирането през 2013 г. в района с поземления имот не са картирани каквито и да било местообитания. В тази част на зоната липсват регистрации. Предвид тези обстоятелства, реализацията на проекта е **без въздействие (степен 0 по всички параметри)** върху средиземноморския подковонос.

1321. Трицветен нощник (*Myotis emarginatus*):

Биология на вида: През размножителния период, трицветеният нощник най-често формира смесени колонии с подковоноси прилепи (*Rhinolophus spp.*). В България е установена най-дългата миграция на вида – 105 км. (от с. Муселиево, Никополско до пещерата Водните дупки при х. Плевен в Централен Балкан). Ловува и над водни площи. Първично пещерен обитател, в райони без пещери видът се среща и в мазета на изоставени постройки, тавани на църкви и къщи, стари военни бункери и други убежища. Най-много са убежищата в ниско-планинския пояс (400-500 м). В известните у нас около 30 размножителни колонии броят на индивидите наброява средно от 300 до 1000. Предпочита да ловува в площи с храстова или дървесна растителност.

Състояние на популацията в 33: Установени са общо 13 находища. В известните находища за зимуване в зоната са били установени общо 12 екземпляра. В известните летни находища в зоната са били установени общо 117 екземпляра. Площта на потенциално най-подходящите ловни местообитания е оценена 28405 ха (10,4 % от площта на защитената зона). Площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 5133.5 ха (1.9 % от площта на защитената зона). Общата оценка на природозащитното състояние на вида по всички критерии е „благоприятно“.

Оценка на въздействието: ИП не засяга убежища на вида, както и територии в близост до такива. Съгласно ГИС слоеве от картирането през 2013 г. поземления имот не попада в картирани местообитания. Най-близката регистрация е на 2,8 км северозападно в п. Лепница. Предвид тези обстоятелства, реализацията на проекта е **без въздействие (степен 0 по всички параметри)** върху трицветния нощник.

1305. Южен подковонос (*Rhinolophus euryale*):

Биология на вида: Формира понякога многохилядни зимни и размножителни колонии. Местен вид, като най-дългите миграции рядко надхвърлят 100 км. Предпочита да ловува в гористи карстови райони. Обикновен обитател на карстовите райони у нас, често се среща до около 1000 м н.в.

Състояние на популацията в 33: Установени са общо 3 находища. В известните находища за зимуване в зоната са били установени общо 5 екземпляра. В известните летни находища в зоната са били установени общо 16 екземпляра. Площта на

потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 1001.2 ха (0.4% от площта на защитената зона). Площта на потенциално подходящите ловни местообитания е оценена на 7816 ха (2,9% от площта на защитената зона). Общата оценка на природозащитното състояние на вида по всички критерии е „благоприятно“.

Оценка на въздействието: ИП не засяга убежища на вида, както и територии в близост до такива. Съгласно ГИС слоеве от картирането през 2013 г. поземления имот не попада в картирани местообитания. В тази част на зоната липсват регистрации. Предвид тези обстоятелства, реализацията на проекта е **без въздействие (степен 0 по всички параметри)** върху южния подковонос.

ПРИЛЕПИ НА ГОРИТЕ:

Това са видове, които са тясно свързани с горите като място за живеене и хранене. Те се размножават основно в хралупи, цепнатини и под кората на дърветата. Срещат се в гори, които предлагат достатъчно укрития и хранителна база. В 33 „Родопи-Западни“ предмет на опазване са два вида „горски прилепи“:

1308. Широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*):

Биология на вида: Най-често е установяван в Централна и Западна Стара планина и в Западните Родопи. Най-много убежища са установени над 500 м н.в. В по-ниските части са регистрирани единични индивиди (Кресненски пролом; с. Жернов, Плевенско; Черноморец, Бургаско). Най-предпочитани са влажните горски местообитания в среднопланинския пояс (700 - 1400 м н.в.). През зимата е намиран поединично или на групи до 30 индивида в най-студените, привходни части на пещерите при температури около 0 - 2 °C. През летните месеци живее почти само в хралупи на дървета и по-рядко в други убежища (например цепнатини в скали). Единственото сигурно сведение за размножаване у нас е в лонгоза на р. Камчия. Извършва локални миграции, които рядко надвишават 50 км. Липсват данни за хранителния спектър в България. В Централна Европа се храни с дребни нощни пеперуди и мухи (Големански 2011).

Състояние на популацията в 33: Установени са общо 9 находища. Към момента на оценката няма данни за числеността в размножителните колонии на вида в зоната. Не са открити размножителни колонии в зоната. В литературата също липсват данни за такива. Площта на потенциалните местообитания е оценена на 52219 ха (19.14% от площта на защитената зона). Площта на местообитания с високо качество по индуктивен модел е оценена на 9569.1 ха (3.5% от площта на защитената зона). Главно поради недостатъчно информация общата оценка на природозащитното състояние на вида е „неблагоприятно-незадоволително“.

Оценка на въздействието: При теренното проучване в обхвата на поземления имот не са установени дървета с хралупи и други подходящи убежища за вида. ИП не засяга картирани полигони с негови местообитания. В близост се разполагат само разпокъсани минимални моделни площи със средна пригодност. Тези с висока пригодност са основно в района на п. Лепница. Няма и ловни, респективно висококачествени местообитания – най-близките полигони са на 300-400 м южно от имота съгласно приложената карта (Приложение № 3.5). Най-близката регистрация е малко над 5 км северозападно.

Предвид тези обстоятелства, реализацията на проекта е **без въздействие (степен 0 по всички параметри)** върху широкоухия прилеп.

1323. Дългоух нощник (*Myotis bechsteinii*):

Биология на вида: Отделни индивиди се срещат почти из цялата страна. Видът е установен за пръв път в България при устието на р. Камчия. До 1985 г. са известни седем находища, а до края на 2006 г. – 34 находища. Най-висока е плътността на територии с надморска височина между 1000 м и 1400 м (средно 8,2 индивида от 12 находища), в райони с обширни и компактни горски масиви (Централен Балкан, Родопи, Странджа), докато надморска височина в обхвата на площта варира в различните части средно в диапазона от 450 до 700 м н.в. Рядък е в Дунавската равнина, липсва в откритите части на Тракия. Видът е типичен обитател на старите широколистни гори. Най-висока е числеността му в мезофилни горски масиви с постоянен водоем, в низините с преобладаване на различни видове дъб и полски ясен, а в планините – на бук. Предпочита крайнини на гори, ловува около и над речни течения в горски масиви (Петров, непубл.). Видът е известен като стационарен и у нас не е известно да извършва сезонни миграции. Единични индивиди живеят в хралупи на дървета с диаметър на стъблото 13–20 см на 0,7–5 м височина от земята. Колонии са установявани само в по-стари дървета с диаметър 40–55 м на височина 5–12 м. Храни се летейки на малка височина в покрайнини на гори, просеки и групи дървета, облитайки отделните дървета и храсти като често събира храна от различни субстрати. В храната преобладават нелетящи наземни или живеещи по листата на дърветата безгръбначни животни и по-малко дневно летящи насекоми, които прекарват нощта, кацнали по листата на храсти или дървета. Като летни убежища ползва почти само хралупи на дървета и рядко жилищни постройки и пещери. Мъжките живеят най-често поединично, а женските – на малки групи (5–10 индивиди) или колонии (10–30 индивиди). Женските са изключително привързани към района на хралупата където са родени. Индивидуалният ловен участък е малък – 0,6–1 ха, често припокриващ се между индивидите от една колония. Видът е стационарен, като рядко извършва по-големи миграции (максимално до 60 км) (Kerth, Petit, 2005). В България е установена вертикална миграция от 770 м. между убежището до мястото на хващането. От края на август до края на септември бехщайновите нощници (около 90% мъжки индивиди, 10% женски индивиди) се струпват по входовете на пещери или изоставени минни галерии с цел намиране на партньори.

Състояние на популацията в 33: Установени са общо 9 находища. Площта на потенциалните местообитания е оценена на 27684 ха (10,1 % от площта на защитената зона). Главно поради недостатъчно информация общата оценка на природозащитното състояние на вида е „неблагоприятно-незадоволително“.

Оценка на въздействието: При теренното проучване в обхвата на поземления имот с ИП не са установени дървета с хралупи и други подходящи убежища за вида. Имотът не попада в картирани полигони с негови местообитания. В близост се разполагат само разпокъсани минимални моделни площи със средна пригодност. Тези с висока са основно по дерето южно от довеждащия път до базата на ДГС-Ракитово. Не се очаква да бъдат засегнати и ловни, респективно висококачествени местообитания – най-близките са представени с минимални площи до източната граница на ливадните площи в района в съответствие с приложената карта (Приложение № 3.6) и имат много фрагментиран

моделен характер. Най-близката регистрация е на 2,4 км северозападно. Предвид тези обстоятелства, реализацията на проекта е **без въздействие (степен 0 по всички параметри)** върху дългоухия нощник.

5.1.2.6 ОЧАКВАНИ ВЛИЯНИЯ И СТЕПЕН НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ РАСТИТЕЛНИТЕ ВИДОВЕ ПРЕДМЕТ НА ОПАЗВАНЕ В 33 „РОДОПИ-ЗАПАДНИ“.

Предмет на опазване съгласно заповедта за обявяване на 33 BG0001030 „Родопи-Западни“ са 4 растителни вида включени в Приложение 2 на ЗБР и Приложение II на Директива 92/43:

1386. *Buxbaumia viridis*:

Биология на вида: Дребен, двудомен, листнат, връхноплоден, бореално-планински мъх. Стъблото е около 1 мм високо с малко на брой керемидообразно разположени листа. Спороносната кутийка е върху 0.5-1.2 см висока дръжка и е 5-7 мм дълга, отгоре плоска, отдолу изпъкнала. При отсъствие на спороносна кутийка, регистрирането на вида е почти невъзможно, поради малките размери на стъблото. Среща се върху гниеца иглолистна дървесина (повалени стъбла, пънове) в напреднал стадий на разлагане, поединично или на групи сред други мъхове. Подходящи местообитания са сенчестите и влажни смърчови или буково-смърчови гори. Видът се придържа към северни изложения или такива със северна компонента. Благоприятно се отразява наличието на река или поток в близост до находището.

Състояние в 33: В стандартния формуляр няма числени данни за популацията на вида в зоната. Видът е отбелязан като рядък (R). Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (2013), видът е намерен в 18 подотдела. Според специфичният доклад по проекта, площта на потенциалните му местообитания е 5127,50 ха. Картирани на терен са 264,19 ха.

Оценка на въздействието: В района с ИП липсват картирани местообитания и установени находища. В границите на поземления имот, който е със статут на ливада, не са установени условия за този вид. В прилежащите терени няма смърчови и буково-смърчови гори. Поради тези обстоятелства намерението е **без въздействие (степен 0 по всички параметри)** върху местообитанията и популациите на вида в зоната.

6216. *Hamatocaulis vernicosus*:

Биология на вида: Относително едър, многогодишен листнат мъх. Образува бледозелени до кафеникави лъскави групи. Среща се в острициево-сфагнови мезо- до слабо еутрофни торфища. Расте на места с по-разредена сфагнова и тревна покривка или край разливи на потоци и локвите на мочури. Популациите на вида са тясно свързани с наличието на подходящи местообитания и микроместообитания – блатисти места и торфища с участие на житни и острицови треви и торфени мъхове (Начева и Ганева 2016).

Състояние в 33: В стандартния формуляр няма числени данни за популацията на вида в зоната. Видът е отбелязан като рядък (R). Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (2013), видът е намерен в 1 находище. Според цифровите данни, площта на местообитанията му (потенциални и оптимални) е 7604.34 ха.

Оценка на въздействието: В района с ИП липсват картирани местообитания и установени находища - най-близката потенциална площ е на 1,4 км северозападно в м.Ремово. В границите на поземления имот, който е със статут на ливада, както и в прилежащите му терени няма условия за този мъх – отсъстват места с характер на торфища. Поради тези обстоятелства намерението е **без въздействие (степен 0 по всички параметри)** върху местообитанията и популациите на вида в зоната.

4096. Блатно петльово перо (*Gladiolus palustris*):

Биология на вида: Вид от род Петльово перо (гладиолус) на сем. Перуникови, обитаващ уязвими влажни местообитания, с локално разпространение в Централна и Югоизточна Европа. Многогодишно тревисто растение с яйцевидна грудколуковица, чиято обвивка е от груби, повече или по-малко усукани влакна, които се образуват продълговати килийки в горната част на обвивката. Стъблата 25–70 см дълги. Листата 10–40 см дълги, 4–10 мм широки, линейни, обикновено 2 листа в основата на стъблото и един подобен на прилистник. Цветовете двуполови, неправилни, в основата силно извити, обикновено по 4–6 в рехавокласовидни съцветия. В рамките на съцветието се цветовете са повече или по-малко двуредно разположени (и двата реда са обърнати в една посока). Околоцветните листчета обратнотройцевидни, пурпурни. Плодът продълговато-обратнотройцевидна кутийка, с три плитки бразси, на върха заоблена. Семената крилати. Типичните местообитания са влажни и мочурливи ливади, също така поляни сред гори и храсталаци, в котловинни полета и по планински склонове, винаги с добро овлажняване на почвата.

Състояние в 33: Съгласно стандартния формуляр, популацията на вида в зоната е между 5000 и 10000 екземпляра. Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“, видът е намерен в 3 находища. Според специфичният доклад по проекта, общата площ на оптималните местообитания на популациите на *Gladiolus palustris* в защитена зона „Родопи – Западни“ е 13,67 ха, от които установени на терен – 5,74 ха. Площта на потенциалните местообитания е 13,55 ха. Установените находища са в района на Чаирските езера, местн. Казанджи дере и местн. местн. Турна чаир.

Оценка на въздействието: В тази част на зоната с ИП липсват картирани местообитания и установени находища. В границите на поземления имот, който е със статут на ливада, както и в прилежащите му терени няма типични условия за този вид – отсъстват преовлажнени места с мочурлив характер. При посещението видът не е установен в имота. Поради тези обстоятелства намерението е **без въздействие (степен 0 по всички параметри)** върху местообитанията и популациите на вида в зоната.

4067. Червено усойниче (*Echium russicum*):

Биология на вида: Двугодишно тревисто растение. Стъблото обикновено единично, високо 20-80 см, гъсто облистено, покрито, както и листата, с гъсти власинки. Съцветието класоподобно. Венчето тъмночервено. Тичинките и стълбчето по-дълги от венчето. Цъфти V–VI, плодоноси VI–VII. Обитава сухи тревисти места в низините и предпланините, по слабо използвани пасища, често сред храсталаци. Популациите са локални, често от отделни разпръснати растения, понякога до 100-250 индивида (Лозенска планина). Разпространено ограничено в повечето флористични райони на страната, до 1200 м н. в. (Пеев 2011).

Състояние в 33: В стандартния формуляр няма числени данни за популацията на

вида в зоната. Видът е отбелязан като много рядък (V). Видът не е проучван по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013). Съгласно Ч.К. на Република България (2011, Том 1. Растения и гъби) в 33 BG0001030 няма находища.

Оценка на въздействието: Съгласно националното картиране (2013) в зоната няма местообитания. Поземления имот (1220 м н.в.) е на и малко над горната граница на разпространение на вида. Последния е установен главно в низините (в т.ч. Дунавска равнина) и предпланините. При посещението видът не е установен в имота. Поради тези обстоятелства намерението е **без въздействие** върху потенциални местообитания и популации на вида в зоната.

5.2 ОПИСАНИЕ И АНАЛИЗ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ИП ВЪРХУ ЦЕЛОСТТА НА ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА С ОГЛЕД НА НЕЙНАТА СТРУКТУРА, ФУНКЦИИ И ПРИРОДОЗАЩИТНИ ЦЕЛИ (ЗАГУБА НА МЕСТООБИТАНИЯ, ФРАГМЕНТАЦИЯ, ОБЕЗПОКОЯВАНЕ НА ВИДОВЕ, НАРУШАВАНЕ НА ВИДОВИЯ СЪСТАВ, ХИМИЧЕСКИ, ХИДРОЛОЖКИ И ГЕОЛОЖКИ ПРОМЕНИ И ДР.), КАКТО ПО ВРЕМЕ НА РЕАЛИЗАЦИЯТА, ТАКА И ПРИ ЕКСПЛОАТАЦИЯТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ.

5.2.1.1 ПРЕКИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ. УНИЩОЖАВАНЕ (ЗАГУБА) И ФРАГМЕНТАЦИЯ НА МЕСТООБИТАНИЯ. РИСК ЗА СМЪРТНОСТ НА ИНДИВИДИ (УНИЩОЖАВАНЕ НА ЦЕЛЕВИ ВИДОВЕ). БЕЗПОКОЙСТВО НА ЖИВОТИНСКИ ВИДОВЕ - ПРОГОНВАНЕ НА ИНДИВИДИ ОТ 33. ПРОМЯНА НА ВИДОВИЯ СЪСТАВ.

Разглежданото ИП „Изграждане на едноетажна селскостопанска постройка за съхранение на селскостопанска продукция и инвентар“ в землището на гр. Ракитово, обл. Пазарджик попада изцяло в границите на защитена зона BG 0001030 „Родопи-Западни“ обхващащи 272 854,3356 ха. Предвидено е да се реализира в ПИ с ид. 62004.12.873 с обща площ от 0,201 ха, който е със статут на „Ливада“ по НТП. Съгласно проектните данни и нормативните допускания разгледани в подточка 1.3, в него е предвидено да се обособи самостоятелно дворно място с площ от 0,057 ха, в северната част на което да се разположени постройката на площ от 0,01 ха. Останалите 1440 кв. м от общата площ на ПИ 62004.12.873 не подлежат на устройствено планиране и остават извън обхвата на възможните преки въздействия. Както е видно, разглежданото ИП е с пренебрежимо малка площ спрямо тази на зоната - 0,0000038 % от предвижданото застрояване и 0,000021% от подлежащото на обособяване дворно място. Предвид типа и мащаба на заложеното застрояване реално не може да предизвика нарушаване на нейната цялост, да я фрагментира или да доведе до промяна във функционалните ѝ характеристики. Несъществен е и принос по отношение на кумулативния ефект с подобни обекти, който е в рамките на закръгляването на десетичните дробни.

По отношение на целевите природни местообитания по съществени преки въздействия се очакват по време на строителството само по отношение на м. 6520 - Планински сенокосни ливади. При него в резултат на прокопаването на трасе за електропровод, евентуално съхраняване в близост до обекта на строителни материали, строителни отпадъци, престой на МПС и други подобни може да бъдат засегнати пряко до 0,0325 ха от реално представената му площ в района. Това представлява до 0,0012% от общата му площ в зоната, като този процент може да се определи като статистически пренебрежим. При изчисленията е отчетено, че от картираната площ на хабитата в

района следва да бъде изключена тази, която се припокрива със северна половина на подлежащото на обособяване дворното място (около 265 м²) поради навлязла в тази част дървесно-храстова растителност и респективно настъпила подмяна на типа на съобществото. Тъй като тук попада и площта от 103 кв. м предвидена за застрояване, реално ИП не е свързано с трайна загуба (отнемане) на актуално представени площи от хабитата. Последния към момента е в лошо състояние поради обстоятелствата разгледани в подточка 4.6.1.3. Поради това се очаква строителните дейности да имат незначителен принос по отношение допълнително влошаване най-вече по параметър „Структура и функции“. След приключване на строителството въздействията са обратими. Могат да бъдат приложени и някои мерки за тяхното ограничаване. Във връзка с експлоатацията може да се очаква допълнително разчистване на остатъчната дървесно-храстова растителност, редовна коситба в имота като цяло, донякъде намаляване на пасищното натоварване в конкретното дворно място, което е свързано с подобряване сегашното състоянието на местообитанието.

По отношение на целевите видове безгръбначни, ИП засяга несъществени проценти само от картирани моделни потенциални местообитания без доказано присъствие на еуфидриас (*Euphydryas aurinia*), полиоматус (*Polyommatus eroides*), обикновен паракалоптенус (*Paracaloptenus caloptenoides*) и *Cusijus cinnaberinus*. При посещението на място в подлежащото на обособяване дворно място не са установени подходящи условия за първите три вида поради навлизането в него на иглолистна растителност, орлова папрат в горната част и процеси свързани с преизпасване в долната, също липса към момента на характерни растителни видове, с които се хранят гъсениците и други. Засяганите картирани полигони са с ниска пригодност. Поради това няма основания да се очаква смъртност на индивиди от тези видове. Наличието на местообитания на кукулюса въобще трябва да се изключи от територията предвид биологията на вида.

В периметъра на потенциалните въздействия от обекта няма местообитания на риби и други водни организми. Не се засягат значими местообитания на целевите земноводни, както и на влечугите предмет на опазване в зоната – горските площи около откритата част с ИП са иглолистни, високостъблени и достатъчно гъсти, поради което в района няма картирани моделни потенциални местообитания за двата вида сухоземни костенурки.

По отношение на целевите наземни бозайници, ИП попада в картирани ефективно заети местообитания на кафявата мечка (*Ursus arctos*) и европейския вълк (*Canis lupus*). Те покриват съответно 89% и 83% от територията на защитената зона, поради което засегнатата площ представлява изключително малък процент от тях, който е несъотносим към общата им площ, предвид големите индивидуални участъци и на двата вида, които могат да изминава по 35 км и повече в търсене на храна или нови територии. Съответно липсват предпоставки за осезаема загуба на местообитания, фрагментация, промяна в хранителния потенциал и други подобни. Потенциалните влияния върху тези видове в 33 по-скоро следва да се разглеждат в аспекта на въздействия предизвикани от безпокойство върху потенциално преминаващи индивиди по време на строителството, което ще е краткотрайно и временно през светлата част на денонощието. Поради наличието на достатъчно свободни пространства за придвижване в прилежащите територии не би могло да се очаква нарушаване на биокоридорните функции на района. По отношение на мечката също трябва да се отчете, че при ползването на мястото с

постройката по предвиденото предназначение свързано с отглеждане на пчели, района даже може да стане привлекателен за индивиди при търсене на храна.

Обекта попада в ловни територии на някои от целевите видове прилепи. Изграждането на едноетажна постройка със стопанско предназначение реално не е свързано с отнемане/загуба на площи от тях, тъй като ловното поведение на прилепите не е свързано с повърхността на земята, а със слоевете на въздушното пространство. Поради ниската си височина и сравнително малка площ постройката не представлява и физическа бариера възпрепятстваща преминаването - прилепите могат лесно да маневрират около нея благодарение на високата си летателна пластичност и ехолокационните си способности.

Няма да бъдат засегнати местообитания и находища на растителни видове предмет на опазване в 33 „Родопи-Западни“.

5.2.1.2 НЕПРЕКИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ. ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ КАЧЕСТВОТО НА МЕСТООБИТАНИЯ В 33 ВСЛЕДСТВИЕ ХИМИЧЕСКИ, ГЕОЛОЖКИ, ХИДРОЛОЖКИ И ХИДРОГЕОЛОЖКИ ПРОМЕНИ, ЗАМЪРСЯВАНЕ НА ВОДИ. ГЕНЕРИРАНЕ НА ОТПАДЪЦИ. ПОВИШЕНА ОПАСНОСТ ОТ ПОЖАРИ.

ИП е за изграждане на едноетажна селскостопанска постройка с цел съхраняване на пчеларски инвентар, както и на суровини и продукция свързани с ползването му по предназначение. В сградата се предвижда и едно помещение за битови нужди на собственика – почивка, подслон и временен престой през активния сезон и периода на събиране на продукцията. В дворното място се предвижда отглеждане на пчели. Това изключва съхраняването на химически вещества и агенти, торове, биологично активни вещества, в т.ч. пестициди, биоциди и други подобни, които може да предизвикат влошаване на качеството на природните дадености и местообитания в района.

Постройката ще е дървена, поставена на дървени пилони. Ще се обитава само временно от собственика и най-много до няколко човека помощен персонал при експлоатацията. За отпадъчните води от измиване в мястото ще се осигури водоплътна изгребна яма. Очакваните количества са минимални и с периодичен характер. Предвид това реализацията на обекта не е свързана с настъпване на геоложки, хидроложки и хидрогеоложки промени в района. Не се очаква и замърсяване на повърхностни и подземни водни тела – в близост отсъстват водни течения.

В имота не се предвижда обособяване на места за палена на огън свързани повишаване на пожароопасността в района. От интерес за собственика на имота е риска от пожари да е сведен до минимум.

При строителството могат да се очакват само някои непреки въздействия свързани със запрашаване, отстраняване на храстова растителност (къпини, подраст) покрай горския път до района с ливадната растителност, които са с несъществено значение за качеството на хабитати 91BA и 91CA в района.

5.3 ОБОБЩЕНИЕ НА ОЧАКВАНИТЕ НЕБЛАГОПРИЯТНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ 33 „РОДОПИ-ЗАПАДНИ“ С ОГЛЕД ПРЕДМЕТА И ЦЕЛИТЕ НА ОПАЗВАНЕ НА ЗОНАТА.

От направения по-горе анализ може да се направи извода, че по отношение на потенциално засегнатите целеви местообитания и видове от реализацията на ИП липсват предпоставки за въздействия, които могат да доведат до:

- промяна в параметрите и оценките за съответното местообитание/вид в стандартния формуляр с данни на 33 BG0001030 „Родопи-Западни“;
- промяна на природозащитното състояние (ПС) на ниво зона по който и да било от критериите в специфичните доклади изготвени по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I” (2013), съответно и на общите оценки на ПС;
- в обхвата на конкретната площ на застрояване реално не са представени природни местообитания предмет на опазване в 33 BG0001030, поради което реализацията на ИП не е свързано с трайно усвояване на съществуващи към момента такива – терена е модифициран поради навлизането на дървесно-храстова растителност и нетипични видове. Същевременно потенциално засегнатия процент от картирания полигон на м. 6520 по време на строителството в резултат на съпътстващите го дейности е несъществен, като въздействието ще е временно, краткотрайно и обратимо. Полигона към момента така или иначе е в лошо състояние. Експлоатацията е свързана с поддържане на тревостоя в поземления имот. При ползване на новообразуваното дворно място, както е предвидено (отглеждане на пчели) може се очакват и ползи за флората в района. Поради тези обстоятелства може да се приеме, че ИП не противоречи на целта заложен в подточка 3.1 в заповедта за обявяване на зоната;
- реализацията на ИП не противоречи на целите за природните местообитания включени в подточки 3.2, 3.4 и 3.5 в заповедта за обявяване на зоната;
- ИП не засяга местообитания на нито един от видовете включени в подточка 3.6 на заповедта;
- реализацията на ИП не засяга картирани биокоридори на видовете включени в т. 3.7 на заповедта, поради което не противоречи и на целта за поддържане на свързаността на местообитанията им;

6 ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА СМЕКЧАВАЩИ МЕРКИ, ПРЕДВИДЕНИ ЗА ПРЕДОТВРЯВАНЕ, НАМАЛЯВАНЕ И ВЪЗМОЖНО ОТСТРАНЯВАНЕ НА НЕБЛАГОПРИЯТНИТЕ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ОТ ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ИП ВЪРХУ ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА И ОПРЕДЕЛЯНЕ НА СТЕПЕНТА ИМ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ПРЕДМЕТА НА ОПАЗВАНЕ НА ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА В РЕЗУЛТАТ НА ПРИЛАГАНЕТО НА ПРЕДЛОЖЕНИТЕ СМЕКЧАВАЩИ МЕРКИ.

Подходящите мерки и дейности за предотвратяване, смекчаване и възможно възстановяване на неблагоприятните въздействия от осъществяване на върху консервационно значимите групи организми и местообитания, предмет на опазване в 33 „Родопи-Западни“ са представени в *Таблица № 6.1* на следващата страница.

Таблица № 6.1

№	Мярка за предотвратяване, смекчаване или възможно възстановяване на негативното въздействие	Пр. местообитание/ вид, за който се отнася мярката	За смекчаване на кое негативно въздействие се отнася мярката и/или ефект от прилагането ѝ.	Пространствено местоположение, където мярката да се прилага
1.	При строителството да се минимизират въздействията върху тревостоя в южната половина на предвиденото за обособяване дворно място – по възможност за съхраняване на строителни материали, престой на МПС и др. да се използва най-сверната му част	6520	Ограничаване на потенциалните въздействия върху тревната растителност в южната половина на мястото	Южната половина на предвиденото за обособяване дворно място в ПИ с ид. 62004.12.873
2.	При строителството да се отстрани цялата дървесна и храстова растителност навлязла в поземления имот	6520	Преустановяване на сукцесионни п-си свързани с подмяна на ливадните съобщества в района	ПИ с ид. 62004.12.873
3.	Поддържане на регулярен сенокосен режим в поземления имот – ежегодно косене в периода от 30 юни до 15 август, което е свързано и с поддържане на ливадния характер на имота	6520	Предотвратяване настъпването на сукцесионни п-си в резултат на навлизане и развитие на дървета и храсти	ПИ с ид. 62004.12.873
4.	Подлежащото на обособяване дворно място да не се огражда с масивни и плътни структури – при необходимост от заграждане да се ползват само леки прозирни огради, които се вписват в пейзажа	6520	Предотвратяване на допълнителни преки въздействия върху терена, избягване на допълнителна модификация на района	Дворното място с площ от 570 кв. м в ПИ с ид. 62004.12.873
5.	При полагане на ел.провода да не се засягат от изкопни работи прилежащи територии на горския път предвиден за трасето на съоръжението	91BA, 91CA	Избягване преки въздействия върху горската растителност в района	подотдел 272/4 по ЛУП на ДГС-Ракитово

7 РАЗГЛЕЖДАНЕ НА АЛТЕРНАТИВНИ РЕШЕНИЯ И ОЦЕНКА НА ТЯХНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА, ВКЛЮЧИТЕЛНО НУЛЕВА АЛТЕРНАТИВА.

7.1 НЕОБХОДИМОСТ ОТ АЛТЕРНАТИВНИ РЕШЕНИЯ.

Възложителят е физическо лице, собственик на разглеждания имот, като към момента няма друга възможност по отношение местоположението на ИП. Района е отдалечен от населени места със запазена природна среда, поради което е подходящ за отглеждане на пчели. Предвид очакваните въздействия върху предмета и целите на опазване на 33 BG0001030 „Родопи-Западни“ към момента не е необходимо предлагане и разглеждане на други алтернативни решения.

7.2 НУЛЕВА АЛТЕРНАТИВА.

Съгласно т.8, параграф 3 на допълнителните разпоредби на Наредбата за ОС, „нулева алтернатива“ е описание на настоящото състояние и последиците от него, в случай че плановите, програмите, проектите или инвестиционните предложения, които се предлагат, не бъдат осъществени.

Описание на настоящото състояние по отношение предмета и целите на 33 BG0001030 е представено в т.4, както и в т.5 при характеристиката на очакваните въздействия върху съответните природни местообитания и видове. Прилагането на „нулевата алтернатива, т.е. неосъществяването на намерението за изграждане и експлоатация на едноетажната селскостопанска постройка в м. Качаков чарк по КККР на гр. Ракитово не е в състояние да предизвика каквото и да било неблагоприятно въздействие върху компонентите на околната среда в защитената зона извън съществуващите от други фактори към момента. Тя е изцяло съвместима с нейните цели и предмет на опазване. В случай че се налага, може да бъде изпълнена от гледна точка на целите на опазване на защитените зони и прилагане на действащите Закон за биологичното разнообразие и Директива 92/43/ЕИО.

Към момента може да се направи заключението, че предвид очакваните несъществени въздействия предимно в периода на строителството върху 33 BG 0001030 „Родопи-Западни“, които не са свързани с промяна в оценките на местообитанията и видовете вписани в СФД, както и с природозащитното им състояние към момента, както на ниво зона, така и на биогеографско ниво в мрежата Натура 2000, отсъстват основания за даване на предложение за прилагане на нулевата алтернатива. Заложените смекчаващи мерки допълнително изключват необходимостта от нейното прилагане.

8 КАРТЕН МАТЕРИАЛ С МЕСТОПОЛОЖЕНИЕТО НА ВСИЧКИ ЕЛЕМЕНТИ НА ИП СПРЯМО ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА И НЕЙНИТЕ ЕЛЕМЕНТИ.

Картен материал с местоположението на ИП спрямо защитената зона и нейните елементи, за които е необходимо, са представени в приложенията към ДОСВ съгласно представения в т. 13 „Опис на приложенията“.

9 ЗАКЛЮЧЕНИЕ ЗА ВИДА И СТЕПЕНТА НА ОТРИЦАТЕЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ СЪОБРАЗНО КРИТЕРИИТЕ ПО ЧЛ. 22.

Предвид процента (многократно под 1%), който се засяга пряко от подлежащата на застрояване площ необходима за постройката, който е нищожен, както по отношение на целостта на зоната, така и по отношение на природните местообитания и местообитанията на видовете предмет на опазване в нея, като се вземат под внимание и констатациите в точка 5, както и възможните кумулативни въздействия на базата на анализа в т.2, във всички случаи може да се очаква:

i. По отношение на засяганото по време на строителството природно местообитание с код 6520, както в зоната, така и на биогеографско и национално ниво:

- естественият ареал и районите, които покрива този ареал ще останат стабилни на сегашното си ниво;
- специфичната структура и функции, които са необходими за дългосрочното му поддържане няма да бъдат увредени в доловима степен, ще се запазят и се очаква да съществуват в близко бъдеще на сегашното си ниво;
- състоянието на запазеност на характерните видове ще остане на сегашното ниво, предвид значителната площ, на която е разположен разглеждания хабитат спрямо потенциално засегнатата площ;
- местообитанието ще запази настоящия си природозащитен статут (т.е. последния няма да се влоши в резултат на реализацията на разглежданото ИП);

ii. По отношение на животинските видове, предмет на опазване, както в зоната, така и на биогеографско и национално ниво:

- популациите на съответните целеви видове ще се задържат в дългосрочен план като жизнеспособни елементи в своите природни хабитати на сегашното си ниво;
- естественият ареал на видовете ще се запази на настоящото ниво и няма да намалее в степен, която да окаже влияние върху състоянието на техните популации;
- Ще продължи да съществува достатъчно голяма площ на местообитания за поддържането на популациите на целевите видове привързани към тях в дългосрочен план;
- Видовете ще запазят настоящи си природозащитен статут (т.е. последния няма да се влоши в резултат на реализацията на разглежданото ИП);

Предвид горните констатации в настоящата разработка, може да се направи заключението, че реализацията на ИП за „Изграждане на едноетажна селскостопанска постройка за съхранение на селскостопанска продукция и инвентар“ в м. Качаков чарк по КККР на гр. Ракитово не противоречи в недопустима степен на изискванията на Директива 92/43/ЕИО и при прилагане на предложените смекчаващи мерки намерението е изцяло съвместимо с разписаните цели в заповедта за обявяване на 33 BG0001030 „Родопи-Западни“.

10 НАЛИЧИЕ НА ОБСТОЯТЕЛСТВА ПО ЧЛ. 33 ЗБР, ВКЛЮЧИТЕЛНО ДОКАЗАТЕЛСТВА ЗА ТОВА И ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА КОНКРЕТНИ КОМПЕНСИРАЩИ МЕРКИ ПО ЧЛ. 34 ЗБР - КОГАТО ЗАКЛЮЧЕНИЕТО ПО Т. 9 Е, ЧЕ ПРЕДМЕТЪТ НА ОПАЗВАНЕ НА СЪОТВЕТНАТА ЗАЩИТЕНА ЗОНА ЩЕ БЪДЕ ЗНАЧИТЕЛНО УВРЕДЕН ОТ РЕАЛИЗИРАНЕТО НА ПЛАНА, ПРОГРАМАТА И ПРОЕКТА ИЛИ ОТ РЕАЛИЗИРАНЕТО И ЕКСПЛОАТАЦИЯТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ, И ЧЕ НЕ Е НАЛИЦЕ ДРУГО АЛТЕРНАТИВНО РЕШЕНИЕ.

Предвид направеното по-горе заключение в т.9, не е необходимо да се разглеждат изключения по чл. 33 (1) от Закона за биологичното разнообразие и да се предприемат компенсиращи мерки по чл. 34 от същия закон.

11 ИНФОРМАЦИЯ ЗА ИЗПОЛЗВАНИТЕ МЕТОДИ НА ИЗСЛЕДВАНЕ, ВКЛЮЧИТЕЛНО ВРЕМЕТРАЕНЕ И ПЕРИОД НА ПОЛЕВИ ПРОУЧВАНИЯ, МЕТОДИ ЗА ПРОГНОЗА И ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО, ИЗТОЧНИЦИ НА ИНФОРМАЦИЯ, ТРУДНОСТИ ПРИ СЪБИРАНЕ НА НЕОБХОДИМАТА ИНФОРМАЦИЯ.

При изработване на оценката са използвани стандартни методи на полеви изследвания, прилагани за определяне на видовия състав при висшите растения и гръбначните животни. Извършено е обходно теренно проучване в района на ИП за установяване на разпространените фито- и зооценози на 26.03.2026 г., малко след края на снеготопенето, в самото начало на вегетационния период на тревната растителност. Поради това и по-голямата част от установените тревни видове са или сравнително запазени сухи индивиди останали от предходния вегетационен сезон или растения в начален стадий на развитие, в т.ч. на ранно цъфтящи пролетни видове.

Направените анализи и изводи са в съответствие с изискванията на директивите на Европейския съюз, хармонизираното българско природозащитно законодателство и на относимите международни конвенции, по които Р. България е страна. Използвана е богата литература, Уеб страници, публикации и други източници на информация за региона и защитените зони, списък на които прилагаме към разработката. Не са срещани трудности при набиране на необходимата информация.

11.1 ИЗПОЛЗВАНИ НОРМАТИВНИ АКТОВЕ, ЛИТЕРАТУРА И ИЗТОЧНИЦИ НА ИНФОРМАЦИЯ.

- i. Закон за биологичното разнообразие (Обн. ДВ. бр.77 от 9 Август 2002г., доп. ДВ. бр.70 от 20 Август 2024 г.);
- ii. Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Обн. ДВ. бр.73 от 11 Септември 2007 г., посл. изм. ДВ. бр.106 от 15 Декември 2021 г.);
- iii. Директива на Съвета 92/43/ЕИО от 21.05.1992 за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна;
- iv. Наредба № 6/2006 за показателите на шум в околната среда (Обн. ДВ. бр.58/2006 г., посл. изм. и доп. ДВ. бр.24 от 25 Март 2022 г.);
- v. Заповед № РД-278/31.03.2021 г. за обявяване на 33 BG0001030 „Родопи-Западни“;

- vi. Натура 2000 стандартен формуляр на 33 BG0001030 „Родопи-Западни“, 11/2021;
- vii. „Досие“ на 33 BG0001030 „Родопи-Западни“ (в т.ч. доклади за местообитания, видове, ГИС слоеве, геореферирани pdf файлове) достъпно в уебсайта на Информационната система за защитени зони от екологичната мрежа Натура 2000;
- viii. Пространствени данни за разпространените природни местообитания и видове в района на 33 BG0001030 „Родопи-Западни“, в т.ч.
  - платформа за свободно разглеждане и изтегляне на геопространствени данни от картирането през 2013 г. достъпна на адрес: <https://natura2000.egov.bg/arcgis/apps/sites/?locale=en-gb#/natura2000-open-data>;
  - от проекти и други литературни източници;
- ix. География на България, 2002, Географски институт при БАН;
- x. Лесоустройствени проекти на ДГС-Ракитово (.shp и .zem формат) за периода 2020-2029 г. достъпни на интернет адрес: <http://procurement.iag.bg/cgi-bin/lup.cgi>;
- xi. Обща биогеография. Университетско издателство „Св. Климент Охридски“ 1994 г.;
- xii. Бондев, И., 1991. Растителността на България. Карта в М 1:600000 с обяснителен текст. Университетско издателство „Климент Охридски“. София, 183 с.;
- xiii. Апостолова, И., Славова, Л., 1997. Конспект на растителните съобщества в България. София, БАН. 340 с.;
- xiv. Асьов, Б., А. Петрова, Д. Димитров, Р. Василев, 2006. Конспект на висшата флора на България. Българска фондация Биоразнообразие, София;
- xv. Стоянов К., Райчева Цв. & Чешмеджиев И. 2022 (2024). Определител на местни и чужди висши растения в България. Интерактивно разширено и допълнено издание. Академично издателство на Аграрен университет – Пловдив;
- xvi. Петрова, А., Е.Паламарев, М.Анчев, 1999. Екскурзионен определител, София;
- xvii. Пешев, Ц., Д. Нанкинов, Д. Пешев, 2003. Гръбначните животни в България. „Булвест“, София;
- xviii. Пешев и др., 1964. „Учебна практика по зоология на гръбначните животни“, ДИ „Наука и изкуство“, София.
- xix. Бешков, В., К. Нанев, 2002. Земноводни и влечуги в България. „Пенсофт“. София, 120 с.
- xx. Бисерков, В. (Ред.). 2007. Определител на земноводните и влечугите в България. София, Зелени Балкани: 196 с.
- xxi. Абаджиев, С., С. Бешков, 2007. Основни райони за пеперуди в България, Pensoft, София.
- xxii. Червена книга на Република България. Електронно издание. Том 1 - Растения и гъби. Том 2 - Животни. Том 3 - Природни местообитания. Съвместно издание на БАН и МОСВ, София, 2011.
- xxiii. Национален доклад за състоянието и опазването на околната среда в Република България от 2023 г., раздел Биологично разнообразие и Национална екологична мрежа;
- xxiv. ПУРБ на БД „Източнобеломорски район“ (2022-2027 г.);
- xxv. Цингарска – Седефчева Е., Спасова В., Гаврилов Г., Вълчев К. 2022. План за действие за европейския вълк (*Canis lupus lupus* L.) в България 2022 - 2031. София. МОСВ.

- xxvi. Публичен регистър с данни за извършване на процедурите по ОВОС, съгласно чл. 102 от ЗООС и чл.3, ал.1 на Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда, достъпен от уебсайта на МОСВ;
- xxvii. Публичен регистър с данни за извършване на процедурите по ЕО, съгласно чл. 102 от ЗООС и чл.7, ал.1 на Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми, достъпен от уебсайта на МОСВ;
- xxviii. Регистър с процедури по оценки за съвместимост, достъпен от уебсайта на Информационната система за защитени зони от екологичната мрежа Натура 2000;
- xxix. Публични регисри на процедираните ИП и ППП от РИОСВ-Пазарджик, РИОСВ-Пловдив, РИОСВ-Смолян и РИОСВ-Благоевград по реда на ЗООС и/или ЗБР, достъпни от уебсайтовете на РИОСВ;
- xxx. ДОСВ на ОУП на Община Батак с предмета и целите на опазване на 33 BG0001030 „Родопи-Западни“ по Директива 92/43/ЕИО и BG0002063 „Западни Родопи“ по Директива 2009/147/ЕО;

11.2 ИЗПОЛЗВАНИ МЕТОДИКИ, РЪКОВОДСТВА И МЕТОДИ НА ИЗСЛЕДВАНЕ.

- i Интерпретационен наръчник за хабитатите в Европейския съюз, 1999. Издание на Сдружение „Зелени Балкани“;
- ii Кавръкова, В., Димова, Д., Димитров, М., Цонев, Р., Белев, Т., Раковска, К., /ред./ 2005. Ръководство за определяне на местообитания от европейска значимост в България. Първо издание, 129 с. София, Световен фонд за дивата природа, Дунавско – Карпатска програма и федерация „Зелени Балкани“;
- iii Кавръкова, В., Димова, Д., Димитров, М., Цонев, Р., Белев, Т., Раковска, К. /ред./ 2009. Ръководство за определяне на местообитания от европейска значимост в България. Второ, преработено и допълнено издание, 131 с. София, Световен фонд за дивата природа, Дунавско – Карпатска програма и федерация „Зелени Балкани“;
- iv NOTICES FROM EUROPEAN UNION INSTITUTIONS, BODIES, OFFICES AND AGENCIES. Managing Natura 2000 Sites. The provisions of Article 6 of the “Habitats” Directive 92/43/EEC. European Commission (2019/C 33/01).
- v Известие на Комисията. Оценка на планове и проекти във връзка със защитени зони по „Натура 2000“ – методическо ръководство на ЕК за прилагане на член 6, параграфи 3 и 4 от Директива 92/43/ЕИО за местообитанията, Брюксел, 2021/C 437/01. (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=OJ%3AC%3A2021%3A437%3AFULL>);
- vi Оценка на планове и проекти значително засягащи Натура 2000 места. Методическо ръководство по разпоредбите на чл.6 (3) и (4) на Директивата за местообитанията 92/43/ЕИО, Ноември 2001.
- vii Guidance on the maintenance of landscape connectivity features of major importance for wild flora and fauna. Guidance on the implementation of Article 3 of the Birds Directive (79/409/EEC) and Article 10 of the Habitats Directive (92/43/EEC), August, 2007;
- viii Зингстра, Х., Ковачев, А., Китнаес, К., Цонев, Р., Димова, Д., Цветков, П. (ред.) 2009. Ръководство за оценка на благоприятно природозащитно състояние за типове природни местообитания и видове по НАТУРА 2000 в България. Изд. Българска фондация Биоразнообразие. София;

- ix Концепция за разработване на специфични и подробни природозащитни цели на ниво защитена зона за зони от екологичната мрежа „Натура 2000“, МОСВ, 2021 г.;
- x Други достъпни на страницата на МОСВ, Раздел Природа, Законодателство, Ръководства и препоръки: <https://www.moew.government.bg/bg/priroda/zakonodatelstvo/rukovodstva-i-preporuki/>;
- xi Собствени теренни наблюдения и проучвания в обхвата на ПИ с ид. 62004.12.873 и прилежащите територии (м. март 2025 г.):
- xii Набирането на данни по отношение на местообитания в района на ПИ с ид. 62004.12.873 в м. Качаков чарк по КККР на гр. Ракитово е извършено първо чрез предварителни проучвания по литературни данни съгласно предходната подточка (в т.ч. картирането на Натура 2000 от 2013) и впоследствие чрез преки наблюдения на място, за което е приложен и снимков материал;

12 Документи по чл. 9, ал. 2 и 3.

Документи по чл.9, ал.2 и ал.3 от Наредбата за ОС са приложени накрая съгласно дадения опис на приложенията в следващата точка.

13 ПРИЛОЖЕНИЯ.

В следващата таблица е представен опис на приложенията по реда, в който са дадени след това.

Таблица № 13.1

Опис на приложенията		
№	Наименование	Бр. стр.
1.1	Решение № 02-ОС/2025 г. на РИОСВ - Пазарджик	4
1.2	Кадастрална скица на ПИ с ид. 62004.12.873 издадена от СГКК – Пазарджик с отразено местоположение на проектната застроена площ	1
1.3	Снимка от въздуха с отразено местоположение на новообразуваното дворно място и на проектната ЗП в него	1
1.4	Извадка от одобрения ЛУП за периода 2020-2029 г. на ДГС-Ракитово върху ортофотоснимка от 2022 г. с отразено местоположение на новообразуваното дворно място, на проектната ЗП в него и на трасето на електропровода	1
2.1	Списък на ИП в 33 BG0001030 „Родопи Западни“ за периода 2008-2025 в териториалния обхват на РИОСВ-Благоевград, РИОСВ-Смолян, РИОСВ-Пловдив и РИОСВ-Пазарджик	41
2.2	ППП в 33 BG0001030 „Родопи Западни“ за периода за периода 2008-2025 в териториалния обхват на РИОСВ-Благоевград, РИОСВ-Смолян, РИОСВ-Пловдив и РИОСВ-Пазарджик	2
2.1	Стандартен формуляр с данни за 33 BG00001030 „Родопи-Западни“	13
3.1	Карта с отразеното местоположение на елементите на ИП, картираните природни местообитания в района съгласно проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на	1

	природни местообитания и видове - фаза Г" (2013) и на горските подотдели по ЛУП 2020-2029 на ДГС-Ракитово	
3.2	Карта с моделните местообитания (2013) на обикновения паракалоптенус (<i>P. caloptenoides</i>) в района с ИП	1
3.3	Карта с моделните местообитания (2013) на полиоматуса (<i>P. eroides</i>) в района с ИП	1
3.4	Карта с моделните оптимални местообитания (2013) на кукуяуса (<i>C. cinnaberinus</i>) в 33 BG0001030 и местоположението им спрямо ИП	1
3.5.1	Карта с моделните местообитания със средна и висока пригодност (2013) на широкоухия прилеп (<i>B. barbastellus</i>) в района с ИП	1
3.5.2	Карта с моделните ловни местообитания с високо качество (2013) на широкоухия прилеп (<i>B. barbastellus</i>) в района с ИП	1
3.5.3	Карта с моделните местообитания със средна и висока пригодност (2013) на дългоухия нощник (<i>M. bechsteinii</i>) в района с ИП	1
3.5.4	Карта с моделните ловни местообитания с високо качество (2013) на дългоухия нощник (<i>M. bechsteinii</i>) в района с ИП	1
4	Снимков материал	2
5.1	Документи по чл. 9, ал. 2 от Наредбата за ОС за съответствие на компетенциите на експерта изготвил доклада с изискванията по чл.9, ал. 1 от същата наредба.	37
5.2	Декларация по чл. 9, ал. 3 от Наредбата за ОС	1